TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ENGELLİ BİREYLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMLARININ GÜÇLENDİRİLMESİ, KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN TESPİT EDİLMESİ VE BU SORUNLARA KALICI ÇÖZÜMLER ÜRETİLMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONUNUN (10/434, 2104, 2716, 2717, 2718, 2719) İSTANBUL VE KOCAELİ ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTISI TUTANAKLARI

----0----

27 Aralık 2025 Cumartesi

-----0----

-İstanbul "Bir Sandalye Bin Umut" Akülü Sandalye Dağıtım Programı

-Kocaeli İzmit Bizimköy Engelliler Üretim Merkezi Çalışma Ziyareti

-Kocaeli İzmit Gonca Engelsiz Yaşam Merkezi Çalışma Ziyareti

-Bölge İstişare Toplantısı (Balıkesir, Bilecik, Bursa, Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova)

27 Aralık 2025 Cumartesi
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.05
BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)
BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)
SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)
KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)
---- 0 ----
(Bir Sandalye Bin Umut Akülü Sandalye Dağıtım Programı)

SUNUCU - Kıymetli Bakanlarım, Sayın Valim, saygıdeğer konuklarımız; bugün İstanbul genelinde eğitim gören 134 bedensel engelli öğrencimiz, kantinci esnafımızın gönülden gelen destekleriyle akülü sandalyelerine kavuşacak. Bu sandalyeler yalnızca birer araç değil, bir öğrencinin okul yoluna daha kolay çıkabilmesi, bir hayalin yarım kalmaması, bir ailenin omuzlarındaki yükün biraz olsun hafiflemesi demektir. "Kader, gayrete tabidir." der büyüklerimiz; bizler ne kadar gayret edersek iyilik de o kadar çoğalır, umut o kadar derinleşir. Bugün, burada, hep birlikte bunun en güzel örneğine tanıklık edeceğiz. Bu anlamlı organizasyonda emeği geçen başta, kantinci esnafımıza, sürece destek veren Beyazay ailesine ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze, yüreğini ortaya koyarak katkı sunan herkese şükranlarımızı sunuyor, saygıyla selamlıyoruz.

İstanbul ve genelindeki eğitim kurumlarında beslenme hizmeti sunan, bu anlamlı iyiliğin hayata geçmesine öncülük eden İstanbul Kantinciler Esnaf Odası Başkanı Sayın Vahap Osmanoğlu Beyefendi'yi konuşmalarını yapmak üzere kürsüyü teşriflerini arz ederim. (Alkışlar)

İSTANBUL KANTİNCİLER ESNAF ODASI BAŞKANI VAHAP OSMANOĞLU - Sayın Valim, Değerli Bakanlarım, çok değerli milletvekillerimiz, değerli hanımefendiler, çok değerli meslektaşlarım, oda başkanlarım; toplantımıza hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. (Alkışlar)

Burada, bugün, dayanışmanın ve paylaşmanın hayata nasıl umut olduğunu gösteren son derece anlamlı bir buluşmada bir aradayız. İyiliğin gönülden gönle sessizce çoğaldığına hep birlikte tanıklık ediyoruz. İstanbul ve çevresinde eğitim hayatına devam eden 135 bedensel engelli öğrencimizin kantinci esnafımızın bağışlarıyla tekerlekli sandalyelerine kavuşmasına vesile olmanın gururunu yaşıyoruz. Teslim edilen bu her sandalye yalnızca bir ihtiyacın karşılanması değil, çocuklarımızın hayata daha güçlü, daha özgür tutunması adına atılmış kıymetli bir adımdır. Kantinci esnafımız eğitimin yalnızca okullarda sıralarla sınırlı olmadığını, yaşamın her alanında desteklenmesi gerektiğini her fırsatta ortaya koymaktadır. Bunun en somut örneklerinden biri de Zeytinburnu'nda hayata geçirdiğimiz İstanbul Kantinciler Esnaf Odası Anaokuludur. Eğitimden kazanılan değerin yeniden eğitime kazandırılmasının en güzel göstergesi olan bu okul, esnafımızın toplumsal sorumluluk anlayışının kalıcı bir eseridir. Derler ki: "Kader, gayrete tabidir." Bizler de samimi bir gayretle çalışmaya, elimizi taşın altına koymaya kararlıyız. Bugün burada atılan bu adımların yarına ümit ve ilham olacağına yürekten inanıyoruz. Bu anlamda, organizasyonda emeği geçen tüm esnaf kardeşlerime, iş birliği içinde olduğumuz kurum ve paydaşlarımıza, destekleriyle daima yanımızda olan herkese gönülden teşekkür ediyorum. Öğrencilerimize sağlık, başarı ve engelsiz bir gelecek diliyorum.

Bu arada, bu mesleğin buraya gelişinin ilk adımını size açıklamak istiyorum Sayın Bakanlarım, Sayın Valim: Bu da Cumhurbaşkanımız sayesinde oldu. Yıl 2004... Attan düştüğü gece biz Meclisteydik, Meclise girmek kesinlikle yasaktı, hani, " Allah doğrunun yanında" derler ya Cenab-ı Allah bize yardım etti, Meclise girdik, x-ray'den geçerken oradaki korumalar, kimse sormadı "Nereden geldiniz, nereye gidiyorsunuz, kimsiniz?" diye. İçeri girdik, sağ olsun, gece üç buçukta Sayın Cumhurbaşkanımız kürsüde konuşurken indi, o zamanki Bakanlar yanında, etrafı sarılmıştı, konuşacaktım, araya giremedim, bir üstte odası var, oraya gitti, asansörde yer kalmadı, ben merdivenden fırladım yukarıya, bir saat orada bekledik, en sonunda çıkarken kendimizi tanıttık, dedi ki: "Oğlum, sen deli misin, bu saatte ne işin var senin burada?" Dedim ki: "Sayın Başbakanım, zor durumdayız, kantinler ve esnafım perişan durumda, sizin el atmanız gerekir." O zaman Ali Coşkun Bey Bakanımızdı, Sanayi Bakanımız, ona tarif etti, "O yapamaz." "Kim?" Siz, Millî Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığıyla birlikte olduk. Sağ olsun, onun bir emriyle bugün yüz binlerce insan ekmek yiyor, yüz binlerce insan evine aş götürüyor; Allah ondan razı olsun. Uzatılan el bereketli bir eldir, biz ahde vefayı biliriz, inşallah bundan sonra hep gönüllerimiz bir olacak, hep beraber yol alacağız.

Çok teşekkür ederim size, sağ olun, Allah'a emanet olun. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Vahap Osmanoğlu'na konuşmalarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıymetli Bakanlarım, saygıdeğer konuklarımız; aziz İstanbul'un huzuru, güvenliği ve kamu düzeni için büyük bir özveriyle görev yapan, tarihiyle, kültürüyle ve insanıyla dünyaya örnek olan bu kadim şehrin her köşesine aynı hassasiyetle yaklaşan, devlet tecrübesi, mütevazı duruşu ve kapsayıcı yönetim anlayışıyla İstanbul'a değer katan, eğitimden sosyal projelere, güvenlikten toplumsal dayanışmaya kadar birçok alanda İstanbul'un ruhuna yakışır çalışmalara imza atan Sayın Valimiz Davut Gül'ü konuşmalarını yapmak üzere kürsüyü teşriflerini arz ediyorum. (Alkışlar)

İSTANBUL VALİSİ DAVUT GÜL - Sayın Bakanlarım, sayın vekillerim, çok kıymetli mesai arkadaşlarım, hanımefendiler, beyefendiler, kıymetli başkanlarım; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Öncelikle, bu organizasyonu yapan Kantinciler Odamıza, Beyazay Derneğimize ve katılımlarıyla programımızı şereflendiren Sayın Bakanlarımıza ve milletvekillerimize, Komisyonumuza teşekkür ediyorum.

Arkadaşlardan istirham ettim, Sayın Cumhurbaşkanımızın Hatay'a gidişi olacağı için programda bizi öne aldılar. Sayın Cumhurbaşkanımızın da her birinize selamlarını, sevgilerini ve tebriklerini iletiyorum. (Alkışlar)

Aslında, sunumda da gördük, sunumu izlerken şunu hissettik: Türkiye'nin nereden nereye geldiğini de gördük. Eskiden kantinlerin fizikî şartları yetersizken, küçükken bu bir keyfiyetten değildi. Derslik yok zaten; birleştirilmiş sınıflarda eğitim görülen, dersliklerin sayılarının az ve küçük olduğu bir dönemde haklı olarak da kantinde sadece simidin, tostun, tatlının, ayranın satıldığı 4-5 kalemlik bir sektörden bahsediyoruz. Yeni okullarımızla birlikte, artık, kantinlerimiz âdeta birer küçük yemekhaneye döndü. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bütün sektörlerde olduğu gibi eğitimdeki bu dönüşüm, bu iyileşme esnaflarımız başta olmak üzere öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi, hayatın her kesimini etkiledi. Bu, engellilerimiz için de öyle. Okullara erişim, engellilerimizin eğitime devam etmesi, sokağa çıkma ihtiyacı olduğu için, sokağa çıktıkları için diğer ihtiyaçlarının gündeme gelmesiyle birlikte bugün bir sosyal sorumluluk projesi kapsamında... Sağ olsun Başkanımız da işin bir ucundan tutuyor.

Ben, emeği geçen herkese tekrardan teşekkür ediyor, hayırlı uğurlu olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun, var olun. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Valimize hitaplarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Saygıdeğer konuklarımız, bu anlamlı buluşmanın en önemli paydaşlarından biri olan Beyazay otuz dört yıl önce Boğaziçi Üniversitesinde eğitim gören görme engelli birkaç öğrencinin azmi ve gayretiyle kurulmuştur. Bugün yurt içindeki ve yurt dışındaki şubeleriyle başta engellilerin eğitimi ve istihdamı olmak üzere birçok alanda önemli çalışmalar yürüten, Cumhurbaşkanımızın himayelerinde hayata geçirdiği çeşitli kampanyalarla kamu yararına faaliyet gösteren güçlü bir sivil toplum kuruluşudur. Geçtiğimiz aylarda, Millî Eğitim Bakanlığımızla imzalanan protokol kapsamında okullarda Beyazay kulüpleri oluşturularak toplumsal farkındalığın erken yaşlarda kazandırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda, Türkiye genelinde çalışmalar yürütülmektedir.

Şimdi, konuşmalarını yapmak üzere Beyazay Başkanı Sayın Lokman Ayva Beyefendi'nin kürsüyü teşriflerini arz ederim. (Alkışlar)

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ GENEL BAŞKANI LOKMAN AYVA - Efendim, bugün Türkiye için şunun farkındayız ki artık, kendimizi dünyayla mukayese edebilmenin kriterleri oluşuyor. Bu sebeple, bu dünyayla mukayese edilebilme kriterlerini birazdan arz edeceğim fakat bu kriterlere sebep olan kıymetli milletvekillerimizi, Sayın Valimizi, Bakanlarımızı, bürokrat arkadaşlarımızı, kamu yöneticilerimizi, İstanbul'un şeklini, şemailini üreten, geliştiren sevgili Belediye Başkanımızı, kantinci esnafımızı, oda başkanlarımızı, sivil toplum kuruluşu temsilcilerimizi, Beyazay ailesini hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Allah hayır, mübarek etsin efendim. (Alkışlar)

Biz neden dünyayla karşılaştırmayı önemli buluyoruz? Çünkü bizim insanımız da en az dünyanın en iyisinin aldığı en iyi hizmete layıktır diye düşünüyoruz. Bizim medeniyetimiz de dünyanın diğer medeniyetleriyle aşık atacak; hatta daha iyidir diye kabul ediyoruz. Bunun için de zaman zaman fırsatları da değerlendiriyoruz.

Burada 2 çok önemli husus var. Birincisi şu: Şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Araştırmaları Komisyonu Başkanımız, Başkan Yardımcımız, Komisyon üyelerimiz teşrif ettiler. Ben uluslararası siyaset, parlamentolar noktasından baktığımda, araştırma komisyonu olarak bizimki kadar kapsamlı çalışmış ve çalışmalarını doğrudan hizmete dönüştürebilmiş bir başka komisyon yok. Bu, bizim açımızdan çok büyük şans. Başkanımız ve önceki Bakanımız Sayın Mehmet Muharrem Kasapoğlu'na, Başkan Yardımcımız Jülide Sarıeroğlu'na, Sözcümüz Fatma Öncü'ye, Kâtibimiz Fevzi Zırhlıoğlu Bey'e, 17 Komisyon üyesine şükranlarımı arz ediyorum. Türkiye'nin bir şansı oldunuz ve inşallah, nasıl Cumhurbaşkanımız sayesinde engelliler kimsesiz değilse sizlerin sayesinde de engelliler kimsesiz değildir; artık "kimsesiz"in "kim"i sizlersiniz. Çok teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

Türkiye çok hızlı değişiyor; şu anda o kadar önemli bir olay yaşıyoruz ki bir tarafta kendisine güvenen müşterisini kazıklayan birtakım esnaf görüntülü, görünümlü kişiler fakat bir tarafta da bir dilim ekmeği, kazandığı ekmeği -böyle sizler gibi- engelli kardeşiyle paylaşan esnafımız. Bu, işte, nasıl bir şeydir ki Türkiye'nin, bizim milletimizin asaletinden, azizliğinden geliyor; her şeyimizi el ele, omuz omuza vererek paylaşabiliyoruz.

Bizim milletimize sırtımızı yaslayabilmek için aslında çok nedenimiz var. Mesela, ben kantinci esnafımızdan sadece akülü sandalye konusunda değil, kantinci ablasından veya amcasından, ağabeyinden şu destekleri de bekliyorum: Orada engelli öğrenci geldiği zaman ona ücretsiz vermesin fakat başkalarının onları dışlamasını, çocukların kendi aralarında böyle aşağılayıcı bakmalarını da böyle, hafifçe telkinlerle iyileştirmeye çalışsınlar çünkü esas yaralayan parasızlık değildir, esas yaralayan dışlanma, ayrımcılık duygusudur. Kantinci ablalarımızdan, ağabeylerimizden, amcalarımızdan biz bunu da talep ediyoruz yani oraların böyle iyilik elçileri olmalarını talep ediyoruz.

Bir başka husus da değerli milletvekillerim, kıymetli yöneticilerimiz, esnafımız; bu toplumda, tamam, kızıyoruz fakat kızgınlığımızı belli ederken maalesef engellilikle ilgili kelimeler kullanıyoruz. "Ulan geri zekâlı..." diyoruz. Mesela, geri zekâlı olmak suç değil, aklı olduğu hâlde, zekâsı olduğu hâlde onu kullanmamak yanlış fakat onu bu şekilde ifade edince geri zekâlı olmak suçmuş gibi oluyor.

Öbür taraftan, şimdi bugünlerde duyuyorum "Otistik" diyor, "Kör müsün, önüne bak!" diyor. Ya, zaten önüne bakmayan adam kör değildir, var olan görme imkânını kullanmayan insan demektir; bu parası olup açlıktan ölen cimrilerin durumu. Nurullah Çelebi aramızda; Nurullah Bey, istirham ediyorum, Recep İvedik'le artık, bunu bir film mi yaparsınız, ne yaparsınız, bu hakaretleri de yavaş yavaş güncelleyelim. Bunu kişiselin, doğal sıfatların dışına çıkaralım diye önermek istiyorum.

Efendim, ben, Türkiye'nin her geçen gün daha da ümidimizi artıran bu imkânlarından dolayı imkânları sunan... Şu anda 455 bin konutu yaparak dünya rekorlarına imza atan Türkiye'mizin bu başarılarında olduğu gibi, her konuda, özellikle engellilik konusunda, sosyal konularda başarılar yakalayacağına inanıyor, hepimiz adına yarından ümidimizi kesmiyor ve bu geleceği hazırlayacak herkese şükranlarımı gönderiyorum, Allah hepinizden razı olsun. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Lokman Ayva Beyefendi'ye konuşmalarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıymetli Bakanlarım, saygıdeğer konuklarımız; bu anlamlı buluşmanın ev sahipliğini büyük bir incelik ve nezaketle gerçekleştiren Zeytinburnu Belediye Başkanımız Sayın Ömer Arısoy'un konuşmalarını yapmak üzere kürsüyü teşriflerini arz ederim. (Alkışlar)

ZEYTİNBURNU BELEDİYE BAŞKANI ÖMER ARISOY - Çok Kıymetli Bakanlarım, milletvekillerimiz, Millî Eğitim Bakan Yardımcımız, Zeytinburnu Kaymakamımız, oda başkanlarımız, Beyazay Derneği ve İstanbul Kantinciler Odasının çok değerli

Başkanları, AK PARTİ ve Milliyetçi Hareket Partimizin çok değerli Zeytinburnu ilçe başkanları, hanımefendiler, beyefendiler; hepinizi hürmetle muhabbetle selamlıyorum. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. (Alkışlar)

Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezimizde bu güzel, anlamlı, önemli, büyük bir iyilik örneği olacak böyle bir etkinliğe ev sahipliği yapmaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Bütün misafirlerimize teşrifleri için teşekkür ediyoruz. Beyazay ve Kantinciler Odası Başkanına, yönetimine, böyle güzel bir iyiliğe vesile oldukları için teşekkür ediyorum. Daha nicelerinin gelmesini, devamını diliyorum. Bir kez daha bütün misafirlerimizi saygıyla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Allah'a emanet olunuz. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Ömer Arısoy'a konuşmalarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıymetli Bakanlarım, saygıdeğer konuklarımız; şimdi, uzun yıllar Ticaret Bakanlığımızda Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürü olarak görev yapmış, esnaf ve sanatkârımızın her daim yanında olmuş, yurdun en uzak köşesindeki esnafla dahi hemhâl olmuş, onların sesi ve yol arkadaşı olmuş, hâlen AK PARTİ Kırşehir Milletvekili olarak görevini sürdüren ve aynı zamanda AK PARTİ Sivil Toplum ve Halkla İlişkiler Genel Başkan Yardımcılığı görevini başarıyla yürüten Sayın Necmettin Erkan Beyefendi'nin konuşmalarını yapmak üzere kürsüyü teşriflerini arz ederim. (Alkışlar)

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Bakanlarım, Sayın Valim, Değerli Komisyon Başkanım, İstanbul Esnaf Birliğimizin Kıymetli Başkanı, değerli başkanlarım, sevgili kardeşlerim, vefasıyla her zaman gurur duyduğumuz esnaf dostlarımız, kıymetli misafirler, Beyazay Derneğimizin kıymetli yöneticileri; sizleri saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Okullarımızda kantin hizmeti sunan esnaf dostlarımız tarafından temin edilerek engelli gençlerimizin hizmetine sunulan akülü sandalyeleri kullanacak her bir kardeşime hayırlı olmasını diliyorum. İstanbul Kantinciler Esnaf Odası başta olmak üzere, bu anlamlı programın düzenlenmesinde emeği geçen her bir kardeşime teşekkürlerimi sunuyorum. Burada bulunan özel gereksinimli kardeşlerimin şahsında varlıklarıyla ülkemize değer katan, azim ve kararlarıyla hepimize örnek olan tüm özel gereksinimli vatandaşlarımıza selam ve muhabbetlerimi iletiyorum. (Alkışlar) Bu özel gereksinimli evlatlarımızı cennetin çocukları olarak görüyoruz, özel gereksinimleri evlatlarımızın zihinlerinde ve uzuvlarında değil, onları eksik gören kalplerde olduğuna inanıyoruz. Bu kardeşlerimizi canıgönülden seviyor, onlara hizmet etmekten mutluluk duyuyoruz. Biz bugün kardeşlerine mail oldukları sevgiyi, hürmet ve hizmeti sunan ve aynı zamanda onlara yapabilecekleri görevler vererek maneviyatlarını güçlendiren bir devlet geleneğini temsil ediyoruz. Ecdadımız Ahilik teşkilatı tarafından kurulan, orta sandıklarıyla ve vakıflarımız tarafından kurulan şifahanelerle engellilerin daima yanında olmuştur. Engelliler askerî ve idari görevlere getirilmiş, titizlikle himaye edilmiş, sosyal hayata katılımları teşvik edilmiştir. Osmanlı Devleti'nde engellilere dönük hizmet ve faaliyetler daima ciddiyetle takip edilmiştir. Bizler de ecdaddan miras kalan bütün güzellikleri muhafaza etmenin, daha ileriye seviyeye taşımanın çabasındayız. Sosyal adaleti güçlendirmeyi, eşitsizlikleri gidermeyi hedefleyen hizmetlerin başında işte bu anlayış bulunuyor. Bu anlayışın en güçlü temsilcisi olan Sayın Cumhurbaşkanımız ve AK PARTİ kadroları, yirmi üç yıldır engel tanımayan bir azimle ülkesi ve milleti için çalışıyor. AK kadroların iş başında olduğu bu süreçte yaşlılarımızın, bakıma muhtaç ve engelli kardeşlerimizin devlet hizmetlerinden yararlanmaları sağlandı. Engelli kardeşlerimizin hak ve hizmetlere doğrudan ulaşabilme adına erişilebilirlik ilkesini kendimize rehber edindik. Bu kapsamda, kamu kullanımına açık binaların, kaldırım, yaya geçidi, park gibi birçok alanların, toplu taşıma araçlarıyla bilgi ve iletişim sistemlerinin erişilebilir olması zorunlu hâle getirildi.

Hepimiz biliriz ki özel gereksinimli kardeşlerimizi için çalışmak ve üretmek için herkesten çok azim ve gayret gösterirler. AK PARTİ, işte bu bilinçle iş yerlerinde özel gereksinimli personel çalıştırma mecburiyetini getiren kota sistemini uygulamaya soktu. Engelli Kamu Personel Sınavı'yla kamuda engelli memur alımlarının önünü açtı. 2002 yılında 5.777 olan özel gereksinimli memur sayımız şu an 71 bin civarındadır. Kamuda çalışan özel gereksinimli memurlarımızın veriminin artmasına büyük önem veriyoruz. Özel gereksinimlilerin özel sektörde istihdam edilmelerini de güçlü bir şekilde destekliyoruz.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken özel gereksinimli öğrencilerimize akülü sandalyalerin temininde emeği bulunan her bir kardeşimi yürekten kutluyor, engelsiz Türkiye mücadelemize verdikleri destek için teşekkür ediyoruz, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum, Allah'a emanet olun. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Vekilimiz Necmettin Erkan Beyefendi'ye hitaplarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Saygıdeğer konuklarımız, şimdi, Gazi Meclisimizde engelli bireylerimizin sesi olan, erişilebilirlikten fırsat eşitliğine kadar pek çok alanda önemli çalışmalara imza atan, bir önceki dönem Gençlik ve Spor Bakanımız, AK PARTİ İzmir Milletvekilimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Başkanımız Sayın Mehmet Kasapoğlu Beyefendi'ye konuşmalarını yapmak üzere kürsüyü teşriflerini arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok Kıymetli Bakanım, çok değerli milletvekillerimiz, İstanbul Kantinciler Odasının Kıymetli Başkanı, Türkiye Beyazay Derneğinin çok Değerli Başkanı, Zeytinburnu'muzun çok kıymetli Belediye Başkanı, muhterem hazırun, değerli hanımefendiler, beyefendiler; sizleri saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. (Alkışlar)

Evet, bugün çok özel bir vesileyle bir aradayız. Tabii ki bu güzel çalışma için, bu özel etkinlik için özellikle kantinciler esnafımıza, şahsında Değerli Başkanımıza ve emeği geçen herkese tabii ki Türkiye Beyazay Derneğiyle birlikte gönülden teşekkür ediyoruz, tebrik ediyoruz. (Alkışlar) Bir duyarlılığı, bir samimiyeti, bir örnek çalışmayı ortaya koydukları için inanıyoruz ki bu örnek çalışma hem diğer camialara çok güzel bir örnek teşkil edecek hem de bundan sonraki süreçte bu iş birliği, bu dayanışma ve bu süreçler güçlenerek devam edecek.

Tabii ki engellilik konusu sadece bir komisyonun konusu değil, sadece bir Bakanlığa ait, sadece bir kuruma, bir sivil toplum kuruluşuna özgü bir çalışma değil; bu konu hepimizin konusu. Çarşıdaki esnaftan okuldaki öğretmene, müdüre, üniversitedeki akademisyene, rektöre kadar, Bakanlıktaki bürokrattan Meclisteki, Parlamentodaki milletvekiline kadar, belediye meclis üyesinden belediye başkanına kadar herkesin sorumluluğu olan bir konu, toplumsal bir konu, 86 milyonun konusu. O yüzden, bu konuyu sadece düne ait, bugüne ait bir konu olarak değil, hepimiz için her daim gündemimizde olması gereken, sorumluluklarımızı her daim ciddi bir şekilde hissettiğimiz bir bilinçle yarınlara taşımamız gereken bir konu. Tabii ki Komisyon olarak ilk günden itibaren tüm üye arkadaşlarımızla birlikte büyük bir hassasiyetle çalışıyoruz. Var olan durumun fotoğrafını tespit ve bununla birlikte atılan adımları nasıl daha yukarılara taşırız gayretiyle hem sorunların çözümüne yönelik olarak çözüm odaklı bir yaklaşımla hem de bundan sonraki süreçte gelinen aşamaları daha yüksek standartlara taşımanın inancını, gayretini hep birlikte hissediyoruz, bu yönde çalışıyoruz.

Tabii ki 2005'teki kanun ve sonrası gelinen aşamalar, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ortaya konulan engelsiz vizyon büyük bir devrimi gerçekleştirdi ama tabi ki hayatın dinamizmi, şartların gelişmesi, değişmesi bu anlamda bizlerin daha çok çaba göstermesini, az önce ifade etmiş olduğum bilinci daha güçlü bir şekilde var kılmamızı gerekli kılıyor. Tabii, bugün Zeytinburnu Belediye Başkanımız ev sahibi, ona da teşekkür ediyoruz bu güzel ev sahipliği için ancak ben bu vesileyle buradan bir çağrı yapacağım: Biliyorsunuz Komisyon olarak tüm paydaşlarımızla bir araya geliyoruz; yerel yönetimlerle, sivil toplumla, kamu kurum, kuruluşlarıyla, bireylerle, aileleriyle ve bu çerçevede yerel yönetimler bu anlamda bu konuyla ilgili adımlarını büyütmesi gereken kurumlardan biri. Yerel yönetimin bu anlamdaki sorumluluğu, ortaya koyacağı gayret ve bu çerçevede, bu standartların yükselmesi noktasında çok ama çok kıymetli bir kurumun varlığını bize gösteriyor. Sokaktaki kaldırımın rampasından, yürüme anlamındaki erişilebilirlik standartlarından belediye otobüsünün asansörüne kadar, metroya erişime kadar her alandaki erişilebilirlik ve bu çerçevede rehabilitasyon hizmetlerinden günlük bakım evlerine kadar her bir konuda yerel yönetimlere büyük görevler düşüyor. Biz Komisyon olarak bu noktada yerel yönetimlerimizin de diğer kurumlarla birlikte bu noktadaki fotoğrafına yönelik çalışmalar ortaya koyuyoruz ve şunu görüyoruz: İstanbul'da, Türkiye'nin diğer illerinde, ilçelerinde yerel yönetimlerin adımlarını daha da büyütmesi gerekiyor, güçlendirmesi gerekiyor. Bakanlıklarımızla birlikte, kamu kurumlarımızla, sivil toplumla birlikte bu çerçevedeki adımlar büyütüldüğünde hem hizmet standartlarının yükselmesi hem de bu anlamdaki yarınlara dair umutlarımızın büyümesi çok ama çok mümkün. Bugünkü temamızda ne var? Bir sandalye var, bin umut var. Demek ki bir adımla bile çok büyük bir umudu ortaya koymuş oluyoruz. İşte, bizler hep birlikte hem siyaset camiası olarak hem de bürokrasi olarak umudu büyütmek için varız, umudu hem var kılmak için hem de daha güçlü kılmak için varız. O yüzden, bugünkü bu çalışma bir umut adına çok güzel bir adım, birliktelik adına, iş birliği adına çok önemli bir adım çünkü az önce de belirttiğim gibi, bu konuda sadece bir kurumun varlığı, bir kurumun çabası gayreti değil; tüm kurumların, kişilerin, tüm halkın, 86 milyonun topyekûn iş birliği çok kıymetli, bilinci çok kıymetli, farkındalığı çok kıymetli. İşte, bu çalışma, bu anlamda hem bir bilinç çalışması esnaflarımızın çok özgün bir şekilde ortaya koyduğu hem bir iş birliği çalışması hem de bu anlamda farkındalığı ortaya koyması açısından çok ama çok kıymetli bir çalışma.

Ben tekrar kantinciler esnafımıza, özellikle tüm İstanbul'daki kantinci kardeşlerimize teşekkür ediyorum. Türkiye Beyazay Derneğine bugüne kadar ortaya koyduğu vizyon ve bu anlamdaki çabaları için gönülden teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

Tabii ki Parlamentomuzdaki Komisyonumuz bir araştırma komisyonu. Geçici bir süreç için durumun fotoğrafını tespite yönelik ve bundan sonraki yol haritası noktasında öneriler sunmaya yönelik kurulmuş bir Komisyon ama biz hep şunu ifade ediyoruz: Komisyon olarak amacımız bir rapor hazırlamak değil; bir farkındalık ortaya koymak, bir bilinci daha güçlü bir şekle taşımak ve bu anlamda da bu ülkenin vatandaşları olarak, bireyleri olarak bu çabayı, bu sorumluluğu bundan sonra da en güçlü şekilde omuzlarında hisseden bireyler olarak bu konuların takipçisi olmak. Bizler de inşallah tüm Komisyon üyelerimizle bu süreçleri hem fotoğrafını çekerek hem de çözüm odaklı yaklaşımlarımızla, kurumlarımızla iş birliğimizi artırarak ve bundan sonraki süreçlerde de bu konuların yakın takipçisi olarak devam ettireceğiz.

Ben bu vesileyle burada bulunan tüm ailelerimizi -değerli hanımefendileri, beyefendileri- bu güzel evlatlarının yanında özveriyle, gayretle, inançla, sabırla var olan değerli ailelerimizi gönülden selamlıyorum. Rabb'im güç versin, kuvvet versin, yâr ve yardımcınız olsun diyorum, saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

SUNUCU - Sayın Bakanımız Mehmet Muharrem Kasapoğlu Beyefendi'ye hitaplarından dolayı teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kapanma Saati: 11.52

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.15
BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)
BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)
SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)
KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)
----- 0 -----
(Bizimköy Engelliler Üretim Merkezi)

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Şu anda tahmin ediyorum, 400 civarında toplam çalışan var. Firmanın az önce söylediği, bizim taşeron olarak çalıştığımız Metraco firmasının çalışanlarıyla birlikte sayımız...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Şimdi, Başkanım, biz aslında bu projenin nasıl işlediğini, neler yaptığını detaylıca biliyoruz. Aslolan bu projeyi bizim yaymamız lazım. Örneğin, Ankara'da maalesef böyle bir şey yok. Biz bunu Ankara Sanayi Odasıyla mı yapacağız, OSB'lerle beraber mi yapacağız? İzmir'de yok, İzmir'de nasıl yapacağız? Mesela, Manisa'daki çok güzel, Manisa OSB'nin ev sahipliğinde, size de bahsettim az önce, orada çok güzel işleyen bir sistem var, bir de burada var yani bunların en azından 10 taneyle ivedilikle yapmamız lazım. Bunu nasıl yaparız? Sizin bu konuda önerge yapmanız lazım.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Sayın Bakanım, bu konuda onu paylaşmak istiyorum. Ben aynı zamanda İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanıyım. Avrupa Birliği Daimi Temsilciğiyle de temaslarımız var, onlarla birlikte AB Başkanlığı da projemizden haberdar ve çok destekliyor, bir de Odalar Birliğinin yani bu 3 kurumun bir araya gelmesiyle birlikte, malum, depremi bizden sonra 10 ilimiz başta olmak üzere ama az önce sizin de söylediğiniz Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir, Tekirdağ, Adana gibi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bursa mesela.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Yani sanayinin güçlü olduğu yerlerde bu proje çok yapılabilir bir proje. Az önce de söyledim, ben Odalar Birliği yönetim kurulunu buraya davet ettim, yönetim kurulu yaptık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne kadar zaman geçti üzerinden?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Üç sene falan geçti.

Ancak şimdi, az önce söylediğim eğer AB Başkanlığını ve daimi temsilciliği işin içine sokarsak buraya AB fonlarıyla hiçbir odamızın cebinden para çıkmadan bu işi yapabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Gerekirse para çıkacak.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Tabii, biraz çıkacak ilk başlarda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Engelli konusu toplumsal bir konu yani bir ailenin konusu değil, Bakanlığın konusu da değil, bir sivil toplum örgütünün konusu da değil, yerel yönetimin tek başına sorumluluğu da değil ama herkesin sorumluluğu. O yüzden burada bizim hep birlikte hareket etmemiz gerekiyor, bence eksik olan bu. Bu sinerjiyi biraz daha güçlü kılmamız lazım.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Desteğinizi istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hep birlikte. Biz ne yapmamız gerekiyorsa Parlamento olarak, Komisyon olarak yanınızdayız. Bu örneği de anlatacağız Türkiye geneline yani hem Manisa'daki çalışmayı hem bunu detaylıca anlatacağız ama buradan nasıl bir yol haritasıyla... Önce mesela Ankara olsun hedefimiz.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Olur.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ankara'dayız hepimiz, milletvekilleri olarak da oradayız, hocam da orada, herkes orada, Bakanım Ankara Milletvekili, bunu Ankara'dan başlatalım bence hayırlısıyla.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Ben Seyit Bey'le temasa geçip sizi bir ziyarete geleyim.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - TOBB Başkanımızla bir toplantı yapalım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O da olur ya da Sanayi Odasında yapalım diyorduk o da olabilir.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Tabii, Sanayi Odasında da yapabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yani bu startı verelim, birincisi.

İkincisi, sizin burada kontenjanla ilgili ne yaptınız siz Sayın Valim?

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Zorunlu çalıştırması gereken fabrikalarla ilgili... O da malum, kanunda altı aylık süreyle yapılabiliyor. En fazla iki sefer uzatılabiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakanım o konunun uzmanı zaten.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Evet. Ben kanunu götürmüştüm de Meclisten geri getirdik 2018'de.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Engellilerle ilgili bir pozitif ayrımcılık... Engelli istihdamı istatistik olarak bu sorun aşılabilir, buradaki en büyük ya da bundan sonra geliştirilecek, organizedeki karşılaşılacak en büyük sorun o, iki seferle kısıtlı olması. O kısıt engelliler açısından, engelli istihdamı açısından kaldırılırsa geneli için...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ona siz nasıl bakıyorsunuz?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Sayın Valim o konuda zaten özetledi bizim bakış açımızı da.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Buranın yürümesi için bu işin sürdürülmesi gerek.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Sendikaların istemediği bir şey genelde bu, TÜRK-İŞ istemiyor diyebilirim.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Diğerleri açısından sürekli hâle gelmesini engellemek için ama engelliler için pozitif ayrımcılık yapılıyor.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Bütün iş yerleri aynı şeyi yapar da diğer iş yerinde o kıdemi etkiliyor biliyorsunuz.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Sadece engelliler için bir pozitif ayrımcılık yapılabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz bunu öneririz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ben şeyi sorayım Sayın Başkanım, sizin üretimi verdiğiniz firma bir konkordato ilan etmiş sanırım, o konuda son durum nedir, verebiliyor musunuz?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Biz devam ediyoruz. Tabii, malumunuz tekstilde yaşanan kurdan ötürü yaşanan sıkıntı ama firmamız değerli bir firma, devam edecek, herhangi bir sorunumuz yok, biraz çalışan sayısını azalttık siparişleri azaldığı için ama firmamız çok üst seviye bir ürün yapıyor ve bütün yüzde 100'ünü de ihracat yapıyor. Biz o konuda bir...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sizden tam alıma devam ediyorlar.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Bizde üretim, satışlar devam.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kaç kişi var engelli, engelsiz, toplam?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Toplamda 500 kişiye bir dönem çıktık ama şu anda herhâlde 400.

BİZİMKÖY ENGELLİLER ÜRETİM MERKEZİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ BAYRAKTAR - 250 engelsizi var 142 de bizim kendi personelimiz var, 133'ü engelli olmak şartıyla, sayı bu.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Yani şu anda 400'e düşmüş durumdayız ama bizin 133 engellimiz var, bunların 23 veya 24'ü zihinsel, onun dışındakiler işitme veya ortopedik engelliler var, firmanın da 250 çalışanı şu anda burada mevcut. Makinelerimizin hemen hemen yüzde 80'i firmanın yani dikiş makineleri falan. Şu anda çalışma düzenimizde herhangi bir sorun yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ama zihinsel engelliye biraz daha hafif iş veriyorsunuz.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Zihinsel engellileri daha çok getir götür işlerinde bir de mantar işimiz var, tekstil büyük işimiz, mantar ve sebze yetiştirme işimiz biraz daha ufak, o bölgede çalıştırıyoruz. Bir de yabancı bir firmanın trafolar için kullanılan teknik bir malzemesinde de takribi 10 işçimiz çalışıyor, oralarda zaten bir sorunumuz yok. Burada yetişen meyve sebzenin de büyük bir kısmını kendi tüketimimizde kullanıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Alan geniş değil mi?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Alan 70 dönüm. Burası bize Türk Anneler derneği ve bir dernek tarafından vakfedilmişti. Dediğim gibi, ilk başlangıçta AB fonlarıyla kurulan tesisimizin 5000 metrekare kapalı alanı vardı, burası mevcuttu.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - 2017'de mi kuruldu?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Yok, 2004'te, deprem sonrası yapılan bir çalışma. Şu anda 12 bin metrekareye çıkardık. Bu firmanın bize ödediği paralarla yaptık yani 5 binden 12 bine çıkardık ve dediğim gibi, Sayın Başkanımızın çok büyük desteği var bize maddi olarak. İşçilerin buraya getirilmesinde malum, biraz şehrin dışarısındayız, engelli personelin taşınmasında destek oluyor. Bir de bizim oda olarak ufak tefek desteklerimiz var, tesis tamamen kendi ayakları üzerinde durabilen tesis.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Bir sıkıntı yaşadığınızda o firmayla alakalı yaşandığı takdirde süreç nasıl olur?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Şimdi yaptığımız iş modeli çok doğru bir model. Firmamızın çalıştığı bir tekstil firması hani onun da devrettiği malı sattığı bir firma var, onunla da temas hâlindeyiz. Olası bir riskte kolay bir geçiş yapma lüksümüz var. Bizim maalesef daha önce çalıştığımız bir firmamız da vardı, o da maddi sorun yaşamıştı ama son on dört yıldır bu firmayla çalışıyoruz Sayın Vekilim yani hiçbir sıkıntı yaşamadık.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Başkanım, izninizle bir şeyi biraz daha açığa kavuşturalım. Firmanın durumu önemlidir, firmanın geleceğinin ne olacağı çok belli değil. Bizim desteğe ihtiyacımız olabilir, biz fonlardan burayı kurduk ama fonları alıncaya kadar burada ciddi sıkıntılar çektik. Sağ olsun, Kocaeli Belediyesi, Valilik, üniversite bize büyük destekler verdi. Ekmeğe muhtaç olduğumuz günler vardı burada. Ondan sonra biz Avrupa fonunu aldık, şimdi de şirketin durumu ciddidir. Bizim işe ihtiyacımız olabilir, bizim desteğe ihtiyacımız olabilir. Şu anda üç aylık işi var firmanın, çok yerinde ve doğru bir soru soruluyor bize. Yarın öbür gün bizim karşımıza çıktıkları zaman bu adam, şu anda firmadan bizim de alacağımız var...

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Başından beri bütün toplantılara katılıyoruz, biz psikiyatrik destekler, görevlendirmeler yapıyoruz.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Sayın Başkanımın haberi yok, bizim BETAV'ın bir zeytin vakfının bir genel kurulu vardı, Ahmet Eren Bey'le iş yaptığımız firmalardan biri Lacoste. Ahmet Bey'le direkt -bilirsiniz Sayın Bakanım- temastayız şu anda. Geldi, dolaştı, büyük destekler verdi. Şimdi, buraya el atmayı düşünüyor, ben Başkanla daha paylaşamadım bunu, el atmayı düşünüyor. Sürekli firmaları değiştirerek değil ağırlıklı işlerinden birini buraya aktarabilir mi? Burada bizim o zaman firmadan makineler kendisinindir, o makinelerle bize orada destek vermesi gerekiyor yani biz bunca zamandır, kuruluşundan beri... Bakın, siz Başkan olmadan bile cebinizden para verdiniz buraya; biz öyle kurduk burayı, getirdik. Türkiye'de örnektir. Amacımız neydi? Hakikaten Sayın Bakanımın da dediği gibi, diğer odalara örnek olsun, Türkiye'ye örnek olsun. O yüzden bu işin kolay kolay batmasına benim gönlüm izin vermez yani ben sonuna kadar bu işin...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok canım, asla öyle bir şey olmaz yani.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - O yüzden desteğinize ihtiyacımız olabilir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Komisyonda şey konuşulabilir Sayın Başkanım, o firmalara destek anlamında bir çalışma yapılabilir mi? Şimdi firma iyi bir durumda değil ama bunun sürekliliği lazım, burada bir tesis var...

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Evet, evet, aynen, hadise o, firmaya destek verilecekse verelim. Biz burayı burada ayakta tutalım.

LATİF SELVİ (Konya) - Vakfın kamu yararı belgesi var mı?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Şimdi, hocam, maalesef, ona zamanım olmadı söylemeye; 2009 yılında kamu yararı kararı için başvurularımızı yaptık fakat maalesef, zamanında Sibel Hanım vardı, sonra eski Bakanımız, Başbakan Yardımcısı Fikri Bey çok çabaladı, onu alamadık. Biz şimdi ticari müessesesi vergi de veriyoruz yani öyle bir sıkıntımız var, onu ben size ziyaretimde biraz daha detaylı anlatırım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, onu yine zorlayalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Şöyle bir şey olabilir mi Sayın Bakanım: Biz Komisyon olarak bu tür kuruluşlara destek verecek ticari tesislere bir teşvik anlamında bir yasal çalışma yapsak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Önerilebilir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Biz bunu önersek...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Önerilebilir.

LATİF SELVİ (Konya) - Bu, başka suistimallere de açık olur. Manisa'daki örnek gibi olabilir mesela, burada birçok firma var, bazı üretimlerini burada yaptırabilir, buradaki sürecin işleyişine katkı verebilir. Tek firmaya bağlılık da olmaz, mesela, orada tek firmaya bağlı değiller.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, orada çok firma var.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Şimdi, burada, efendim, ilk iş modelimizde malı biz alıyorduk, satıyorduk; o modeli tutturamadık yani orada çok zarar ettik. Şeref Bey'in söylediği gibi, biz buraya milyonlarca para aktarmak zorunda kaldık. Hatta sanayi odası bile dara düştü o dönemde.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sizin Manisa'daki modelden haberiniz var mı?

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Var ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Orada her firmanın kendi yeri var, üretim orada oluyor.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Asıl korumalı iş yeri mantığı o, burası tek iş yeri.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Ama korumalıdan biraz farklıyız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burası biraz daha farklı.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Normal insanlar da olduğu için, çok korumalı gibi olmak istemiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ya, burası da özgün bir model. Bu model bu şekilde kendi ayakları üstünde nasıl devam eder, ona bir bakmak lazım.

LATİF SELVİ (Konya) - Engelli olmayan arkadaşlar ağırlıklı gördüğüm kadarıyla.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, yok, ikisi de çalışıyor.

LATİF SELVİ (Konya) - Evet, çalışıyor da...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - 250'ye 130...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Evet ama bu sayı 350'ye kadar çıkmıştı yani bu eksideki yapıdan ötürü bir sıkıntı.

Bir de efendim şunu söyleyeyim size: Benim yönetimimde bulunan çok büyük firmalarımız buradan engelliyi de transfer ediyor yani biz burada bir okul görevi de yapıyoruz. Aslında önceleri biraz yadırgıyorduk bunu ama sonra dedik ki: "Bizim esas görevimiz bu aslında." Yani topluma kazandırıp mezun etmek çok değerli, bunu da yapıyoruz.

LATİF SELVİ (Konya) - Bu önemli, şundan dolayı önemli: Okullarda da Millî Eğitim kaynaştırmaya daha çok ağırlık veriyor müstakil engelli okulları yerine kaynaştırma. Burada bir kaynaştırma oluyor, normal diğer arkadaşlarla beraber üretim yapıyorlar. Dolayısıyla da ufku da açılır, daha fazla...

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Sayın Bakanım, buranın bir mal varlığı var, 70-75 dönüm arazi, altyapısı, konfeksiyon için her türlü altyapı mevcut. O yüzden çok artı bir yer, sahip çıkmak lazım.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Sayın Bakanım, geçen ay biz mütevelli heyet toplantısını da yaptık, firma bir konkordato sürecinde ama o da kendisi ve burayla ilgili öncelik vermeye çalışıyor. Kendi siparişleriyle ilgili Avrupa'ya çalıştığı için bir sıkıntı yaşıyor. Özelinde kendisiyle de görüştük biz Sanayi Odası Başkanımızla, öncelik vereceğini, kendi şahsi özel teminatları da var buraya karşı. Firmanın en kötü, olumsuz bir durumunda da vakıf çok fazla etkilenmeden alacağını alır, şey yapar. Tamamen çekilmesi durumunda yeni bir arayış yapılabilir. Kocaeli'nde illaki bulunur yani sanayi şehri, burada aynı konuda ya da yine engellilerin çalışabileceği başka bir dalda oradaki firmalarımızdan birine devam ettirebiliriz buradaki üretim kısmını -sizin dediğiniz gibi- parça parça değil ama yine tek bir şeyde çalışırız. Elimizdeki sosyal atölye burası, boş bırakmayız yani buraya herkes destek verir. Dediğim gibi, büyükşehir işçiyi taşıyor, buradaki imkânlar sadece şey değil, mantarı var, üretimi var. Firmalara her halükârda biz burada fason üretim yaptırarak sürecin ayakta kalmasını şey yaparız. Mevcut firma da zaten çalışıyor. Şu elimde benim de siparişler var, şubata, marta kadar siparişler var, ondan sonra sipariş alıp alamayacağına göre belki durumu da biraz netleşecek. Ondan sonra B planı yapabiliriz ama şu anda devam eden bir iş varken, hem onun burada taahhütleri var hem bizim alacağımız var; bitirme noktasında değil, illaki problem olacaktır ama...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Korumalı iş yeri şekline çevrilemez mi? Sanki bir tıkanma var.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Korumalı olunca -az önce söylediğimiz- sürdürülebilir yapamayız, o zaman büyükşehrimiz -biz- bir ay para vermek zorunda kalacak yani korumalı iş yerlerinde biraz o sıkıntı olabilir diye bir endişemiz var.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Bir de aslında engelliler açısından da model olarak bunun daha sağlıklı olduğunu ben de düşünüyorum.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Form burada, biz de bir iki sene çalışmış engelliyi alıp kadrosuna geçiriyorlar. Ben önce tepki veriyordum ama aslında çok güzel bir şey Sayın Bakanım yani.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - İş adamlarımızdan Şerif Bey de kendi iş adamı, burada mütevelli heyetinde. Sanayi odasının öncülüğünde iş adamları da burada, inşallah gerek kalmaz ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kocaeli gibi bir şehir bu işe sahip çıkar, orada bir sorun yok.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Korumalı iş yeriyle ilgili genel olarak arkadaşlar Kocaeli'de tespit edilecek firmalarla ilgili çalışmalarını yapacaklar ama burası sadece bir firma, iş ilişkilerinin olduğu, işte engelliden daha çok da normal işçilerin çalıştığı bir yer olduğu için çok fazla hem şartlar açısından hem de destek açısından bir şey olur mu çalışacağız onu ama mevcut firmayla olan sıkıntıda çok bir katkısı... İhracata dayalı olduğu için kendi siparişleriyle ilgili bir problem var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Tekstil alanı daraldı Türkiye'de.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Bu diğer, tekstille ilgili -farklı bir konu ama- firma biraz lüks segment üretim yapıyor, belli başlı firmalara üretim yapıyor; daha farklı konu biraz daha.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Ahmet Eren'in var mı Kocaeli'nde üretimi? Yok benim bildiğim kadarıyla.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Üretimi yok, buradan üretim alıyor yani siparişle alıyor.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Bunların üretiminin ağırlıklı olan kısmını buraya kaydırabilirsek o yeter bize yani burada sıkıntı şeyin dışarıda diğer firmalarla bağlantılarının şu anda devam edip etmeyeceği konusundaki endişemiz, etmezse A planının dışında B, C planlarını bu firmayla yapabiliriz. Piyasada bir boşluk var.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Siz yoktunuz toplantıda, orada da geçti, sizin teklifinizi ben söyledim, başkan burada, arkadaşlar da biliyorlar. Bir B, C planı ya da alternatif olarak duruyor ama şu anda adamla devam eden bir ilişki var yani onu korumayacağını şey yapmadan makineler onun, şeyler onun. Diğer çalıştırdığı elemanlar var, sadece engelliler de değil. Yokmuş gibi kesme şeyi çok doğru olmaz yani hem hukuki olarak... Öneriniz aklımızda, yönetimin de aklında daha doğrusu, siz de içindesiniz. Varsa onların öyle bir niyeti, böyle bir ihtiyaç da doğarsa en kısa sürede bir görüşme gerçekleştirilir, yürünür yani adam da devam edemeyecek olduğunda zaten "Burada illa durayım." demeyecektir, illa ki kendi ayrılacaktır. O tam netleştiğinde, şubatta falan netleşir, oturur, konuşurum. Sizin dediğiniz şey gelmek istiyorsa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bize de bir görev düşerse...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Aslında yani Kocaeli sanayi bölgesi, Dilovası, Gebze, o bölgelerde yeni, böyle korumalı iş yerleri düşünülebilir yani sanayi odanız düşünmez mi? Bence gündem olmalı Sayın Başkanım.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Bizim hedefimiz açıkçası bu örneği Türkiye'ye yaymaktı ama Gebze tabii ki başlı başına...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yani organize sanayi bölgeleri büyük. Buralarda bizim Manisa'da gördüğümüz Sayın Bakanım, korumalı iş yerleri olabilir aslında.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Korumalı iş yeriyle ilgili bizim eylem planımız da var, Bakanlığın da ön gördüğü üç tane firmanın tespitiyle ilgili arkadaşlarımız, Aile ve Sosyal Hizmetlerle beraber çalışmalarını yapıyorlar sanayi odasıyla beraber. Yani bura olur, olmaz, ayrı ama korumalı iş yerlerinin tespitine yönelik eylem planında, 2025-2026 eylem planında var, tespiti yapıp ilan edeceğiz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yani biz Manisa'da gördük, gezdik, hakikaten memnun kaldık, iyi bir örnekti, Sayın Bakanımız da birçok ilde adını verdi örnek olması açısından. Komisyonumuz da bu tür örnekleri artırmaya çalışıyor ki yani bizim ilimizde bence bu olabilir, ben öyle düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Üç tane mi düşünüyorsunuz?

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Eylem planında üç tane belirlenmiş Kocaeli için, üç firmayı tespit edeceğiz.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Tüm engellilerimizi seçerken de mutlaka çalışma isteği olanları, İŞKUR'la çok iyi iş birliğimiz var, öyle alıyoruz çünkü engellilerde maalesef belirli engellilerde "Ben çalışmayayım, paramı alayım." gibi de bir yaklaşım var. Biz bunu burada hiç yapmadık.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Firmanın...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Firma da yapıyor.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Şu anda hani...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Şu anda bir şey yaptığını zannetmiyorum.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Onun şeyi tekstil sektöründe yaşanan bir sıkıntı nedeniyle bir daralma yaşadığı için İŞKUR'un kriterlerine uydurulabilir bence o.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - İnanın, yaptığını zannetmiyorum. Biz onu da bir tetikleyelim.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - En azından çalışan maaşları...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Evet, anladım, bakalım ona da, biz destek olalım.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - İŞKUR yönetim olarak da vakıf mütevelli heyetinde var, istihdam noktasında ilk gördüğünüz...

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - O zaman İŞKUR'un verdiği bazı ücretlerle alakalı destekler belki biraz nefes almasına katkı sağlar çünkü tekstil sektörü genel bir durum ya yani o tekstil sektöründe yaşanan bir durum var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bugün var, yarın daha iyi olabilir.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Geçici bir durum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neticede bu sektör Türkiye'de var olacak.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Döviz kuruyla alakalı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Türkiye'nin ana sektörlerinden.

Başkanım, siz bir şey söyleyecektiniz.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN - Evet, şimdi, ben aslında iki sıfatla konuşmak istiyorum: Bir tanesi, ben 26 yaşında engelli bir çocuğun babasıyım, yirmi altı yıldır içeride olayı gözlemleyen birisiyim. İkincisi de Belediye Başkanı sıfatıyla değil de iktisatçı, üniversite hocası sıfatıyla işletme dünyasına bakış açısıyla değerlendirme yapayım. Şöyle: Balıklara uçmayı, kuşlara yüzmeyi öğretmeye çalışmak yanlış bir şey. Bu tür iş yerleri engellilerin hayata kazandırılması anlamında yararlı iş yerleri ama işletmeleri işletmenin rasyonellerinden kopardığınız ölçüde orada yönetilemez başka sorunlarla karşı karşıya kalmanız kaçınılmaz olur. Onun için, bu tür -bu model için söylüyorum- yerlerin üretimlerini tasnif etmek lazım. Mesela, kamu alımlarıyla ilgili bir istisna yapılması, kamu alımlarının doğrudan buralardan yapılabileceğinin söylenmesi veya zorunluluğunun getirilmesi... Mesela, kamuya iş elbisesi üretmesi lazım buranın; Lacoste'a tişört üretmek yerine ya da başka bir ürün üretmek, piyasanın o tür zorluklarıyla baş etmek yerine burası o ki rasyonel bir işletme mantığının dışında çalışıyor, biz burayı istisnalarla korumalıyız. İstisna ve muafiyet getirdiğiniz her şeyde beraberinde problemli başka bir alan yaratırsınız, kara delikler başlar; onu da yönetmenin yolu bu alımların kamuya özendirici olması olabilir ya da zorunlu kılmak olabilir. Aksi takdirde, normalde bir engellinin, engellilerin bir araya toplanarak onun işletme hâline dönüştürülmesi esasen kurgusal olarak hatalıdır. Mesela, Millî Eğitim ayağına bakın, kaynaştırma sınıfları yapalım; diğerleriyle, sağlıklı olanlarla birlikte olsunlar istiyoruz çünkü engelliler bir araya geldikçe onlar aşağıya geliyor ama üst seviyeyle birlikte oldukça da onların seviyesi artıyor. Okullarda bile biz bunları kaynaştırmaya çalışırken onları ayrı bir yere toplayıp orada onlara öğretim yaptırmak kurgusal olarak hatalı. Dolayısıyla, bu tür yerleri ayakta tutma yaklaşımımız kamusal alımlar gibi bir şeyde yönetilmeli. Öbür türlü ha bire uğraşırız "O işletme oldu, şöyle yapsak mı, böyle yapsak mı?" diye. Benim kanaatimce rasyonel zemine oturtmak daha doğru olacaktır. Kamu İhale Kanunu'na yapacağınız bir ilaveyle bu, kamu alımları istisnası kapsamına alındığında mesela belediyenin alacağı iş elbiselerini buradan direkt sipariş yoluyla alarak ayakta tutarız, o zaman yaşayabilir burası ve iktisadi bir model olur. Aksi takdirde, uğraşır dursunuz, getirdiğiniz her istisna oranın birileri tarafından suistimal edilmesinin kapılarını açacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, bu, izolasyon mantığına biz de karşıyız yani sadece engellinin bir arada olduğu... Buradaki modelde öyle değil, kaynaştırma var burada öyle değil mi? Hepsi bir arada. Korumalı model, sizin söylediğiniz mantığa biraz daha yakın. Orada mesela hakikaten piyasa standartlarında ücret ödüyor, sigortasını yatırıyor. Oradaki çalışan da diyor ki: "Ben aileme bakıyorum." Yani orada işletme standartlarında rasyonel işleyen de bir model var. Tabii, burada da bu model de işlemiş bugüne kadar aslında.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - On dört senedir hiç sıkıntımız yoktu.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - On dört sene ciddi bir test.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN - Ama burası gerçek rasyonel bir işletme değil, ben personel servisini vesaireyi çektiğim anda burası battı yani biz burayı öyle ayakta tutuyoruz. Koruma olsun zaten ona bir şey demiyorum, ayakta kalsınlar vesaire ama işletmenin diğer tarafı var ya hani 360 derece hikâyesinde alıcı tarafı var ürettikten sonra, o alıcı tarafının kamu olmasında fayda var, asıl söylediğim şey bu; sürdürülebilirlik...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Sayın Başkan, hatırlayacaksınız, 2009 yılında çalışanlarımız -o zaman 30 çalışanımız vardı tesiste- yürüyüş yaptılar "Bizi belediyeye devredin." diye. Sıkıntılı bir dönem de yaşamıştık. O zaman karma değildi, tamamen engellilerdi. "Biz çalışmak istemiyoruz, paramızı verin..." Yani korumalının öyle geçmişte bir sıkıntısını yaşadık ama bu mevcut sistemde Sayın Başkanımın söylediği haklı yani bir teşvik var ama yani bu yaptığımız işe oranla çok ufak bir rakam.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Zaten maaş ödemesi de mi yapıyor firma? Mesela ürünleri burada yapılıyor ama başka bir katkısı o firmanın...

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Yok, kira ödüyor bize, ayrıca kira ödüyor. O kazandığımız paralarla da bakın yani on dört senede 7 bin metrekare kapalı alan yaptırdık.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Yani başka bir katkı da oluyor yani? Sadece ücretleri ödüyor o tarz şey değil.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Engellilerin ücretlerini üçüncü şirketler ödüyor, firma kendi ücretlerini ödüyor, getirip götürmesini kendisi ödüyor, yemeğini burada yediği için bize para ödüyor, kendi çalışanlarının hepsini kendisi yapıyor, orada bir sübvansiyon yok. Sübvansiyon sadece; bizim kendi engelli arkadaşlarımızın, Sayın Başkanımın destekleriyle getirme götürmesini yapıyoruz, bazı araç alımlarında, yenileme durumlarında, mazot şeyinde bizim odamızın desteği var ama firmadan biz kira alıyoruz, o kiralarla da bu bölgeyi... Yani, düşünün, 2,5 milyon euroyla burası kurulmuştu, şimdi onun 1,5 misli bir yatırıma çevirdik, bunu on dört senede yaptık.

KOCAELİ VALİSİ İLHAMİ AKTAŞ - Firma sadece kiracı burada.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Tamam, anladım şu anda.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bence şu konuşmalarınızdan ortaya çıkan şey şu: Tamam, çok güzel bir girişim başlatılmış deprem sonrası ama hakikaten bir revizyon lazım, bu böyle gitmez gibi benim gördüğüm. O bahsedileni ya kamu üstlenecek veyahut da işte teşvik... Şu anda böyle tökezleyen bir yapı var. Madem biz burayı geliştirmek istiyoruz, engelliler alanını geliştirmek istiyoruz, bunlar da nadir örnekler, buraya bir revizyon lazım. Mesela, Manisa için de öyledir falan. Bence daha bütüncül bakmak lazım.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Biz normalde anlattıklarınızın tümünü denedik; tavşan yetiştirmekten tutun da her şeyi yaptık biz burada. En sonunda geldiğimiz budur.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN - Tekstil üretmeyin demedim.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - Hayır, anlıyorum ben sizi. Desteğin mutlaka olması lazım ki cazip hâle gelmesi... Biz kira alıyoruz ama piyasaya baktığınız zaman yok denebilecek, az bir kira alıyoruz.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN - Başka özel sektör işletmeleriyle temas kurduğunuz yerlere istisna ve muafiyetler getirirseniz bu sefer orada başka suistimal alanları açıyorsunuz, bunun kamu olması lazım diyorum. Mesela şöyle diyebilirdim ben size: Vergi muafiyeti olsun buradan ürün alan firmalara. Bu sefer firmalara şunu teşvik etmiş oluruz: Engelli çalıştıran bu tür yerlere alışveriş ağı kurarlar ve vergi istisnasını suistimal edebilirler. Bunun suistimal edilmemesi için kamuda olması en az problemli alandır, yoksa yaptığınız her istisna ve muafiyet beraberinde sorun getirir yani, bu.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - O dengeyi kurmak çok problemli. Denedik, sanayicilerin tümünün iş elbiselerini burada diktirdik, yetiştiremediler yani denge o kadar şey ki... O yasa da çok önemli. Biz iş güvenliği açısından işletmelerde çalıştıramıyorum yani bir sürü iş kazalarına sebep oluyor. "Parasını verelim, evde otur." Evde oturduğu zaman adam bunalıma giriyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu hiç istemiyoruz.

KOCAELİ KANIK ŞİRKETLER GRUBU KURUCUSU VE ONURSAL BAŞKANI MEHMET ŞERİF KANIK - O yüzden burada o dengeyi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bugün madem buradayız, bununla ilgili alternatifleri siz şekillendirin, yasal olarak bizim ne yapmamız gerekiyorsa biz bunun Mecliste takipçisi oluruz. Yeni bir model gerekiyorsa, başka bir şey gerekiyorsa da biz destek oluruz. İrtibatta olalım.

KOCAELİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU - Sayın Valimiz söyledi ya, ben ziyaretinize geleceğim sizin.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Her zaman.

Kapanma Saati:14.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 15.30
BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)
SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)
KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)
---- 0 ----
(İzmit Gonca Engelsiz Yaşam Merkezi)

KOCAELİ BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI EBUBEKİR ARDIÇ - Sayın Bakanlarım, Sayın Valim, sayın milletvekillerim, Sayın Başkanım, kıymetli protokol, değerli misafirler; öncelikle, şehrimize ve Goncaya teşriflerinizden ötürü şükranlarımı arz ediyorum.

İsmim Ebubekir Ardıç, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısıyım. Kocaeli Büyükşehir Belediyemizin engellilere yönelik yapmış olduğu çalışmaların hizmet politikasını ve hizmetlerin başlıklarını sadece kısaca sizlere arz etmek istiyorum.

Engellilere yönelik yapmış olduğumuz çalışmalarda şunu önemsiyoruz: Tüm engellilerimizi kapsayacak bir bakış açısıyla bu hizmetlerimizi sunuyoruz ama aynı zamanda, engellilerin bireysel ihtiyaçlarını da göz önünde bulunduruyoruz yani tüm engel gruplarının içerisinde, onların yerindeki ihtiyaçlarını gözeterek bir hizmet anlayışı içerisinde bu çalışmalarımızı yürütüyoruz. Hâlihazırda 87.870 kayıtlı engelli bireyimiz var Kocaeli'de; bunların yüzde 61'i erkek, yaklaşık yüzde 38'i kadın. Bunların içerisinde de 26 bin kişiyle en geniş grubu süreğen hastalıklar grubu oluşturuyor. Bunun yanı sıra, 18.900 ortopedik engelimiz, 22 bin zihinsel engellimiz, yaklaşık 20 bin de görme ve işitme engellilerimiz mevcut.

Bu vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına göre bu çalışmalarımızı 4 ana başlık altında topluyoruz. Bunlar: Eğitim hizmetlerimiz, erişilebilirlik hizmetlerimiz, sağlık hizmetlerimiz, sosyal ve ekonomik destek hizmetlerimiz. Bu kapsamda da toplamda 20 çalışmamız var.

Eğitim başlığımızın altında, içerisinde bulunduğumuz Gonca Engelsiz Yaşam Merkezimiz hâlihazırda, bizim engellilere hizmet verdiğimiz en büyük kampüsümüz. Burası yaklaşık 10 bin metrekare kapalı alan üzerine kurulu, 6.500 metrekare eğitim alanı olan ve 1.750 bireye hizmet vermek üzere kurulmuş, planlanmış bir merkez. Hâlihazırda 970 bireyimiz buradan hizmet alıyor, bununla beraber kayıtlarımız, başvurularımız da burada devam ediyor. Geçtiğimiz yıl haziran ayı içerisinde, 24 Haziranda burayı faaliyete başlatmıştık. Burada ziyaretimizde de gördüğümüz üzere rehabilitasyon hizmetlerimiz var. Bizim merkezimize özgü bireysel ve grup eğitimlerinin haricinde onların sosyal hayata, istihdama, spora, sanata katılımlarını destekleyen "Ben De Varım" adını verdiğimiz bir projemizi de burada yürütüyoruz. Bununla beraber, İl Millî Eğitim Müdürlüğümüzle yapmış olduğu protokol çerçevesinde, ilimizdeki okullarda engellilerimizin hizmet aldığı 256 tane özel eğitim alt sınıfının tefrişatını beraber gerçekleştirdik. İçinde bulunduğumuz ay itibarıyla da Büyükşehir Belediye Meclisimizden alacağınız yeni bir protokol onayıyla beraber 200 sınıfımızı daha bu kapsamda ilimize kazandırmış olmayı hedefliyoruz.

Erişilebilirlik hizmetlerimiz kapsamında, başta ortopedik engellilerimiz olmak üzere, onların evlerinden istedikleri herhangi bir noktaya, günün her saatinde, üç yüz altmış beş gün boyunca erişimlerini engelsiz taksilerimizle sağlıyoruz. Bu kapsamda 15 aracımız var, bu yıl içerisinde toplam 24 bin vatandaşımızın bu şekilde transferini gerçekleştirdik. Bunun yanı sıra, özellikle onlar sağlık hizmetinden daha çok faydalanmak istiyorlar, buna ihtiyaç duyuyorlar, bu noktada da ilimizde 30 tane ambulansımız var, onların il içinde ve il dışındaki tüm hastanelere acil olmayan durumlarda gidiş ve dönüşlerini biz gerçekleştiriyoruz. Bu kapsamda da 2025 yılı içerisinde bugüne kadar 25 bin vatandaşımızın naklini gerçekleştirdik. Aynı zamanda, onların ev içerisindeki erişilebilirliklerini önemsiyoruz. Özellikle, yaşlı gruptaki Parkinson ve hipertansiyon benzeri sağlık problemi olan vatandaşlarımızın ev içi düşme risklerini engelleyerek onların sağlıklı kalmalarını daha uzun seviyeye çıkarabilmek adına evin içerisinde "Hayata Tutun" adını verdiğimiz bir projemiz var. Onların özellikle sık kullandığı bölümlere, işte, yatak odası, koridorlar, banyo gibi alanlara tutunma barları yerleştirmek suretiyle onların ev içi düşme kazalarını engellemeye yönelik böyle bir projeyi sürdürüyoruz; hâlihazırda da 2.600 tane evimizde bu hizmetimizi gerçekleştirdik.

Sağlık hizmetlerimiz kapsamında da yine, yatağa bağımlı engellilerimiz ya da postoperatif dönemde yatağa bağımlı kalacak olan vatandaşlarımızın bu süre zarfında ihtiyaç duydukları çift motorlu yatakla onların ev içerisindeki bakımlarını, mobilizasyonlarını yine desteklemiş oluyoruz. Bunun yanı sıra, bu yatağın yanında karyolasıyla beraber bir yemek masası, bir portatif tuvaleti de evlerine kadar ulaştırıyoruz. Eğer ömür boyu kullanacaklarsa bunların zaman zaman periyodik bakımlarını gerçekleştiriyoruz, eğer ihtiyaç ortadan kalktıysa da onları tekrardan alıp diğer vatandaşlarımızın hizmetine sunuyoruz. Bugüne kadar 15.731 tane evimize hasta yatağı teslim etmiş bulunmaktayız.

"41 Kart" adı altında bizim sosyal hizmetlerde kullandığımız, Vakıfbankla ortaklaşa yürüttüğümüz bir projemiz var. Bu normalde gıda, giyim, yakacak ve benzeri yaklaşık 25 alanda aslında farklı amaçla hizmet veriyor ama özellikle engellilerimizin ihtiyaç duyduğu tıbbi sarf malzemeleriyle ilgili yani bunlar hasta bezi, kolostomi torbası, sonda gibi onların sıklıkla ihtiyaç duyduğu, normalde Sosyal Güvenlik Kurumumuz tarafından karşılanan ama zaman zaman piyasa koşulları sebebiyle, piyasadaki fiyatlarla ödenen tutarlar arasındaki farklar sebebiyle oluşan mağduriyetleri gidermek adına ayda 2 bin liralık onlara da böyle bir nakdî destek sağlıyoruz yani sağlık kurulu raporlarını aldıkları takdirde, onların bu rapor doğrultusunda kullanacakları tıbbi sarf için de öyle bir desteğimiz söz konusu; aylık, düzenli olarak sağlıyoruz bunu. Onun yanı sıra, sarf malzemelerin haricinde kullanmaları gereken tıbbi cihazlar oluyor; ekranda gördüğünüz gibi ortez, protez cihazlarının yanı sıra, bunlar, zaman zaman akülü sandalye, ev tipi mekanik ventilatörler, işitme cihazları gibi. Burada da yine, aynı şekilde, Sosyal Güvenlik Kurumunun ödemiş olduğu tutarın üzerinde kalan meblağı da biz sosyal yardımlar kapsamında engelli vatandaşlarımıza ödüyoruz.

Sosyal hizmetler kapsamında, ilimizde artık, sosyal desteği kesilmiş, tek başına yaşayan yaşlılarımız var. Bunların özellikle hastane, banka ve resmî kurumlardaki işlemlerini bizzat onlar adına ya takip ediyoruz ya da onlara refakat ediyoruz, oraya gidiş gelişlerini organize ediyoruz, gerekiyorsa randevularını alıyoruz, ondan sonraki süreçte de genel temel ihtiyaçlarına yönelik her türlü desteğimizi onlarla paylaşıyoruz.

Evde yatağa bağımlı olan engellilerimizle, yaşlılarımızla ilgili de evde bakım hizmetlerimiz var. Bu kapsamda da 1.777 vatandaşımıza öz bakım ve ev temizliği hizmetlerimizi sürdürmeye devam ediyoruz periyodik olarak. Beraberinde yine, aslında "Geniş Ailem" kapsamında hizmet verdiğimiz bir grubumuz var. Burada da yalnız yaşayan ya da işte, bakmakla yükümlü olduğu ağır engellisi sebebiyle evde yemeğini yapamayan vatandaşlarımız söz konusu; bunlara da her gün sabah kahvaltısı ve öğle yemeği olacak şekilde günlük yemeklerini tüketime hazır bir şekilde evlerine teslim ediyoruz soğuk zincir şartları altında. Bu kapsamda da yıllık yaklaşık 760 bin öğün yemeği vatandaşlarımızın hizmetine sunuyoruz. Bu gruptaki vatandaşların daha önceden tanımlanmış hastalıkları sebebiyle eğer bir diyetleri varsa bu noktada, diyabetik menü ya da hipertansiyon menüsü şeklinde uygun menüleri de kişilere sağlıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çölyakla ilgili bir çalışmanız var mı?

KOCAELİ BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI EBUBEKİR ARDIÇ - Sayın Bakanım, çölyakla ilgili de şöyle: Bizim sosyal yardımlar kapsamında verdiğimiz gıda desteği var, çölyak hastalarına bunu yüzde 50 artırımlı ödüyoruz. Aynı zamanda da şu an Büyükşehir Belediyemizin Antikkapı iştirakinin açmış olduğu Hassas Kafe var, orada da onların glutensiz gıdalara ulaşmalarını temin ediyoruz.

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) - Sayın Bakanım, Çölyak Derneği burada çok aktif. Üniversitede, polikliniklerin olduğu bölgede tamamen çölyaklara ait hem yemek hem alacakları kuru baklagiller, bisküvi, yiyecek, gofret; her şey var. Üniversitede de aynı şekilde var; hatta biz üniversitede öğrencilere glutensiz ayrı yemek de çıkarıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O çok kıymetli, onunla ilgili sosyal destek talebi artıyor; öyle bir durum var. Sizde de zaten varmış, güzel.

KOCAELİ BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI EBUBEKİR ARDIÇ - Sayın Bakanım, "41 Kart" desteklerimiz kapsamında da, özellikle engelli ailelerimize bu yıl içerisinde gıda, giyim, fatura, yakacak vesaire gibi destekler kapsamında da yaklaşık 111 milyon lira bir destek sağladık 2025 yılı itibarıyla. Yanı sıra, bizim ağır engelli raporu olan vatandaşlarımız, malum, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızdan her ay düzenli yardım alıyorlar, biz de bu bireylere Belediye olarak aylık 3 bin lira nakdî destek sağlıyoruz.

"Ulaşımda Sosyal Finansman" başlığımızda da onların şehir içindeki ulaşımlarını desteklemek adına 44.870 hak sahibine veya onun refakatçisine toplam 4,8 milyon binişlik bir destek sağladık. Bu yıl içerisinde bu desteğin yaklaşık tutarı 120 milyon liraya tekabül etmekte.

2025 bütçe projeksiyonumuza baktığımızda, Büyükşehir Belediyemizin bütçesinden sadece engellilere özel yapmış olduğumuz harcamalar yaklaşık 762 milyon lira, ki bu tutarın içerisinde personel giderlerimiz ve yatırım giderlerimiz dahil edilmedi. Bu kapsamda da biz, engellilere duyarlı bir bütçeleme anlayışı içerisinde bütçemizin sadece yüzde 1,9'unu engelli vatandaşlarımıza ayırmış bulunmaktayız.

Önümüzdeki süreç içerisinde de İzmit Gonca Engelsiz Yaşam Merkezimizin bire bir aynısını 2026 yılının ikinci çeyreği içerisinde inşallah, Gebze'ye de kazandırmayı hedefliyoruz. Orası da yine, aynı kapasiteyle, her dönem içerisinde yaklaşık 1.750 engellimize hizmet verecek şekilde modellendi ve biz orayla alakalı inşaatın bitiminden itibaren hizmet almaya başlayacağız.

Önümüzdeki sene içerisinde yine, çok önem verdiğimiz, şehrimizin uydu bölgesinde diyebileceğimiz yani doğu ve batı yakasındaki büyük engelsiz yaşam merkezlerimize ilave olarak onlara destek sağlayacak molaevlerimizi de faaliyete geçireceğiz. Bunları 12 ilçemizde de faaliyete almayı planlıyoruz; 2026 yılı içerisinde inşallah, 5 tanesini ilçelerimize kazandırmış olacağız.

Yanı sıra, özelikle, engelli ailelerimizin bizden...

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TAHİR BÜYÜKAKIN - Engelli ailesi için çocuğu bir yere bırakıp pazara gidebilmek, düğüne gidebilmek çok özel bir şey, bunlar onlar için yani.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buna çok ihtiyaç var, belediyelerin bunu yapması lazım; siz başlatmışsınız.

KOCAELİ BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI EBUBEKİR ARDIÇ - Bunların ihalelerini yaptık Sayın Bakanım, inşallah, 2026 yılı içinde başlayacağız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kamp da çok kıymetli.

KOCAELİ BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI EBUBEKİR ARDIÇ - Evet, Darıca Millet Bahçemizin içerisinde de askeriyeden devraldığımız eski binalarımız vardı, şu anda oranın tadilat çalışmalarını yapıyoruz. 2026'nın yaz aylarıyla beraber de aynı anda 60 vatandaşımıza, engelli ve yakınlarına hizmet verecek şekilde orada da kampımızı faaliyete almış olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 15.41

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.36

BAŞKAN: Mehmet Muharrem KASAPOĞLU (İzmir)

BAŞKAN VEKİLİ: Jülide SARIEROĞLU (Ankara)
SÖZCÜ: Fatma ÖNCÜ (Erzurum)
KÂTİP: Fevzi ZIRHLIOĞLU (Bursa)
---- 0 ----
[Bölge (Balıkesir, Bilecik, Bursa, Bolu, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova) İstişare Toplantısı]
(Kocaeli Uluslararası Gençlik Merkezi)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Fatma Tabanlı, Balıkesir'den, Otizmli Bireyleri Destekleme Vakfı.

Buyurun Fatma Hanım.

OTİZMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME VAKFI BAŞKANI FATMA TABANLI - Merhabalar.

Teşekkür ederiz davetinizden dolayı.

Biz Balıkesir'deki ihtiyaçlarımızdan kısaca bahsediyorduk ve Otizmli Bireyleri Destekleme Vakfı...

Erken tanı bizler için çok önemli ve kıymetli. Şu an tek bilinen tedavisi erken tanı... Erken tanı sonrasında aileye danışmanlık hizmetinin verilmesi çok önemli, kıymetli.

Aynı zamanda, eğer otizmli bireylerde zihin engeli eşlik etmiyorsa akademik anlamda ilerleme kaydedip akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam edebiliyorlar. Bunun için, kaynaştırma eğitiminin desteklenebilmesi için okullarda farkındalık çalışmalarının yapılması, ailelerin bu konuda bilinçlendirilmesi, çocuklarımızın kaynaştırma eğitiminde ve okullarda kabulü için çok önemli. Bunun için faaliyetlerin yürütülmesi gerektiğini önemle sunmak isterim.

Aynı zamanda, özel gereksinimli bireylerde, otizmli çocuklarımızın bazılarının üstün yetenekleri var. Bu konuda yetenek avcılığı yapılabilmesi için çalışmaların Millî Eğitim tarafından da yürütülmesi gerekiyor.

Balıkesir'e çok güzel bir gençlik merkezi açıldı, çok güzel bir engelsiz spor merkezi açıldı, geçen hafta açılışı yapıldı. Biz de ziyaret ettik; yüzmeden masa tenisine, her alanda birçok şeye hizmet edecek bir kompleks. Yalnız, Sayın Bakanım, bu konuda antrenörlere ihtiyacımız var. Her ilde özel gereksinimli bireyler için yetiştirilmiş antrenörlere ihtiyacımız var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biliyorsunuz, bu konuda antrenörlerle ilgili bir eğitim programı başlatmıştık. Onu Bakanlığımızla konuşalım, onu biraz daha yoğunlaştırsınlar.

OTİZMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME VAKFI BAŞKANI FATMA TABANLI - Evet, çok güzel bir tesis var ama bu tesisten çocuklarımızın yararlanabilmesi için usta öğreticilere, uzmanlara ihtiyaç var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O antrenörler yetişiyordu ama onlarla ilgili zannediyorum biraz daha yoğunlaştırmaya ihtiyaç var, onu Bakanlığımız inşallah...

Teşekkür ediyoruz Fatma Hanım.

OTİZMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME VAKFI BAŞKANI FATMA TABANLI - Konaklama konusunda ve diğer konularda da...

Bir diğer husus da benim kızım 35 yaşında, 22 yaşında örgün eğitimi sona erdi. Ondan sonrasında, biz vakıf olarak Büyükşehir Belediyesinin ortaklık desteğiyle ve Millî Eğitimin destekleriyle eski bir köy okulunu dönüştürerek bir meslek edindirme merkezi oluşturduk. Şu an 55 gencimiz oradan...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neresinde Balıkesir'in?

OTİZMLİ BİREYLERİ DESTEKLEME VAKFI BAŞKANI FATMA TABANLI - Balıkesir'in köyüydü, şimdi mahallesi oldu; Üçpınar, merkeze çok yakın. Güney Marmara Kalkınma Ajansından aldığımız hibeyle gerçekleştirdik Sayın Bakanım. On yıllığına bizim imzaladığımız protokol sonrasında biz orayı yürütmeye çalışıyoruz. Meslek edindirme kurslarımız var, bahçesinde güzel bir kafeteryası var; gençlerimize hem üretimde hem de servis hizmetleri konusunda orada destek oluyoruz.

Bir diğer konumuz da çocuklarımıza, spor alanında yetenekli olan, ihtisaslı olan öğrencilerimize üniversite sınavında... Mesela, Balıkesir'de bir çocuğumuz vardı, spor akademisini Balıkesir'de bölüm açılmadığı için Balıkesir'de okuyamadı, anne hemşireydi, Denizli'ye tayin istedi ve Denizli'de dört yıl eğitimini tamamladı, döndü ve şu an vakfımızın personeli olarak, spor eğitmeni olarak bizde görev yapıyor. İstihdam konusunda da desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Balıkesir İşitme Engelliler Derneği, Furkan Özsayın, buyurun.

BALIKESİR İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI FURKAN ÖZSAYIN - Çok teşekkür ederim sayın heyete.

Balıkesir'de gördüğüm çok eksiklikler de var, bununla alakalı tek başıma çalışmam çok mümkün değildi, mücadele etmem çok mümkün değildi, çok gencim; belediye olsun, Valilik olsun, spor kulüpleri olsun veya Gençlik ve Spor olsun aslında, çok büyük bir mücadele gerçekleştiriyoruz, erişilebilir olma noktasında herkese anlatımlarımızı sağlıyoruz. Aslında, biraz dağılmış durumdayız, çeviri noktasında hatalar olabiliyor, biz birçok noktada çözüm sağlamak istiyoruz ama tercüman ihtiyacımız çok fazla. Çeviri hataları olabiliyor, farklı yerlere gidip çözmeye çalışıyorum, gücüm yetmiyor açıkçası burada.

Bir spor merkezi açıldı, çok güzel, yeni açıldı, çok mutluyum. Engelsiz spor merkezi açıldı, bu çok güzel, çok teşekkür ederim, Gençlik ve Spor tarafına çok teşekkür ederim.

Biraz da tercüman eksiğimiz çok fazla, iletişim eksiğimiz fazla. Karakolda, adliyede ve birçok alanda tercümanımız olursa işlerimiz daha da başarılı olur, iletişimimiz daha da başarılı olur. Bizim bu konuda biraz gücümüz yetmiyor açıkçası. Ben genç bir bireyim hani çalışmak istiyorum ama gücüm yetmiyor, birçok noktada çözüm de sağlayamıyorum açıkçası, birçok noktayı deniyorum ama uğraşlarım devam ediyor, bir yerde tıkanıyorum, öbür tarafa tekrar devam ediyorum ama aslında, iletişimsizlik beni her zaman tıkıyor. Birçok noktada farklı programlar, farklı aşamalar oluşabiliyor, bunlardan haberim olmayabiliyor, mesela, duyurular oluyor, projeler, hibeler vesaire, bunlardan da haberim olmuyor. O sebeple de benim iletişime geçebilecek...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Balıkesir Vali Yardımcımız burada mı?

Balıkesir'de kaç işitme engelli olduğuna dair bir veri var mı elinizde?

BALIKESİR VALİ YARDIMCISI NİHAT KAYNAR - Merkezde 35.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun, devam edin.

BALIKESİR İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI FURKAN ÖZSAYIN - Aslında, 120 civarında sağırımız var, köylerde de olabilir. Biz o konuda da bir çalışma yapmak istiyoruz, aslında, ilçelerdeki, köylerdeki aşamalarda da birçok noktada o dağınıklığı toparlamaya çalışıyoruz. Köylerde buluyoruz sağırları, aslında onların eğitim hayatına, istihdam hayatına daha erişebilir olmaları için uğraşıyoruz, hatta, işaret dili bilmeyen sağırlar da olabiliyor, onlarla beraber gidip hep beraber bir çözüm üretmeye çalışıyoruz onlara ama çok net bir şekilde gücümüz yetmiyor açıkçası burada. Bizim burada bütüncül bir kapsayıcılık sağlamamız gerekiyor, bu noktada hem iletişim hem de koordinasyon anlamında... Biz zaten farklı noktalara da değinme ve başarı sağlamak istiyoruz ama birçok noktada... Sındırgı'da deprem olmuştu -bu dağınıklığa bir örnek vermek gerekirse- Sındırgı'da da sağırlar vardı, biz onların yanlarına gitmek istedik, onlarla iletişime geçmek istedik, birçok noktada orada belediyenin yardımları oldu ama biz orada koordinasyonu sağlayamadık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, biz notumuzu alıyoruz Balıkesir'deki işitme engellilere yönelik hizmetlerle ilgili; ilgili taraflara aktaracağız ve takip edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BALIKESİR İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI FURKAN ÖZSAYIN - Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Eğitim-Bir-Sen, Balıkesir, Muhammed Ali Dağdevir.

Buyurun.

BALIKESİR EĞİTİM-BİR-SEN ÜYESİ MUHAMMED ALİ DAĞDEVİR - Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Balıkesir'de çok şükür okul olarak, özel eğitim anaokulundan, birinci kademe, ikinci kademe ve özel eğitim mesleki uygulama okulu olarak okullarımız mevcut, herhangi bir problem yaşamıyoruz fakat mevcut okullardaki yani normal eğitime, öğretime devam eden ilkokul, ortaokul ve liselerdeki engelli bireylerimizle alakalı... Biliyorsunuz ki yakın süreçte Sındırgı depremini geçirdik, bundan dolayı bazı okullarımız ikili eğitime geçti, bazı okullarımız tadilata girmek zorunda kaldı, bazıları yıkıldı, yenisi yapılıyor. Bu süreçte okullarımızın hazır bulunuşluğu yani erişilebilirlik konusunda bazı hazır bulunuşlukları konusunda sıkıntılar yaşayabiliyoruz. Okulda okuma problemimiz yok fakat okuldaki bütün imkânlara erişim konusunda tabii ki bireylerimiz sıkıntı yaşayabiliyor. Tabii, tüm okullarımızda asansör, rampa vesaire bulunmadığı için bazı problemler yaşıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

Balıkesir Yunus Emre Spor Kulübü, Soner Daşdemir.

Buyurun.

BALIKESİR YUNUS EMRE SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SONER DAŞDEMİR - Sayın Bakanım, Balıkesir'de spor konusunda çalışmalarımızı Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüzle beraber yapıyoruz. Ben, aynı zamanda öğretmenim; velilerimizden en büyük duyduğumuz, öğrencilerimizin mezun olduktan sonra istihdam sıkıntısı, zaten bahsedildi o konudan da. Buna genelde ve yerelde daha çok önem verilmesini istiyorlar. Bu kadar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Kocaeli Gölcük Engellilerle Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği, Hasan Bat.

Buyurun.

KOCAELİ GÖLCÜK ENGELLİLERLE DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI HASAN BAT - Selamünaleyküm.

Değerli Komisyonumuz, hepiniz hoş geldiniz. Böyle bir programı bize hazırladığınız için ben, ayrıca, teşekkür ediyorum.

Bizim bedensel engelliler olarak bir sıkıntımız; şu an ÖTV muafiyet...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, bu konu gündemimizde, bunu konuşuyoruz.

Diğer bir konu var mı?

KOCAELİ GÖLCÜK ENGELLİLERLE DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI HASAN BAT - Diğer bir konu; ben Daire Başkanıma teşekkür etmek istiyorum. Bizim burada 6-7 tane ilden gelen misafirlerimiz var. Bütün misafirlerimizi Kocaeli'ne davet edebiliriz, burada yaşamalarını sağlayabiliriz çünkü biz çok güzel bir Belediye Başkanına sahibiz. Bize imkânlar tanıdı, sundu; gece gündüz; ağabey, kardeş; Allah razı olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kocaeli Spastik Çocuklar Derneği, Nurel Ergüneş.

Buyurun Nurel Hanım.

KOCAELİ SPASTİK ÇOCUKLAR DERNEĞİ BAŞKANI NUREL ERGÜNEŞ - Katılım sağlayan tüm dostlarımıza teşekkür ediyorum, hoş geldiniz diyorum.

Bizim bazı sorunlarımız tabii ki var ama ilk başta söylemek istediğim şey erişebilirlik. En basitinden, şu salonda, tamam, engelli arkadaşlarımız var, akülü arabada olanlar var; şu kürsüye çıkıp konuşmak isteseler rampası var mı, ona bir bakmak lazım. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Var değil mi? Rampa var, güzel.

KOCAELİ SPASTİK ÇOCUKLAR DERNEĞİ BAŞKANI NUREL ERGÜNEŞ - Tabii, çok güzel ama şöyle bir şey var: Ben, hani, burada merdiven gördüğüm için söylüyorum da bunun dışında bir program yapmak istediğimizde, bir tiyatro, gösteri sergilemek istediğimizde salon bakıyoruz ve o salonlarda rampa olmuyor. Bu da bize büyük sıkıntı getiriyor. Her yere ulaşım bizim için çok önemli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Zaten vurguluyoruz. Erişilebilirlik standartlarını ne yapacağız? Yükselteceğiz.

KOCAELİ SPASTİK ÇOCUKLAR DERNEĞİ BAŞKANI NUREL ERGÜNEŞ - Yok, eskisine nazaran çok daha iyi ama en son, benim dikkatimi çeken, rahatsız olduğumuz konu bu.

Bir de iyi yerlerde hep söylediğim bir şey var: Kadın tuvaletleri var, erkek tuvaletleri var, engelli tuvaleti var ama engellinin cinsiyeti yok mu, ben hep onu sorguluyorum. Ayrı olmamalı; kadın tuvaletleri içinde engelli de olabilmeli, erkekler için de olabilmeli. Bu da inanın, ailelere de çok büyük yük getiriyor.

Çok teşekkür ediyorum, kısaca bunları söylemek istedim. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Nurel Hanım.

Kocaeli Darıca Bir Umut Engelliler Derneği, Melek Arıkan.

KOCAELİ DARICA BİR UMUT ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI MELEK ARIKAN - Değerli Başkanım, sayın protokol; hoş geldiniz. Bizler için gerçekten çok önemli bir gün bugün.

Evet, ben bütün arkadaşlarımı dinledim. Genelde hepimizin sorunları, istekleri aynı. Ben sizlerden tek bir şey rica edeceğim: Tüm ilçelerdeki -il çok güzel, biz çok memnunuz Sayın Tahir Başkanımızdan, çalışmaları da çok güzel- yaya kaldırımlarının üstlerinde ağaçlar -tamam, ağaca karşı değiliz asla ama- onların kaldırımlara dikilmemesi... Herkes çok rahat uluşabilsin, erişebilsin; benim tek isteğim bu çünkü diğerlerinden zaten herkes çok bahsetti, uzatmak istemiyorum.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de teşekkür ediyoruz.

Evet, Bilecik Engelsiz Yarınlar Derneği, Esra Geçim.

Buyurun Esra Hanım.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Sayın Başkanım, değerli paydaşlar; öncelikle, bölgesel istişare toplantısına katılmaktan onur duyduğumu belirtmek isterim.

Bilecik Engelsiz Yarınlar Derneği olarak farklı engel gruplarından bütün engel gruplarını kapsıyoruz derneğimiz olarak.

Şöyle: İlimizde erişebilirlikten istihdama, sağlıktan eğitime birçok sorunlarımız var. Biliyorsunuz, Bilecik, Marmara Bölgesi'nin en küçük ili. Yalnız engelli bireylerimiz ve aileleri açısından yükü büyük, imkânları sınırlı bir il. Toplu taşımadan kamu binalarına erişime kadar her türlü alanda sıkıntılarımız var. Tabii ki 9 Aralıkta Türkiye Otizm Meclisiyle birlikte Aile Bakanımızla bir görüşme fırsatımız oldu. Bilecik biliyorsunuz ki yatılı bakımevi olmayan birkaç ilden biri. Sayın Bakanımıza yatılı bakımevi ihtiyacımızın olduğunu belirttik ve bir hafta gibi kısa sürede dönüş aldık yani bu mutlu haberi de paylaşmak istiyorum, çok kısa sürede bir geri dönüş oldu. İlimize bir bakımevi yapılacak lakin bir ilçemize yapılacağını öğrendik. Hani bu tarz kamu yatırımlarının il merkezine yapılması çok daha kıymetli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi ilçeye yapılacakmış?

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Bozüyük.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bozüyük de ufak bir ilçe değil ama.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Evet değil ama bütün ilçelere daha yakın mesafede ya da eşit mesafede olması açısından il merkezi sanki daha iyi olur diye düşünüyoruz.

Bir de ilimizde maalesef ki engelsiz yaşam merkezi yok, sadece Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bağlı bir gündüz bakımevimiz var. Burada sadece hafif engel gruplarına hizmet veriliyor. İşte, otizmli çocuklarımız, ağır Down sendromlu çocuklarımız okulları bitince hiçbir şekilde evden çıkamıyorlar, tamamen evde hapis durumdalar. Bu konuda ya bir engelsiz yaşam merkezi kazandıralım ilimize ya da o bakımevini daha da genişletip otizmli ve Down sendromlu çocuklarımızı da -ağır anlamında söylüyorum- içlerine alabiliriz.

Onun haricî, engelsiz afet platformu olmalı, dediğiniz gibi az önce arkadaşlar da söyledi, herhangi bir afet durumunda engellilere ulaşmakta çok büyük sıkıntılar yaşayacağız ki çoğunun nerede yaşadıklarını bile bilmeyeceğiz.

Onun haricî, ilimizde işaret dili tercümanı hiç yok yani hiçbir kamu kurumunda, belediye de dâhil, Valilik de dahil ve hastane de dahil işaret dili tercümanımız yok ve işitme engelliler hiçbir şekilde sorunlarını anlatamıyorlar. Bununla ilgili, ilimize işaret dili tercüman ataması bekliyoruz; bu bizim için çok ciddi bir sorun.

Onun haricî, özel eğitim okullarına özel eğitim öğretmenleri ataması bekliyoruz. Benim kızım da özel gereksinimli ama örnek veriyorum, farklı branşlardan öğretmenler giriyor dersine, özel eğitim alanında sadece sertifika alıp gelen öğretmenler, çok bir bilgileri yok. Bu konuda özel eğitim okullarına özel eğitim öğretmeni ataması istiyoruz.

Onun haricî, daha bir sürü sorun var.

Bir de Komisyonunuza dosya hazırladım, kabul ederseniz onu da arz etmek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii ki.

Bu arada, iletişim bilgilerimizi arkadaşlar dağıtacaklar.

Telefonumuz, sosyal medyamız, diğer iletişim adreslerimiz, Meclisteki ofisimiz her zaman size açık.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Evet, bir şey daha söylemek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - İlimizde engelli aracı sıkıntısı yaşıyoruz. Belediyemize ait bir araç var ama biraz teknik arızalar yaşıyor ve aynı zamanda, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğümüzde de var, o da sadece bir kişilik bedensel engelli taşıyabiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bilecik Vali Yardımcımız burada değil mi? Bu konuları hem belediyelerle hem Valilikle hem il müdürlükleriyle biraz daha sıkı takip edersek... Bu ihtiyaçlar çözülemeyecek ihtiyaçlar değil.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Evet, inanın ki engellilerimiz evden çıkamıyorlar yani hastaneye bile gidemiyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tamam, biz de takipçisi olacağız. Sayın Valimiz de notunu aldı, ilgili eşgüdümü sağlayacak.

BİLECİK ENGELSİZ YARINLAR DERNEĞİ BAŞKANI ESRA GEÇİM - Çok teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz Esra Hanım, sağ olun.

Altı Nokta Körler Derneği Bilecik Şubesi Başkanı Çiler Kocaman.

Buyurun Çiler Hanım.

ALTI NOKTA KÖRLER DERNEĞİ BİLECİK ŞUBESİ BAŞKANI ÇİLER KOCAMAN - Bu programı düzenlendiğiniz için teşekkür ediyorum, gerçekten bizim için, sorunlarımızı dile getirmemiz için bu çok büyük bir imkân.

Biz, 22 Ağustos tarihinde, Altı Nokta Körler Derneğinin kurulan en son şubesiyiz ve o kadar çok sorunumuz var ki ben WhatsApp'tan üyelerimize böyle böyle bir toplantı olduğunu ve onların düşünceleri yazmalarını istedim. Bayağı bir kitap yazdılar diyebilirim bu konuyla ilgili. Ne otobüse binebiliyoruz ne kurumlara erişebiliyoruz. İşte, tek başımıza hareket etmekte çok zorluklar yaşıyoruz. Genel olarak gitmek istediğimiz yerlere refakatçiyle gitmek zorunda kalıyoruz çünkü Bilecik hiç erişilebilir bir şehir değil kamu kurumları anlamında, hatta evler bile erişilebilir değil, bindiğimiz otobüsler de erişilebilir değil, akıllı duraklarımız yok.

Onun dışında, görme engelli üyelerimiz işe giremiyorlar, daha çok engel durumu belli olmayan insanlar tercih ediliyor. Geçtiği hâlde işe alınamıyorlar, diyorlar ki: "Bir yaş sınırı ortadan kaldırılsa da en azından biz belirli yaştan sonra da işe girebilsek. Mesela, 50 yaşındayım ama hâlâ işe giremedim."

Size çok komik bir şey daha söyleyeceğim, aslında, bunların hepsi dile getirilen sorunlar ama benim bu dile getirmek istediğim sorun çok komik bir sorun. Benim erişelebilirlik izleme komisyonuna üyeyim, yeni üye oldum yani zaten dediğim gibi derneğimiz yeni kurulduğu için ama maalesef, kendi derneğimize erişilebilir bir yer bulamadık; bütün çabalarımıza rağmen, bütün araştırmalarımıza rağmen bir erişilebilir yer bulamadık ve şu an erişilemeyen bir yeri kiralamak zorunda kaldık. Bu da açıkçası, benim için erişilebilirliği savunurken komik bir durum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Çiler Hanım, şimdi sizin bahsettiklerinizle ilgili hem Vali Yardımcımız hem Belediye Başkan Yardımcımız hem diğer kamu kurum görevlileri notlarını aldı. Biz de bu konuyu inşallah takip edelim. Çiler Hanım'ın bahsettiği hemen çözülebilecek konular var, belki biraz zaman gerektiren konular var ama bunların her biri bizce de önemli ve çözülmesi gereken konular. İnşallah, el birliğiyle bunları çözüme kavuşturalım.

ALTI NOKTA KÖRLER DERNEĞİ BİLECİK ŞUBESİ BAŞKANI ÇİLER KOCAMAN - İnşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Bozüyük Engelliler Dayanışma Derneği, Nursel Topal, buyurun.

BOZÜYÜK ENGELLİLER DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI NURSEL TOPAL - Bu toplantıya bizleri davet ettiğiniz için çok teşekkür ederiz

Bozhöyük'te daha çok trafikte sorun yaşıyoruz, dolmuşlarda bu kartlı sistem olursa daha iyi ama bizim engellilerimiz sürekli ücret ödemek zorundalar. Biz ücret vermek istemediğimiz zaman çok tepkiler alıyoruz. Bunun için de hiçbir sorumluya ulaşamadık. Daha önce de Sayın Valimize, Sayın Aile ve Sosyal Hizmetlere, Belediyemize falan çok ulaşım sağlandı, senelerdir bu iş için uğraşıyoruz ama bir türlü sonuç alamadık. Bununla ilgili bir sonuç alınmasını istiyoruz.

Bir de gündüz bakımevi defalarca söylendi, çok şükür, bu gerçekleşecek. Engelli çocuklarımızı bir yere bırakıp da hani ailesiyiz, bir rahatlık olması için öyle bir bakımevi istemiştik.

Bir de 2022 kanunu aile olarak hesaplanmayıp da bireysel olarak hesaplansa daha iyi olur diye düşündük çünkü en çok da ailelerimizin o sıkıntıları var. Ben kendim dâhil, hiçbir zaman, eşime bağlı olduğum için bir maaş alamadım. Kendim yüzde 55 engelliyim, ortopedi engellisiyim ama kriterleri aştığımız için bu kriterlerin bireysel olarak hesaplanmasını arz ederim.

Bir de emeklilik durumunda önceden yüzdeli olarak bir hesaplama yapılıyordu ama şimdi hastanın sağlık durumuna göre... Şu anda, benim kendimin ortopedi ama kalıcı olarak bir rahatsızlığım var, iyileşme durumum yok. Doktorlar kendi insafına kalmış bir şekilde bana karar çıkarırlarsa ben emekli olacağım. Bu kanunun değişmesini arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz.

Bolu Köroğlu Engelsiz Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, İsmail Hakkı Gürsoy.

Buyurun İsmail Hakkı Bey.

KÖROĞLU ENGELSİZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ ÜYESİ İSMAİL HAKKI GÜRSOY - Öncelikli olarak bu atmosferde sorunlarımızı sizlerle birlikte paylaşmaktan dolayı son derece mutluyum. Bizlere bu imkânı verdiğiniz için teşekkür ediyorum tüm katılımcılara.

Ben otuz yıl öncesinden başlamak istiyorum, Down sendromlu bir kızım var benim. O dönemden bu zamana kadar yaşadığımız çok şeyler var. İyiye gittik, adım adım daha ileriye götürüyoruz. Bunlar da hep sizler sayesinde oluyor. Çocuklarımızın bu durumundan dolayı aileleri de çok etkileniyor maalesef; benim şu an mikrofonu tutamadığım ve oturarak konuşmamdan dolayı durumu görün.

Şimdi, bizler hastanelerde rapor alımlarında çok sorunlar yaşıyoruz maalesef. Heyet, komisyon bizlere böyle acır vaziyette bakarak değerlendirme yapıyor. Puanlamaları yaparken böyle birbirlerine bakarak "Versek mi vermesek mi?" gibi şeyleri yaşadık, bizzat ben bunu yaşadım Bolu'da. Bir de hastanelerde yine çocuklarımızı psikiyatriye götürdüğümüzde ergen psikiyatrisi yok maalesef, azınlıkta. Bunu değerlendirenler yani ergeni ne kadar anlayabilir bilemiyoruz, bu hususta bir yardım istiyoruz.

Bir de bizim bir projemiz vardı dernek olarak, Bolu olarak, bütün STK'ler olarak birleştik. Bolu Valimiz ve Belediyemiz olarak korumalı iş yeri... Manisa'yı tebrik ediyorum; bu hususta çok güzel çalışmalar yaptılar, gidip yerinde izleyemedik ama Bolu'ya da bunu biz kazandırmak istiyoruz. Bu konuda STK olarak müracaatlarımızdan biz netice alamıyoruz. Belediye ve Valilik makamı olarak büyük iş yerleri, örneğin, Arçelik, piliç sektörü var, bunlar bize yardımcı olursa bu hususta...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bolu İŞKUR'dan hiç kimse var mı? İŞKUR yok.

Devam edelim, buyurun.

KÖROĞLU ENGELSİZ SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ ÜYESİ İSMAİL HAKKI GÜRSOY - Bu hususlarda yardımcı olunursa memnun olurum, tüm bu katılımcılar adına söylüyorum bu memnuniyetimi de.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bolu Vali Yardımcımız Fatih Bey burada değil mi?

Şimdi, burada, beyefendinin bahsettiği konu önemli yani bu korumalı iş yeri istihdam modeli olarak...

BOLU VALİ YARDIMCISI FATİH DAMATLAR - Sayın Valim, birincisim, bunu takip ediyoruz.

İkincisi de bu engelli bakım ücretlerinde mevzuattan kaynaklanan bir sıkıntı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O, ayrı bir şey; o, gündemimizde ama Bolu'daki korumalı iş yeri modelini bu noktada biz de takip edelim, siz de bunu hızlandırın.

Teşekkür ediyoruz.

Bolu Semiha Şakir Kimsesiz Engelli Çocukları Koruma Derneğinden Abdurrahman Nal burada mı? Yok.

Bolu Engelliler Kültür Sanat Eğitim Derneği, Faruk Kaçmaz, buyurun.

BOLU ENGELLİLER KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI FARUK KAÇMAZ - Bolu Engelliler Kültür Sanat Eğitim Derneği Başkanıyım; aynı zamanda, Bolu Gündüz Bakım ve Rehabilitasyon Aile Danışma Merkezi Müdürüyüm.

Biz merkezimizde 45 engelli bireye hizmet veriyoruz. Bu bireylerimize el sanatları, resim, müzik, boccia, masa tenisi, yüzme, yiyecek ve içecek sanatları, işaret dili eğitimi veriyoruz. Çocuklarımız bu konularda büyük başarılar elde ettiler. Benim söyleyeceğim, biz zaman zaman eğitmen bulamıyoruz, her branşta eğitmen bulmak zor oluyor. Bu konuda halk eğitimlerle bir programımız var, ortak protokolümüz var. Bu protokol çerçevesinde bizlere öğretmen görevlendirmeleri oluyor, zaman zaman da yeterli olmayabiliyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bolu'dan Millî Eğitim İl Müdürü Fatih Bey burada değil mi? Bu konuda yardımcı olalım.

Fatih Bey'le daha sıkı bir iş birliği yapın.

BOLU ENGELLİLER KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI FARUK KAÇMAZ - Tabii, zaten iş birliği içerisindeyiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ama artırmak lazım.

Başka konumuz var mı?

BOLU ENGELLİLER KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI FARUK KAÇMAZ - Efendim, ben gündüz bakım merkezlerinin çok önemli olduğundan bahsetmek istiyorum çünkü belirli bir yaştan sonra bireylerimizin vakitlerini geçirebileceği, sosyalleşebilecekleri başka bir alan yok. Bizde bu çocuklarımız böyle devam ederken -İsmail Hakkı Bey de bizim velilerimizden- zaman içerisinde çocuklar belirli bir kabiliyet keşfettikten sonra diyorlar ki: "Biz, artık, bir iş sahibi olalım, bir yere de gidelim, çalışalım." Bu isteklerine biz korumalı iş yeri yapmak üzere bu derneğimizi kurduk aslında, bu derneğin rehberliğinde bu çalışmaları...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız bu konudaki sorumluluğu üstlendi, bu konuyu hızlandıracaklar.

BOLU ENGELLİLER KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI FARUK KAÇMAZ - İnşallah.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BOLU ENGELLİLER KÜLTÜR SANAT EĞİTİM DERNEĞİ BAŞKANI FARUK KAÇMAZ - Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bolu Barosu Engelli Hakları Komisyonu, Avukat Mehmet Can Şimşek.

Buyurun Mehmet Bey.

BOLU BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ MEHMET CAN ŞİMŞEK - Öncelikle, Komisyonunuzun bu istişare toplantısını tüm Türkiye'de gerçekleştirmesini ve bu şekilde STK'lerle bu görüşmeleri yapmasını çok kıymetli ve önemli buluyorum.

Ben, aslında, kendi alanımda birkaç bir şey ekleyeceğim çünkü STK'lerimiz ve ilgililer bu konulara değindiler. Balıkesir'den biraz önce konuşan arkadaşımızın dediği hususlar aslında çok önemli sıkıntılar. Şu açıdan önemli erişilebilirlikte: Hayata katılma değil, hayata bazen temas etmek zorunda kalıyorsunuz; bu, adliyelerde, karakollarda, park mücadelelerinizde... Zaten kısıtlı olduğunuz noktalarda bu mücadelenizi verirken başka engellerle karşılaşabiliyorsunuz, mağdur olduğumuzda hakkınızı yeterince savunamayabiliyorsunuz çünkü özellikle mülhakat adliyelerinde, küçük ilçelerde derdinizi anlatabileceğiniz kimselere ulaşabilmeniz çok zor. Kendi mesleğim için de söylüyorum, avukata erişimizin çok zor, adliye personeline erişiminiz çok zor. Özellikle, ben, bu hususlarda Sayın Komisyonumuzun notlar almasını istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz bu konuda Komisyondan ziyade baro olarak hizmet sunmuyor musunuz?

BOLU BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ MEHMET CAN ŞİMŞEK - Şimdi, bizim baromuz mevcudiyeti az bir baro Sayın Bakanım ve 9 tane ilçeye yayılmış vaziyette meslektaşlarımız. Biz bu konuda bir eğitim aldırmak istesek yeterince meslektaş bulamıyoruz, adliyenin personel sayısı zaten az ve zaten bazı adliyelerimizin kendi binaları da yok. Bu hususlar da küçük illerde daha çok sıkıntı oluyor, büyük illerde görevli personeller oluyor. O yüzden bu hususlarda eğer mesela, bir ortak liste oluşturulursa, Düzce, Bolu, Bilecik, buralarda hızlı, bizim "bilirkişi" "uzman" dediğimiz kişilerin görevlendirilmeleri olursa, böyle durumlar yaşanıldığında etkin sağlanırsa insanlarda mağdur olmayabilirler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Coşkun Bey, bu konuyla ilgili biz bir taslak çalışma yapalım, konuşalım.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Ben de bir sıkıntı yok diye biliyorum Sayın Bakanım ama bilirkişi listeleri var, bir sıkıntı yaşamaz adliyede. Zaten bilirkişi listeleri var ve de adliyeler görevlendirmek zorunda hani avukat istedikleri zaman da görevlendirmek...

BOLU BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ MEHMET CAN ŞİMŞEK - Yok, avukat isteme babında değil, mesele, biraz önceki arkadaşımızın da söylediği gibi, bazı durumlarda hızlı reaksiyon gösterilmesi gerekebiliyor, kişi mağdur oluyor, derdini anlatması gerekiyor, o sırada iletişim kurulması gerekiyor. Mesela, bu, Bolu Adliyesi'nde benim de yaşadığım bir sıkıntı değil ama bizim sadece Bolu Adliyesi'nde ibaret değil, Göynük var, Mudurnu var, Gerede var, küçük mülhakat adliyelerinde zaten yeri geliyor bir tane yazı işleri personeli oluyor. Buralar uzun mesafeli yerler, karakollarımızda her zaman yeterli sayıda personel olmuyor, benim demek istediğim daha ziyade buydu. Evet, adliyelerimizde, Bolu Adliyesi'nde çevirmenler ya da bilirkişiler var ama mülhakat adliyelerinde sıkıntı olabiliyor.

HÂKİM COŞKUN GÖZAĞAÇ - Bir süre beklenebilir ama bu sağlanmadan zaten adliyede beyanı alınamaz yani nasıl iletişim kuruluyor? Alınması gerekiyor; bir süre bekletiliyordur en azından.

BOLU BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ MEHMET CAN ŞİMŞEK - Tabii, işte, bunların daha kısalması mağduriyetlere hızlı dokunulması açısından daha iyi olabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki.

Teşekkür ediyorum Mehmet Bey.

Bursa Otizm Derneği, Emel Kanberoğlu.

Buyurun Emel Hanım.

BURSA OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI EMEL KANBEROĞLU - Ben, Bursa Otizm Derneği Başkanı, Ulusal Otizm Konfederasyonu Genel Başkan Yardımcısı Emel Kanberoğlu. Aynı zamanda, 27 yaşında otizmli bir evladım var.

Öncelikle, Sayın Bakanımız Kasapoğlu öncülüğünde ülke genelinde çok önemli projeler yaptık. Buradan Değerli Bakanımıza şükranlarımı arz ediyorum. Aynı şekilde, Engelli Komisyonunda görev alan siz değerli milletvekillerimizin ortaya koyduğu gerçek ihtiyaçlara dokunan, karşılığında çok önemli çalışmalar olduğunu özellikle belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekillerim, otizmde erken tanı ve erken eğitim çok önemli ve 3-6 yaş arası evlatların yoğun eğitim alması çok önemli fakat daha önemli bir mevzu daha var şu anda bizim alandan aldığımız sorular... Maalesef, aileler şu anda tükendiler ve çocuklardan psikolojik olarak psikoataklar geçirenler var, aileler cinnet geçiriyor. Dün Hatay'da bir anne çocuğunu ve kendini öldürerek intihar etti. Dün İstanbul'dan bana yalvararak "Ne olur önce Allah, sonra siz bize yardım edin, çocuğumu bakımevine alın." diyen kanserli bir anne var. Bu noktada da Afyon'da yeni açılan otizmli evlatlar için bir hastane ve bu hastanede iki kameralı yatak var, hem üniversite hastanesinde hem devlet hastanesinde açıldı. Biz bu hastanenin 81 ilde de çoğalmasını istiyoruz. Bu alanda acil olarak düzenlemelerin yapılmasını istiyoruz.

Sözlerimi bitirirken sahadan gelen bu seslerin sizlerin iradesiyle çözüme dönüşeceğine olan inancımızı ifade ediyorum ve bizlerle birlikte yol yürüdüğünüz için, bizlerin yanında olduğunuz için hepinize çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz Emel Hanım.

BURSA OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI EMEL KANBEROĞLU - Ben teşekkür ederim Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Türkiye Kas Hastalıkları Derneği Bursa Şubesi, Can Ahmet Vural.

Buyurun.

TÜRKİYE KAS HASTALIKLARI DERNEĞİ BURSA ŞUBESİ BAŞKAN YARDIMCISI CAN AHMET VURAL - Kıymetli Başkan, değerli hazırun; saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Benim kendi şahsımın ve derneğiminiz en büyük amacı, tavırlı izlenmek gibi makûs kaderi olan arkadaşlarımızın kaderini değiştirmek yani bu kaderi ben şahsım ve arkadaşlarım adına kabul etmiyorum. Bizi buraya getiren Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne ve Valiliğe teşekkür ediyorum.

Şimdi, çok mesele var, meseleler derya deniz. Aynı zamanda, bunların aşılması noktasında benim önerim fonların geliştirilmesi olmalıdır. Özellikle, engelli fonlarının artırılması. Burada öğretim görevlimiz açıkladı, bir kere, engelliliğin yeniden sınıflandırılması, oranları, derecelendirilmesi ve bu derecelendirmeye yönelik çözümlerin sıralanması anayasal güvence altına alınmalı. Yeni anayasada bu engelliğin geçirilmesini ben temenni ediyorum, öyle bir istirhamım var.

Tuvaletlerle ilgili bir arkadaşımız şey yaptı, tuvaletler çok kişisel bir mevzu, annem benim kişisel asistanım. Kişisel asistanlığı önemsiyorum, dediğim gibi hastalar eğer derecelendirilirse ve bu dereceler de yüzde 90, yüzde 70 çalışabilecek olan arkadaşlarımızın, çalışabilecek, iş hayatına katılabilecek... Dolayısıyla teknoloji bu kadar ileri seviyedeyken çalışamayacak gözüyle de bakamıyorum, insanların potansiyellerini değerlendirilmesi lazım. Gelişime aracı olduğunu düşünüyorum ve şöyle söyleyeyim: Bir etkinlik olmuştu, etkinliğe yanılmıyorsam Millî Eğitim Bakanımız Ziya Bey gelmişti... Dolayısıyla ülkenin gelişmişliğinin, ülkenin kalkınmışlığının, ülkenin ne kadar ileri olduğunun en bariz göstergeleri oldum burada. Dolayısıyla o da sizlerin tutum ve yaklaşımından geçiyor ülkemizin ne kadar ileri bir seviye ülke olması, bizlere olan yaklaşımınızdan geçtiğini düşünüyorum. Teşekkür ediyorum.

Bir de tedavi merkezlerine ihtiyacımız var kas hastaları olarak. Başkanımız da sizleri ziyaret etti. Bursa ilimizde böyle bir tedavi merkezini Şevket Yılmaz Hastanesinde, Yüksek İhtisasta çok istedik, çok arzuladık. Orada Asuman Hanım vardı, canla başla, canhıraş çalışıyordu ama 2012'de kazandırıp 2020'de hastaneyi aldıktan sonra kapattık. 2022-2023 biraz çetrefilli oldu ama o fiziksel araştırma merkezlerinin her ile yaygınlaştırılmasını ve Bursa'ya kazandırılmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Bu taleplerinizin her birini hem biz alıyoruz hem de Komisyonun tutanaklarına bizzat giriyor. O yüzden, Emel Hanım'ın bir talebi varmış, onu atlamış, Emel Hanım'a tekrar mikrofonu verelim; onu da Bursa'daki yerel yöneticilerimiz hem not alsınlar hem Komisyon tutanaklarına da girsin.

Buyurun.

BURSA OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI EMEL KANBEROĞLU - Sayın Bakanım, bizim 18 yaş üstü evlatlarımızın gideceği okul sayısı ve meslekî eğitim alacakları alanlar çok az, ülke genelinde çok az. Bursa'da da bizim göndereceğimiz çok sınırlı, o yüzden bunların yaygınlaşması için gereğinin yapılmasını rica ediyorum. Bursa yerel yöneticilerimize de...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Vali Yardımcımız burada değil mi Bursa? Millî Eğitim Müdürü burada mı?

Peki, teşekkür ediyorum.

Bursa Çölyakla Yaşam Derneği, Yusuf Altay, buyurun.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Sayın Bakan, değerli hazırun; çok teşekkür ederiz böyle bir organizasyondan dolayı.

Öncelikle, Kocaeli'de bu toplantının yapılmasının bir manası olduğu düşünüyorum çünkü biz de Kocaeli'yi yakinen takip ediyoruz. Demek ki erişilebilirlikte Kocaeli başarılı bir şehir. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Öncü şehir.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Tabii, Türkiye Kocaeli'den ibaret değil Sayın Bakanım. Bu rol modellerin bütün engellilerdeki erişilebilirlik anlamında rol model olarak bütün şehirlerimize geçmesini temenni ediyoruz.

İnşallah, bunu da başaracak güçte bir devletiz diye düşünüyorum. Rol model anlamında da kendi konumuzla alakalı bahsetmiş olayım. Bursa Çölyakla Yaşam Derneği olarak 2017 yılında Çölyak Araştırma Komisyonu kurulmuştu Meclisimizde gene. Sayın Mehmet Ali Cevheri Vekilimiz -şu anda da Komisyon üyemiz- o da o dönem de bizim Komisyon üyemizdi. Ciddi çalışmalar yapıldı, başarılı olduklarımız var; ben Komisyonumuzdan bu raporun sonuç bildirgesindeki sonuçların değerlendirilmesini, not alınmasını istiyorum çünkü önemli, cok başarı olduklarımız var ama hâlâ eksik kaldığımız alanlar var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onları bize siz kendi açınızdan not olarak iletirseniz seviniriz.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Bütün dernek başkanlarımız adına bu raporu hazırlıyoruz Sayın Bakanım, kurula sunacağız.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Lütfen.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - O komisyondan sonra Bursa ciddi bir rol model, çölyaklılar adına belki de Türkiye'deki ilki ve ilkleri başarmış, hâlâ da başaran bir şehir; bunu özellikle anlatmak istedim.

2018 yılında Türkiye'de bir belediyenin, Bursa Büyükşehir Belediyemizin destekleriyle bir derneğin iktisadi teşekkülü kuruldu. Yüzde 100 alakart restoranı, kafesi, pastanesi ve üretim tesisiyle rol model bir işletmemiz oldu. Bununla beraber -sevindik, Sayın Tahir Başkanım- Kocaeli'de de bu sene glütensiz kafemiz açıldı, Kütahya'da açıldı; Gaziantep'te Fatma Şahin Belediye Başkanımız sağ olsun orada ilgileniyor ama işte, hayat sadece Bursa'dan, Kocaeli'den, Antep'ten ibaret değil; biz, çölyaklıların erişilebilirliğinin bütün şehirlerde yansımasını... Bursa olarak biz hazırız, hem Belediye olarak hem Valilik olarak gerçekten glütensiz anlamda ciddi çalışmalar yapıyoruz. İnşallah, Bursa'da da Komisyonumuzu ağırlamak isteriz.

Çok teşekkür ederiz, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Bursa'da var yani çölyakla ilgili...

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - On yıldır var Sayın Bakanım ve harikayız. Antrparantez, oradaki derneğimizin iktisadi teşekkülünde elde ettiğimiz gelirleri de durumu olmayan çölyaklı ailelerimize ücretsiz alışverişe dönüştüren bir proje protokolü yönetiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Antrparantez, Sayın Bakanım, affınıza sığınarak, bu da Türkiye'de bir ilk, Bursa Büyükşehir Belediyemizle üç yıldır yaptığımız... Bu da rol model olsun, Kocaeli'ye de mesaj olsun, Kocaeli Dernek Başkanımız da sevinecektir. Biz doğum günlerinde çölyaklı üyelerimizin glütensiz pastalarını hazırlıyoruz, Büyükşehir Belediyemizin destekleriyle evlerine kadar gönderiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Böyle bir veri tabanınız var yani.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyorum.

BURSA ÇÖLYAKLA YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI YUSUF ALTAY - Biz teşekkür ederiz, sağ olun, var olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Türkiye Beyazay Derneği Sakarya Şubesi, Ferruh Kaledibi.

Ferruh Bey, buyurun.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ SAKARYA ŞUBESİ BAŞKANI FERRUH KALEDİBİ - Sayın Bakanım, sayın hazırun; hepiniz hoş geldiniz.

Türkiye Beyazay Derneği olarak Komisyonunuza Genel Başkanımız Sayın Lokman Ayva bir sunum yapmıştı, bir dosya vermişti.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sabah beraberdik Lokman Bey'le.

TÜRKİYE BEYAZAY DERNEĞİ SAKARYA ŞUBESİ BAŞKANI FERRUH KALEDİBİ - Sabahleyin biz de aynı programdaydık Sayın Bakanım. Millî Eğitimle yapılan iş birliği çok ayrı bir güzellik verdi. Bence bu farkındalıkları yaratabilmek için tüm kurumların birbiriyle beraber olması... İkinci bir tarafı da ilköğretimde, anaokullarından başlayarak engelli eğitimleri ya da daha doğrusu farkındalık eğitimleri verildiğinde o çocukların daha güzel olacaklarını düşünüyorum.

Sakarya'ya geldiğimizde... Sakarya'da -diğer illerden az önce duyduklarımdan- korumalı iş yeri statüsünde, biz Büyükşehir Belediyemizle iş birliği içerisinde Sakarya'da bir koruma ve iş yeri statüsü yarattık. Bu iş yerinde biliyorsunuz zihinsel engelliler ve otizmli arkadaşlarımız çalışıyor. Yusuf Bey'in danışmanlığında da biz glütensiz ürünlerimizi orada misafirlerimize sunmaya çalışıyoruz.

Benim, Sağlık Bakanlığında raporlarla ilgili bir derdim var. Bu derdimin bir tanesi, bizim risk altındaki çocuklarımıza raporun anında otizm ya da zihinsel engelli olarak verilmesi, bence erken tanıda çocuklarımıza direkt bu tanının konulmaması. İkincisi, Millî Eğitim tarafından da baktığımızda, erken müdahale çünkü bu risk altındaki çocuklarımızın erken müdahalede akranlarına daha iyi yaklaştıklarıyla ilgili çalışmalarımız var. Akademisyenler bunları çok net söylüyorlar. Erken müdahalede de daha hızlı davranabilirsek iyi olur. Destek eğitimlerinde şu anda sekiz saatlik bir eğitim veriliyor destek eğitimi olarak ama çift engeli olan arkadaşlarımız da sekiz saat alıyorlar. Bence tüm engel gruplarına ayrı ayrı sekizer saatlik eğitimler verilmesi çok daha uygun olur.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Sakarya Otizmle Yaşam Derneği, Gülser Ergün.

Gülser Hanım, buyurun.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Öncelikle, ben bu araştırma komisyonuna bizlere bu fırsatı verdiği için çok teşekkür ediyorum.

Benim, aynı zamanda, 33 yaşında otizmli oğlum var. 2005 yılından beri Sakarya Otizmle Yaşam Derneği Başkanlığını yapıyorum. Burada, Balıkesir'den, Bursa'dan, Bilecik'ten gelen arkadaşlarımız söyledi zaten otizmde neler istendiğini. Ben birkaç şey ilave etmek istiyorum, şöyle: Otizm zor, gerçekten zor, her engel zor ama otizm daha daha zor. Bizim ailelerin rahatlayabilmesi için -aileler çok zor durumda gerçekten, ben bunu yaşadığım için biliyorum- gündüz ve yatılı bakımevlerinin biraz daha arttırılması...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sakarya'da var mı?

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Biliyorsunuz Sakarya'da ve Pendik'te var, 2 tane.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bakanlığa ait olandan mı bahsediyorsunuz?

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Evet, Bakanlığa ait olandan.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, Sakarya Büyükşehir Belediyemizin böyle bir çalışması var mı? Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı burada mı?

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Bir de

en önemlisi...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Fikret Bayhan, Genel Sekreter; burada mı?

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ FİKRET BAYHAN - Efendim, böyle bir çalışmamız var, devam ediyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu çok önemli bir hizmet yani her yerde ihtiyaç var buna. Mesela, Tahir Başkanım burada yapmış, Mola Evi yapıyor şimdi, çocukları bırakabilecekleri... Bir program için üç-beş saatlik, yarım günlük, bir günlük, neyse bir mola verebilecekleri bir ortam hazırlıyor.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Evet, onu ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O da çok önemli, Türkiye genelinde çok büyük ihtiyaç var ona ama Sakarya'da da onun mutlaka olması lazım.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Yok, biz dernek olarak üzerimize ne düşüyorsa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Genel Sekreter bu konuyla ilgili çalışma olduğunu söylüyor; değil mi?

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ FİKRET BAYHAN - Evet, var efendim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman planı tamamlayacaksınız?

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ FİKRET BAYHAN - 2026 içerisinde böyle bir çalışmayı hayata geçireceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İyi, tutanaklara girdi, biz de takip edeceğiz.

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ FİKRET BAYHAN - İnşallah.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - İnşallah.

En azından ailelerimizin birkaç saatliğine bırakabileceği...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kesinlikle, çok haklısınız. Çok doğal bir ihtiyaç, çok gerekli bir hizmet belediyeler açısından.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Bütün illerimizde olsun. Şehirlerimizde 2 bine yakın otizmli birey var, her gün artmakta.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mutlaka.

SAKARYA OTİZMLE YAŞAM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLSER ERGÜN - Ben çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Gülser Hanım, sağ olun, var olun.

MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu Başkanı, Levent Omaylı, Sakarya.

Buyurun.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI LEVENT OMAYLI - Sayın Bakanım, Sakarya özelinde konuşursak öğretmenim, idareciyim; çalıştığım okula müstakil konuşursak eski bir bina olduğu için engelli ulaşımına uygun değil ama sağ olsun, yeni yapılan binalarımız çok uygun, teşekkür ediyoruz emeği geçen herkese.

Ayrıca, şehrimizle ilgili konuşursak, çok güzel çalışmalar oluyor. Bütün ilgililerimiz gereken gayreti gösteriyorlar; uygulamada sıkıntılar olabiliyor. Dün akşam yaşadığımız bir olayı anlatayım: Bir derneğimiz var, derneğimizin bir etkinliğine bir arkadaşımız davet etti tekerlekli sandalyeyle. Yol var fakat yollara araç park ettiği için sıkıntı yaşadık diyelim. Genel anlamda, dediğim gibi, idarecilerimiz çok özen gösteriyorlar, gayret ediyorlar. Sakarya neticede kentsel dönüşüme ihtiyacı olan bir şehir. Normal insanların bile yürümekte bazen sıkıntı yaşadığı yerler var ama değişim anlamında çok güzel şeyler yapılıyor, kendilerine çok teşekkür ediyoruz.

Genel anlamda konuşursak, özellikle daha önceden alınan raporların yeniden alınması kısmında sıkıntı yaşayan dostlarımız var, arkadaşlarımız var; bu konuda taleplerini dile getirdiler. Bazı arkadaşlarımız...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, o rapor konusu çok önemli, onu Sağlık Bakanlığıyla görüşüyoruz.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI LEVENT OMAYLI - Evet, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hakikaten orada var olan mağduriyetleri giderme noktasında yeni bir sistem inşasını... Sağ olsun, Sağlık Bakanımız da bu konuyla ilgili çok hassas. Bu süreçleri inşallah daha pratik hâle dönüştüreceğiz.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI LEVENT OMAYLI - Ayrıca, genel anlamda konuşursak, kanunlarımız çok güzel çıkıyor, uygulamada tabii ki eksiklikler var, neticede insan faktörü var, burada sıkıntı yaşanabiliyor. Kendi şahsi fikrimi söylüyorum: Kanunlar çıkarılırken belki biraz daha etraflıca düşünülüp "Bu fiiliyata geçtiğinde nasıl sıkıntılar yaşanabilir?" anlamında belki biraz daha geniş perspektifle bakılabilir.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, anlıyorum.

MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI LEVENT OMAYLI - Ne demek istediğimi Bakanımız çok iyi anlıyor. Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Hanımefendi, siz bir şey mi söyleyecektiniz?

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Evet, bu raporla ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Balıkesir Zihinsel Engelliler Derneğinde denetmenim ben ama benim 40 yaşında otizmli bir oğlum var.

KPSS sınavlarına girdikten sonra oğlumun raporunun düşürülmesi istendi çünkü IQ'su yüksek bir çocuktu. Hastaneye gittiğimde psikiyatri servisi tarafından çok mağdur oldum. "Ne için geldiniz buraya?" denilince ben anlattım: "Vali Bey'in böyle böyle bir projesi vardı, Vali Bey oğlumu işe almak istiyor, raporunun düşürülmesi gerektiğini düşünüyoruz fakat sizin bilginizin olmasını istedik raporun onaylanması için." dedim. Oğluma sordu: "Sen ne için geldin buraya?" diye. O da şaşırdı, heyecan yaptı "Ben zihinsel engelliyim." dedi, hâlbuki otizmli. "Çık dışarıya! Ben otizm falan anlamam, ben sadece zihinsel engelli bilirim." dedi ve bizi dışarıya çıkardılar, bir üst kurula havale ettiler. Büyükşehir Devlet Hastanesine gittiğimde de orada da uzman psikiyatrist aynı yaklaşımla yaklaştı.

Sizden ricam...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Ne zaman oldu bu?

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Bu, geçen sene yaşandı ve oğlum çok üzüldü, bir hafta biz tedavi gördük.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Balıkesir Vali Yardımcımız burada, değil mi?

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tanışıyorsunuz zaten...

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Hayır, Hasan Şıldak Bey vardı o zamanlar. Bilemiyorum, beyefendiyi tanımıyorum, onun dönemindedir belki.

Ben otizmden anlayan, özellikle heyete giriyorsak otizmden anlayan bir hekim rica ediyorum, psikiyatri olabilir ama her psikiyatrın bu konuda uzman olmadığını düşünüyorum. Niye? Çünkü benim oğlum daha önce dört buçuk yıl bir mimarlık bürosunda "office boy" olarak çalıştı, orta seviye İngilizce konuşuyor, IQ'su gerçekten yüksek, her türlü işlemleri yapabiliyor ve şöyle bir şey dediler, bunu ben Bakanlığa da bildirdim...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Selcan Hanım, bu konuyu özel takip edelim.

Ben bu konuyla ilgili notumu aldım, siz merak etmeyin.

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - "Sizin oğlunuz yüzde 80 otizmli, Asperger sendromlu, çalışamaz ve çalıştırılamaz." Ve inanın...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O, bizim, aslında, komisyon toplantılarımızda da gündeme geldi, özellikle detaylıca konuştuğumuz konulardan biri ama bu yaşanan spesifik olay başta olmak üzere bahsettiğiniz konuların biz takipçisi olacağız.

BALIKESİR ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARI KORUMA DERNEĞİ TEMSİLCİSİ SEMA ELALDI - Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Balıkesir Valiliğiyle de bu noktada irtibata geçeceğiz, zaten Vali Yardımcısı da gereken notları aldı.

Düzce Engelliler ve Aileleri Yardımlaşma Derneği, Mustafa Akbaş.

Buyurun.

DÜZCE ENGELLİLER VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI MUSTAFA AKBAŞ - Sayın Başkan, değerli hazırun; hepinizi en kalbî muhabbetlerimle selamlıyorum.

Düzce Engelliler Derneği Başkanı, Düzce STK'ler Platformu Başkanı Mustafa Akbaş.

Bizim ilimizde, Düzce merkezde gerçek manada engellilere yönelik herhangi bir sıkıntı, herhangi bir problem şu ana kadar, şu saate kadar bulunmamaktadır. Gerçekten çok güzel çalışmalar var, kurumlar arasında olsun, birlik beraberlik içerisinde. Ben bu vesileyle bizlerden her konuda desteklerini esirgemeyen Sayın Valimiz Selçuk Aslan Bey'e, süreci yakından takip eden ilgili Vali Yardımcımız Osman Bey'e, Belediye Başkanımız Doktor Farık Özlü Bey'e, Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Gülşen Özer Hanım'a buradan teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

Sadece yerel olarak değil de genel olarak bildiğim kadarıyla Giresun Valiliğinde uygulanmakta; Valiliklerde engelliler koordinatörü kurulmuş, sadece Giresun Valiliği biliyorum, yanlış olmazsa. Genel, bütün illerde, valiliklerde engelliler koordinatörlüğünün kurulmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz Mustafa Bey.

Düzce Beyazay Derneği, Nurullah Çelebi.

Buyurun.

DÜZCE BEYAZAY DERNEĞİ BAŞKANI NURULLAH ÇELEBİ - Efendim, iyi akşamlar.

Arkadaş çok güzel bir şey söyledi. Düzce'de kurumlar arası iş birliği müthiş, onun için bütün kurumlara teşekkür ederiz. Aslında şöyle bir şey söylemek istiyorum: Erişilebilirlikle ilgili illerde kurumları yarıştıralım, sonra Türkiye'de illeri yarıştıralım. Erişilebilirlikle ilgili sıkıntı var; bu bir.

Engelli-engelsiz, birlikte yaşam kültürünü daha da geliştirmemiz lazım; burada da sıkıntı var.

Güzel işler var Düzce'de, onu da söyleyeyim. Ferruh ağabey söyledi galiba, Sayın Bakanım, alzaymır yavaşlatma merkezi var Düzce'de, inşallah daha da büyütecekler; bu, Türkiye'de örnek. İzmit'i takip ediyoruz bireysel yapıyorlar ama Düzce'de bir örnek daha var Kusursuz Kafemiz var, 18 çocuğumuz çalışıyor ve belediye personeli, dört buçuk yıl sonra da emekli oluyorlar inşallah. Nasıl dolduracağız dört buçuk yıl sonra o bizim Kusursuz Kafemizi, biz onun çalışmasına başladık.

Çok teşekkür ediyoruz efendim.

İyi ki böyle toplantılar yapıyorsunuz.

Saygılar, selamlar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun, var olun.

Teşekkür ediyoruz.

Düzce Yılmaz Elit Spor Kulübü, Mesut Yılmaz.

DÜZCE YILMAZ ELİT SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MESUT YILMAZ - Sayın Başkanım, söz hakkı verdiğiniz için çok teşekkür ederim.

Ben engellilerle ilgili daha çok sportif alandaki eksikliklere değinmek istiyorum. İşitme engelli, bir de bedensel engelli branşımız var. Bunlarda genelde Türkiye şampiyonası yılda bir defa yapılıyor, yılda bir defa yapıldığı için biz o sporcuları elimizde tutmakta sıkıntı yaşıyoruz. Sporcuları sporcu eğitim merkezine katma fikrimiz var, eğer bunu desteklerseniz çok sevinirim. Sporcu eğitim merkezine gönüllü alırsak bunlara hem ekonomik hem bir öğün yemek açısından çok iyi olur.

Sayın Başkanım, daha önce işitme engelli bir aileyle tanıştım. Bu aile çocuğunun işitme engelli olduğunu kabul etmiyor. Kabul etmediği için onu çalıştırmakta sıkıntı yaşıyoruz.

Bir de biz Millî Eğitime bir yazı yazdık Düzce merkezde olan engelli öğrencilerin listesini bizimle paylaşması hususunda. Bununla ilgili de Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ndaki maddeyle bize herhangi bir bilgi verilmedi.

Bir de Düzce engelsiz spor merkezinin açılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Yalova Yeni Yaşam Engelliler Derneği, Hasan Bolat.

Buyurun.

YALOVA YENİ YAŞAM ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ HASAN BOLAT - Sayın Bakanım, değerli milletvekillerim; Türkiye'de bütün illerde yaşanan engellilerimizin ulaşamaması konusu var. İllerimizde komisyonlarımız var, eski binalarla ilgili denetimler yapılıyor, yeni yapılan binalarda bazı eksiklikler tespit ediyoruz denetimci olarak. Bizden kılavuzluk hizmeti almalarını tavsiye ediyorum ben, özellikle kamu kurumlarımızın. Yeni yapılan inşaatlarda bizden kılavuz bilgisi alırlarsa daha temiz, yıkılmadan yapılan işler meydana çıkacaktır.

Bir de Yalova'da Belediyemizin Valilik koordinatörlüğünde bir çok güzel hizmetleri de var; işte, çölyaklılarımız için bir kahvemiz var, ambulans hizmetlerimiz var. Tek eksiğimiz, toplu taşımada belediye otobüsleri çalışmıyor orada, böyle bir sıkıntımız var. Bu da inşallah yakında hizmete geçer diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi açıdan çalışmıyor belediye otobüsleri? Belediye Başkan Yardımcısı burada.

YALOVA YENİ YAŞAM ENGELLİLER DERNEĞİ TEMSİLCİSİ HASAN BOLAT - Belediyede hiç otobüs yok, belediye böyle bir hizmet vermiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Burada mı Murat Bey, Yalova Belediye Başkan Yardımcısı?

YALOVA BELEDİYESİ GELİRLER MÜDÜRÜ MURAT ARSLANHAN - Sayın Bakanım, şöyle bilgi vereyim ben onunla ilgili, ben de konuşmamda biraz sonra bahsedeceğim ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz?

YALOVA BELEDİYESİ GELİRLER MÜDÜRÜ MURAT ARSLANHAN - Yalova Belediyesi Gelirler Müdürüyüm, Başkan Yardımcımız gelemedi. Ben uzun yıllardır Belediyede çalışıyorum zaten.

Şöyle bir sıkıntı var toplu taşımada: Daha önceki yıllarda yapılan minibüs ihalesi mevzuatan 3-5 defa mahkemelik oldu, çözülemedi. Belediye, halk otobüsü koyamıyor şu anda, böyle bir sıkıntı var.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu çözün bir an evvel, çok önemli.

YALOVA BELEDİYESİ GELİRLER MÜDÜRÜ MURAT ARSLANHAN - Davalık zaten, 3-5 defa da davayı kaybettik, inşallah çözülür diye de umut ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yalova Barosu Engelli Hakları Komisyonu, Avukat Sait Berke Özcan.

Buyurun.

YALOVA BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ SAİT BERKE ÖZCAN - Öncelikle, bu toplantıda bulunmamıza vesile olan herkese ben teşekkür ediyorum. Tüm katılımcılara saygılarımı sunuyorum.

Tüm STK temsilcilerimiz zaten bu konudaki görüşlerini sundular, sorunların tespiti noktasında fikirler dile getirildi. Yalova Barosu olarak ben bir sorun tespiti yapmayacağım ancak ilimizde bulunan kamu kurumlarıyla birlikte koordineli çalışmalar yaptığımızı, ilimizde bu alanlarla ilgili kamuoyu oluşturulması noktasında gerekli adımları attığımızı belirtmek istiyorum. Dediğim gibi, tüm şehirlerdeki sorunları ve Yalova ilindeki sorunları ben kendi adıma not aldım. Döndüğümde de Yalova Barosuna bir brifing vereceğim. Bu sorunların çözümü noktasında ne gerekiyorsa her türlü adımı atmaya hazır olduğumuzu beyan ediyoruz.

Saygılarımızı sunuyorum.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyorum.

Yalova Spastik Engelliler Federasyonu, Murat Arslanhan.

Buyurun.

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - Sayın Bakanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

Spastik Engelliler Federasyon Başkanıyım, aynı zamanda Türkiye Sakatlar Konfederasyon Başkan Yardımcısıyım. Burada bulunan bütün STK'ler adına da Konfederasyonda görev yapmaya çalışıyoruz. Ulusal düzeyde, Erişilebilirlik Denetleme Komisyonunun koordinasyonluğunu yapıyorum, aynı zamanda da illerdeki il istihdam kurullarımızın da İŞKUR'daki üst kurul delegeliğinin proje değerlendirme komisyon üyesiyim.

Şöyle bir örnek vermek istiyorum: Otuz yıldır engelli camiasında kanun ve yönetmelik hazırlığında çalışmaların içindeyim. Lokman Bey'le ve Güldan Hanım'la -Allah rahmet eylesin- beraber 5378'i hazırlarken de büyük gayret sarf ettik. O zaman şunu söylüyorduk: "Aileler savruluyor." Ama şu an geldiğimiz noktada şunu söyleyebiliyorum ki mevzuatlar çok çıktı, kanunlar çok çıktı, bazıları çok üst düzey oldu, bazılarında gerileme oldu, sanki kurumlar savruluyor algısı oluşmaya başladı bende. Bu Komisyon da

inşallah bunu derleyip toplayacak, bir rayına koyacak diye umut ediyorum. Az önce bir arkadaşım söyledi, illerde bu savrulmayı engellemek için -Yalova Valimize de buradan teşekkür ediyorum ben- daha önce Yalova'da il engelli koordinasyon birimi kurulmuştu; hataydı, şimdi yenisi icra edildi. İldeki bütün kamu kurumları ve STK'ler koordinasyon kurulu oluşturdu, yan yana gelip ildeki sorunları tartışabiliyoruz, bu da çözüm odaklı daha hızlandırdı bizi.

Bir şey daha söylemek istiyorum; ben aynı zamanda yerel yöneticiyim, Ankara merkezî yönetimle de çalışıyoruz. Bence mevzuatta bir şeyi, bir istikrarı yakalamamız lazım. Biz zaman zaman bakanlıklarla da aynı şeyi yaşıyoruz, yerel yönetimle de; yöneticiler değiştiğinde sanki işi baştan alıyoruz, yeniden anlatmaya başlıyoruz. Bakın, bu iş böyleydi; sıfır kilometre, yeniden... Ya eskisini tanımıyor, "O, benden öncekiydi, ben başka bir şey bulacağım, yeni bir şey geliştireceğim." diyor. Oysa takip edilmesi gereken engelli konusu, yapılması gereken engelli konusu. Yeri geliyor, Bakanlıkta da aynı konuya düşüyoruz, yeri geliyor yerel yönetimde de aynı konuya düşüyoruz. Yerel yönetimlerde altı ya da yedi ay önce bir mevzuat değişikliği oldu, engellilerle ilgili müdürlükler isteğe bağlı bırakıldı; bence zorunlu hâle gelmesi lazım yani zorunlu müdürlükler kapsamı içerisine girmesi lazım ki ildeki koordinasyonu sağlayalım yani o olmazsa çok zor olacak.

Yine, illerde veri tabanlarımız yok. Soruyu sordun mu cevabı alamıyoruz. Engelliliğin sayısı, niteliği, içinde bulunduğu hâli, spor yapmış mı, eğitimi nasıl tam bir veri tabanı olması lazım. Geçmiş yıllarda Bakanlığımızla veri tabanı çalıştayı yapıldı, o da Yalova'da yapılmıştı ama öyle kaldı, sürdürülebilirliği olmadı. Bu yerel yöneticilere ışık da tutamıyoruz çünkü bir politika geliştireceksiniz nasıl, neye göre geliştireceksiniz; bunun sağlanması lazım.

Ulaşım stratejisi büyükşehirlerde çözülmüş ama diğer 51 ilde çözülemiyor. Niye? İlçe, merkez, köy, ulaşım aktarma istasyonları, transferleri merkezde çözüldüyse ilçede çözülmüyor, ilçede çözüldüyse köy minibüsü uygun olmuyor; bu stratejilerin 51 ilde bir ulaşım stratejisi hâline gelmesi gerekiyor, gelmediği müddetçe de problem olacak.

Ben, bir şeyi daha, belki yerelden genele olabilir... Yalova özelinde mesela, Türk işaret dilini ilk defa biz Yalova'da hayata geçirdiğimizde modüler sisteme de işletmiştik, o zaman mevzuat olarak 5378 yoktu ve işaret dili yasaktı, resmen kullanılması yasaktı. Bir öncülük yapan il olmaktan gurur duyuyorum.

Bir şey daha söyleyeceğim: Az önce, hani, yetkili değişti mi uygulama sıkıntısı yaşıyoruz diyordum. Mesela, Koçum Babam Projesi diye bir proje yaptık Yalova'da -biliyorsunuz, engelli ailelerinin yükü genelde annenin üstünde- babalar da sürece dâhil olsun diye, TRT de dizi, belgesel hâline getirdi, 19 bölümü yayımlandı. Bundan önceki bakanımızla görüştük "Evet, bizim politikamız hâline gelmesi gerekiyor, babaları bu sürece dâhil etmeniz gerekiyor." dedi ama bakanımız değişti, süreci baştan aldık şimdi yeniden görüşmeler, yeniden anlatmalar... Bazı şeyleri ilerlemekte zorlanıyoruz biz STK'ler olarak.

Bir şey daha söyleyeceğim: "Engelli afet..." dediniz, evet, bir an önce olması lazım, ülkemizde istikrar çok önemli. Çayırova'da, yine Kocaeli'de Bakanlığımız Yerelden Genele Engelsiz Sempozyum yapmıştı. Biz Yalova ili olarak engelli ve afeti çalıştığımız için sunumu ben yapmıştım orada da. Bundan yaklaşık on beş yıl önce ama on beş yıl sonra yine aynı şeyi konuşuyoruz. Bu yönde işte, yöneticiler değiştikçe bizim hayal ettiğimiz şeyler hep gecikiyor, biraz daha devlet politikasının bu konuda yaptırım yapması gerekiyor, Şunu da söylemek lazım: Erişebilirlikte ya da diğer şeylerde cezai yaptırımlar olmadığı müddetçe biz bu işin önünü alamayacağız gibi. Erişilebilirlik biliyorsunuz, bir... Ödülleri yapıldı, Emine Hanım'ın önderliğinde, Bakanlığımızın önderliğinde, erişilebilirlik komisyon üyesiydim, gelen projelere baktığımızda, evet, çok güzel projeler var ama sadece mimari anlamda bir şey yapma gereği hissetmiş herkes yani ben yapayım ama standarda uygun mu, değil mi farkında değil ya da çok büyük şey yapmış, standarda uygun çok güzel yer yapmış ama girişine kırmızı halı sermiş, bütün görme engelli takip sisteminin üstünü kapatmış yani bir şey yapmak istiyoruz ama mantalitesini tam tam anlamadığınızı biz o gün anladık zaten sonuç itibarıyla.

Bir de eğitim konusunda şöyle bir örnek vereceğim: Mesleki eğitimi engellide ortaokul düzeyine çekmemiz gerekiyor. Sadece kurslarla engelliyi mesleki eğitime hazırlayamıyoruz. İlköğretim bittiği an engellimizin mesleki eğitime adaptasyonu lazım. Biz lisede başladığımız için yetişemiyoruz, geç kalıyoruz, engellilerimiz de o kısa süre içerisinde mesleğe adaptasyonu tam sağlayamıyorlar. İllerde, biz Yalova olarak şöyle bir şey yaptık: Biz komisyon üyelerimize de söylüyoruz ama yereldeki iş analizini İŞKUR'la beraber yapıp, açılacak Millî Eğitimdeki alan bölümleri de ona göre belirledik, kurslarımızı da ona göre belirledik ki açıkta kalmasınlar, direkt yerleşsinler şeklinde bir şey yaptık. Bir de ben Komisyonunuzdan şunu rica edeceğim İŞKUR üst delegesi olarak: Cezai olarak kesilen, işverenlerden kesilen paralar biliyorsunuz bir fonda toplanıyor, o da biraz fondaki modüler sistemin... Hanımefendinin bahsettiği gibi, otizm, zihinsel engelli bireylerin modüler sistemden aldığı kurs sayısı 120'den 35 civarına düştü, aktif kurs açamaz hâle geldi derneklerimiz. Fondaki parayı da biz kullanılamaz hâle geldik. Bu sefer fondaki para eski hükümlülerin... Daha çok Güneydoğu ve Doğu Anadolu'dan gelen hayvancılık üzerine dönmeye başladı yani bu amacın dışına çıkmaya başladı. Bunun da tekrar yeniden dizayn edilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Murat Bey, bu süreçlerle ilgili, bu anlamdaki bilgilerinizi bize her zaman iletebilirsiniz. Bizim iletişim bilgilerimiz, kartımız ulaştı mı size?

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - Şimdi ulaştı Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, zaten konfederasyon ve federasyon olarak...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Komisyonumuz sadece bugün değil, her zaman sizin iletişiminize açık ve buradaki her bir komisyon üyemiz de buna gönüllü olarak hazır.

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - Sayın Bakanım, zaten raporumuz yanımızda geldik, tamamladık çünkü yıllardır zaten biliyorsunuz biz STK temsilcisi olarak bu işin içindeyiz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ederiz.

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - O yüzden hazırız, yine, katkımız olursa emrinizdeyiz.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Murat Bey'e ben bir soru sormak istiyorum ama...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Bu İŞKUR'un ceza paraları komisyonundan neden faydalanamadığınızı anlayamadım ben.

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - Şimdi, Jülide Hanım, şöyle: Biliyorsunuz ki halk eğitimin modüler sisteminde kursların modülleri var.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - İstihdam garantili...

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - İstihdam garantili kursların sayısı düşürüldü, modül eksiltildi, iyice düşürüldü, bu sefer başvuru sayısı gelmemeye başladı. Bizim zihinsel engelli ailelerimiz, otizmli ailelerimiz ya da bedensel, görme, işitme, engelli ailelerimiz modül bulmakta zorlanmaya başladılar. Bu sefer de kursa başvurusu azaldı, azaldığı için de daha çok şeye yönelmeye başladı bu fondaki paralar, eski hükümlülerin ihtiyacını karşılamaya yöneldi.

JÜLİDE SARIEROĞLU (Ankara) - Teşekkürler.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Aslında, beyefendinin olayları özetlemesi çok değerli, çok beğendim. Sanırım hem engelli babası olmanız hem de bir STK temsilcisi olmanız, aynı zamanda, kamu kurumu temsilcisi olmanız hasebiyle sorunları daha bir kuş bakışı görmüşsünüz. Bence söylediklerinizi, önerileriniz oldukça önemli yani işlerin neden yürümediğiyle ilgili bazı tespitleriniz var. Alınan kararların Bakanlık düzeyinde alındıktan sonra neden yürümediğiyle ilgili önemli eleştirileriniz var; bence bunlar son derece önemli. Komisyon not tutuyor ve işin doğrusu, dikkatli bir şekilde değerlendirilmesini öneriyorum Komisyona çünkü sahadan gelen, iki başlı bir şekilde konuyu gören bir insan olarak bence oldukça önemli önerilerde bulundunuz.

YALOVA SPASTİK ENGELLİLER FEDERASYONU BAŞKANI MURAT ARSLANHAN - Ben de teşekkür ediyorum.

Şimdi, benim avantajım şu oldu: Son otuz yılda hemen hemen bütün mevzuat çalışmalarında varım, yerel çalışmada da varım, STK ayağında da varım, uygulama ayağında da varım. O yüzden derleyip toparlamakta çok zorlanmıyoruz; elimizden geldiği kadar da katkı sunmaya çalışıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Emeğinize sağlık.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

HİKMET MANAZ - Sayın Bakanım, otuz beş yıldır engelli bireylere hizmet veren, gönüllü olarak hizmet veren bir beden eğitimi öğretmeniyim, emekli beden eğitimi öğretmeni. Otuz yıl, otuz iki yıl devletime hizmet ettim, otuz beş yılda ailelere ve çocuklarına hizmet ettim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun, var olun.

HİKMET MANAZ - Bolu'nun kötü şartların göze alarak buraya geldim ama dinleyici olmak istemiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Buyurun.

HİKMET MANAZ - Biz Dağkent'te bir rehabilitasyon merkezi açarken 4-5 dalda zorunlu meslek erbabının bulunması zorunluydu, mecburiydi ama bunların içerisinde beden eğitimi öğretmeni yok. Oysa sporla bu çocuklarımızın çok daha iyi yerlere geldiğini gördük, bizim de kurumumuzdaki bir öğrencimiz 2008 Olimpiyatları'nda 100 metrede dünya 3'üncüsü, uzun atlamada dünya 6'ncısı oldu ama bu, özellikle benim özverimle olan bir olaydı. Ben artık -yaşımı herhâlde tahmin edersiniz- yetemiyorum. Bu türün sadece Millî Eğitimdeki öğrenciler için değil, özel teşebbüslerdeki sivil toplum kuruluşlarına bağlı olan rehabilitasyon merkezlerine de beden eğitimi öğretmeninin zorunlu olarak konulmasını rica ediyorum. Bütün çabam buydu.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Önemli bir nokta, gerçekten önemli bir nokta ve bunu da kayıt altına aldık. Zira, sporun bu anlamdaki iyileştirici gücünü, dönüştürücü misyonunu biz de çok yakından biliyoruz ve inanıyoruz ki bunu sistemsel bir şekilde hem diğer kurumlar sahiplensinler hem de beden eğitimi öğretmenlerimizin bu misyonunu hep birlikte güçlendirelim.

Teşekkür ediyorum.

HİKMET MANAZ - Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kocaeli Epilepsi ve Engelliler Derneği, Ersin Başaran; burada mı? Yok.

Kocaeli Genç Tayfa Sanat Derneği, Oğuz İnal.

Buyurun.

KOCAELİ GENÇ TAYFA SANAT DERNEĞİ BAŞKANI OĞUZ İNAL - Merhabalar, Genç Tayfa Sanat Dernek Başkanıyım, ismim Oğuz İnal.

Bizler de engellilere yönelik sanatsal faaliyetler yapıyoruz. Derneğimiz bir yıl önce açıldı. Bu bağlamda, tiyatro ve resim eğitimleri verdik, onların kurslarını açtık. Bu eğitimler biz engelliler için gerçekten çok güzel, özellikle eğitim verdiğim öğrencilerim ve o öğrencilerin aileleri için. Burada söylemek istediğim çok şey vardı ama sağ olsun dernek başkanlarımız benim adıma da birçok şeyi söyledi, kendilerine teşekkür ediyorum, size de teşekkür ediyorum.

Burada konuşmak isteyen bir ağabeyimiz var, mikrofonu kendisine uzatmak istiyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, hadi buyurun.

HALİT DOLU - Merhabalar, hoş geldiniz Kocaeli'mize.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, sağ olun.

HALİT DOLU - Siz de sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İsminizi alabilir miyim?

HALİT DOLU - Halit Dolu, Kocaeli Gebze'den geliyorum. Sayın Başkanım beni iyi tanıyor, sağ olsun.

Şöyle bir sıkıntı var, bilmiyorum arkadaşlar biraz söylediler ama evde bakım raporları... Çoğumuzun evde bakımı gitti, biri de benim. Bu evde bakımlarda kendilerine ücretlerin verilmesi, kime istiyorsa ona baktırılması... Benim, sizlerden ricam budur.

Bir de Kocaeli çok ileride... Sayın Başkanım, sizden iki dakika özel konuşmak istiyorum. Bazı geri giden konularımız var, bir de Sayın Valim sizinle de iki dakika konuşmak istiyorum sonra.

Hepinize teşekkürler, saygılar.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Gölcük Otizm Derneği, Güler Kaya.

Buyurun.

GÖLCÜK OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLER KAYA - Sayın Bakanım, öncelikle Kocaeli'mize hoş geldiniz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Belediye Başkanımız, Sayın Valimiz; hepinize çok teşekkür ediyoruz.

Ben, önce, II. Ulusal Otizm Eylem Planı'nın Sayın Valimiz İlhami Aktaş Başkanlığında yürütüldüğünü ve çok güzel sonuç alındığını belirtmek istiyorum. Biz, Kocaeli olarak çok şanslıyız, bütün birimlere ilişkilerimiz çok sağlam, sorunla gidildiği zaman hemen çözüme dönüşebiliyor; bu konuda da bütün birimlerimize teşekkür etmek istiyorum.

Şu konuyu sizlere arz etmek istiyorum, daha çok yeni yaşadık: İki gündür, 16 yaşındaki otizmli bir çocuğumuzun hastaneye yatış süreci var. Çocuğumuz çok ağır bir durumda ve yatarak tedavi görmesi gerekiyor. Dün bütün gün Kocaeli Üniversitesindeydik, oradan Şehir Hastanesine geldik. Biz şunu fark ettik: Bizim Kocaeli'de çok büyük bir ihtiyacınız var, yatana hasta bölümü, özellikle psikiyatri alanında. Bizim erişkin otizmli çocuklarımız dönem dönem böyle sıkıntılı durumlar yaşıyor ve aile çok zor durumda, aile birliği, bütünlüğü bozulmuş durumda. Sağlıklı olan kardeşi de maalesef kaybetmek üzereyiz çünkü onun da psikolojisi çok kötü, ilaç kullanmaya başladı. Sayın Bakanım, bu konuda sizden bir ricamız olacak çünkü Kocaeli olarak biz buna çok ihtiyaç duyuyoruz. Bazen, gerçekten otizm çok zor, çok ağır bir özel gereksinim durumu ama yelpazesi çok geniş, hafif otizmliler var, orta düzey otizmliler var ama ağır otizmliler gerçekten çok zor ve çok yıpratıcı bir süreç oluyor aile için. Bu konuyla ilgili, Kocaeli'mizde böyle bir çalışma yapılmasını talep ediyorum. Dediğim gibi, Belediye Başkanımız, Sayın Valimiz, bütün birimler, Kocaeli olarak gerçekten çözüm odaklıyız, çok güzel çalışmalar yapılıyor. Özellikle, kendi ilçemiz, Gölcük Belediye Başkanımız Sayın Ali Yıldırım Sezer'e de çok teşekkür etmek istiyorum burada çünkü bizlere en çok desteği veren kendileri oluyor, belediye başkanlarımız. Sayın Belediye Başkanımız Tahir Büyükakın, bizim kaderdaşımız diyorum ben hep kendisine çünkü en iyi o bizi anlıyor, özel bir çocuk babası olduğu için.

Tekrardan hepinize çok teşekkür ediyorum, durumu da sizlere arz ediyorum. Bu sorunun da çözülmesi için yazımızı da hazırlamıştık çünkü çocuğumuzun acil bir şekilde yatması gerekiyor Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, Sağlık Müdürümüz burada, değil mi? Bu, Güler Hanım'ın konusunu takip edip çözebilirsek...

Siz tanışıyorsunuz değil mi Sağlık Müdürümüzle?

GÖLCÜK OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLER KAYA - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O zaman o dilekçeyi hemen kendisine iletelim.

GÖLCÜK OTİZM DERNEĞİ BAŞKANI GÜLER KAYA - Şey, sevk yapılmıyor, orada biraz sıkıntı yaşıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu sorun nereden kaynaklanıyor Müdür Bey, onu bir anlatırsanız.

KOCAELİ İL SAĞLIK MÜDÜRÜ YÜKSEL PEHLEVAN - Sadece bireysel bir durum değil yani bir sistemsel...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, sistemsel bir yaklaşım lazım, doğru.

KOCAELİ İL SAĞLIK MÜDÜRÜ YÜKSEL PEHLEVAN - Sayın Bakanım, bu konuyla ilgili, özellikle psikiyatri, yataklı psikiyatri yatak sayımız istediğimiz seviyede değil ama bunu artırmak için çalışmalar, Bakanımızla beraber çalışmalar devam ediyor. Şehir hastanesini açtık, Derince'de var yataklı kapalı psikiyatri servisimiz, ben hemen ilgileneceğim. Özellikle, İstanbul'da, diğer illerde de yani Türkiye'de de aynı problem olabiliyor zaman zaman ama ben, özellikle, şimdi arkadaşla iletişime geçeceğim, hanımefendiyle.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yatak sayısını artırmak esas, uzun vadede o gerekiyor.

KOCAELİ İL SAĞLIK MÜDÜRÜ YÜKSEL PEHLEVAN - Evet, evet, tabii, Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kocaeli İşitme Engelliler Derneği, Hasan Aktürkoğlu.

Buyurun.

KOCAELİ İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKANI HASAN AKTÜRKOĞLU - Sayın Bakanım, Belediye Başkanım, Valim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrardan, hoş geldiniz tüm misafirlerimiz.

Ben kendim işitme engelliyim, duymuyorum. Aslında, işitme engelliler için okullarda iletişiminin problem olduğunu... Biz daha çok iletişimde zaten problem yaşıyoruz. Okul içerisinde amacımız işitme engelliler lisesi -ilkokul, lise- bizim amacımız işitme engelli bireylerin iyi bir eğitim alması. Kocaeli'de işitme engellilerin az olmasından dolayı burada bir lise açılamadığını öğrendik zaten. En azından işitme engelliler alt sınıfı olabilir çünkü burada bir işitme engelliler okulumuz var, orası çok uzak oluyor. Ailelerimizin bizden sürekli talepleri; tüm merkez, diğer ilçelerde de işitme engelliler alt sınıfları açılabilir; bununla ilgili çalışmalar yapılabilir. Bunların yapılmasını istiyorum çünkü işitme engellilerimizin eğitimlerinde kendilerini geliştirmeleri gerektiğini düşünüyorum, işitme engelliler eğitim alanında çok eksik kalıyor, bununla ilgili birlikte çalışmalar yürütmek istiyorum. Bunlarla ilgili Kocaeli'de çalışmalar yok, bu anlamda biz eksiklikler yaşıyoruz ve öğrencilerimizi il dışına göndermek zorunda kalıyoruz, il dışında da eğitimler nasıl ilerliyor bilemiyoruz. Tüm öğrencilerle alakalı, işitme engellilerin gramer olarak eksikliklerini görüyoruz; yüz yüze görüşmeler yapmak için, araştırmak için biz de hazırız bununla ilgili.

İkinci olarak size bir şey söylemek istiyorum. Büyükşehrimizin tüm destekleri çok güzel, çok teşekkür ediyorum, tercümanları var, yakında da yine işitme engellilerle ilgili çalışmaları olduğunu duyduk. Sadece şundan biz muzdaribiz: Bazlı konulardan habersiz kalıyoruz haberdar edilmesi konusunda, bilgilendirme noktasında.

Bir de sessiz kafe çalışmalarımız devam ediyor, bununla ilgili de ayrıca çok teşekkür ediyorum. İşitme engellilerle ilgili, evet, bir merkez olursa biz zaten hep oraya toplanırız, hep beraber, işitme engelli arkadaşlarımızla bir arada orada çalışmalarımızı devam ettiririz. Bizim, aslında, çok fazla problemimiz var, tüm arkadaşlardan notlarımızı topladım, rapor olarak da bunları size ileteceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

BURSA DOWN KARDEŞLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANI GÜLAY GÜZEL - Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, saygılarımı sunuyorum.

Bursa'da Sayın Valimizin her iki ayda bir gerçekleştirmiş olduğu koordinasyon toplantısında sorunlarımızı dile getirme şansımız oluyor. Onlar için tekrar buradan da teşekkürlerimi sunuyorum ama sizlerin öncülüğünde çözümlenmesi gereken birtakım sorunlarımız var, onları ben dile getirmek istiyorum. Down sendromu tanısı ömür boyu değişmeyecek bir tanı ama hastanelerde perişanlık yaşıyoruz, süresiz olması gereken raporlarımız iki yılda bir, yılda bir, altı ayda bir değiştiriliyor. Bununla ilgili tekrardan düzenleme yapılmasını talep ediyorum.

18 yaşına gelen Down sendromlu bireylerin -bu yıl özellikle karşılaştığımız bir sorun- tanısı zihinsel olarak değiştiriliyor, kısmi bağımlı olarak değiştiriliyor ve refakatçi kartları kaldırılıyor. Bunun sebebi nedir? Çünkü tanı aynı, Down sendromu, değişmiyor 18 yaşından sonra Down sendromu tanımız çünkü. Ben, aynı zamanda, burada bir anneyim, tek ebeveynle 16 yaşına getirdiğim bir evladım var, zaman zaman öğretmenliğini yapmak zorunda kaldığımız -annelerinin ortak sorunu- bağımsız yaşam becerilerini sağlamaya çalıştığımız, hatta ve hatta kaynaştırma sorunlarını yaşadığımız, tek başına kaldığımız konular bunlar. Osmangazi MESEM lisesine kaydettirmek için dört ay mücadele verdiğimiz -hâlbuki kaynaştırma hakkı olan bir evladımı- sonunda başardığımız, vesaire...

Şimdi, şöyle bir şey daha söylemek istiyorum Sayın Başkanım: Raporlarımızın yanı sıra hastanelerde önceliğimiz ne yazık ki olamıyor, onu özellikle belirtmek istiyorum ve yanlış raporlar veriliyor yani 18 yaşına kadar bir Down sendromlu bebeğe sadece fizyoterapi verilebiliyor gibi gibi... Bağımsız yaşam becerilerini edinebileceği, devletin öncülüğünde bir çalışma alanı sağlanmasını önemsiyorum çünkü iş hayatına atılmalarında büyük bir önem taşıyor. Bursa'da öz savunucu eğitimleri gerçekleştirdik kendi çabalarımızla, bir dernek yerimiz vardı altı yıl boyunca omuzlarımızda taşıdığımız... Örneğin, birçok derneğimizin dernek yeri yok ama bu çalışmalar çok kıymetli. Öz savunucu gençler demek, kendilerini ifade edebilen gençler demek. Bursa'da üniversiteye girebilecek durumda olan ve spor akademisine giren bir gencimiz var şu anda ve dediğim gibi, eğitim çok önemli bu anlamda.

Destekli istihdam iş koçuyum aynı zamanda, sizlerden önemle rica ettiğim bir konu bu. Özellikle Down sendromlu, otizmli bireylerde destekli istihdam iş koçluğuyla... Biliyorsunuz, bunun devletin çatısı altında olması gerektiğine inanıyoruz biz, sizlerden bunun desteğini istiyoruz, lütfen bunun denetlemesi olsun ve istihdam edilmek istiyoruz destekli istihdam iş koçları olarak çünkü Down sendromlu bireyler sadece bir kafede garsonluk yaparak hayatlarına adım atabilecek bir sınırlamayla değil her iş alanında çalışabilecek bireylerdir. Bir toplu taşıma eğitimi verebilecek durumda olan destekli istihdam iş koçlarının özellikle istihdam edilmelerini önemle arz ediyorum. Bunu yine üstüne basa basa söylemek istiyorum: Mutlaka, devletin denetimi altında olması gerektiğine inanıyorum. Biz bunu başardık, Bursa'da Down sendromlu bireyi bir restorana yerleştirebildik; benzer mağazalara gibi... Özellikle, bağımsız yaşam becerilerini edinebilecekleri bir yer sağlanırsa eminim ki hayatları daha kolaylaşacak, arkadaşlarıyla buluşma şansı olacak, ailelerinden bağımsız toplu taşımayı kullanma çok kıymetli.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Belediye Başkan Vekili, Genel Sekreteri burada mı? Konuyu, hanımefendiyle takip ederseniz talepleri doğrultusunda, biz de Komisyon olarak yapabileceğimiz bir şey olursa destekleriz.

Teşekkür ediyoruz.

BURSA DOWN KARDEŞLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANI GÜLAY GÜZEL - Çok özür dilerim...

Ayrıca, özel eğitim öğretmeni atamaları çok kıymetli bizim için, onu tekrar dile getirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Evet, o, gündemde var olan bir konu.

Çok teşekkür ediyorum.

Kocaeli'den Jimnastik Otizmliler Kulübü, Ertuğrul Erdoğan.

Buyurun.

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Sayın Başkanım, Sayın Valim, müdürlerim; hoş geldiniz.

Ben Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde jimnastik antrenörüyüm. Kısaca kendimden söz edeyim: 2001 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü mezunuyum. 2002 yılında otizmli yeğenim dünyaya geldi ve böylelikle mezun olduktan sonra otizmliler üzerine eğildim. Bu konuda kendimi elimden geldiğince geliştirmeye çalıştım. Hizmet İçi Eğitim Enstitüsünden özel çocuklar eğitmenliği eğitimi aldım, sınıf öğretmenliği okudum, kendimi bu anlamda geliştirmeye çalıştım. Daha sonrasında, atanmayınca da kendim spor kulübü kurdum. Bu kulüple birlikte -eşim de aynı şekilde mezun oldu- 2014 yılında dünya şampiyonu çocuklarımız ortaya çıktı, Down sendromlular. Değerli Cumhurbaşkanımız bizi davet etti Meclise, o zaman federasyon olarak katıldık, Mecliste de bizi karşıladı. "Böylelikle kendimiz daha fazla neler yapabiliriz?" İstanbul Aydın Üniversitesinde akademisyenlik yaptım beden eğitimi öğretmeni olarak, jimnastik antrenörü olarak. Sonrasında, sizlerin döneminde -teşekkür ediyorum sizlere de burada- Bakanlığın personeli oldum, Gençlik ve Spor Bakanlığına atandım. Sonrasında, bu alanda Gökhan Müdürle birlikte Gebze'de ilk atandığımda "Çocuklarla neler yapabiliriz?" diye kendi bilgilerimden, belgelerimden söz edince daha da destekledi beni, otizmlilerle birlikte, aynı zamanda tüm öğrencilerle, tüm zihinsel engellilerle... Yani burada spastik çocukları, bedensel, görme engellileri, işitme engellileri, hepsini yüzmeye, atletizme ve jimnastiğe aldık çünkü kendim jimnastik, yüzme, atletizm ve yelken antrenörüyüm. Bu anlamda, tüm tecrübelerimi de taşıdım ve geliştirmeye başladık. Şu anda da Kocaeli'de aynı şekilde Sayın Valimiz...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Kaç kişiyle ilgileniyorsunuz Kocaeli'de şu an?

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Kocaeli'de şu an 375 öğrenciye çıktık ama kendim sadece 35 öğrenciye bakabiliyorum çünkü bunun dışında, normal çocuklara da bakıyorum, onlarla da ilgileniyorum. Toplam 135 öğrencim var, 135 öğrenciyle düzenli çalışıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Spesifik söyleyeceğiniz bir şey yoksa... Vaktimiz çünkü çok daraldı.

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Şunu söylemek istiyorum kısaca: Eskiden özel çocuklarımızı aldığımızda federasyon olarak yarışmalara götürüyorduk, tüm öğrencilerimiz federasyona gidiyordu. Bu da onlar için öz bakım oluyordu, mutlu oluyorlardı, federasyon yarışmalarında il il gezebiliyordu öğrenciler, beş yıldızlı otellere gidebiliyordular. Ancak daha sonra federasyon sistemi değiştirdi, "Sadece elit sporcu alayım." dedi. İller içerisinde...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Özel Sporcular Federasyonundan mı bahsediyorsunuz?

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Konuştunuz mu kendileriyle bunu? Ne dediler?

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Kendileriyle görüştüğümde, kendim kuruldaydım aynı zamanda, "Bunu sadece elit seviyeye taşıyayım." dediler, "İyi olan çocukları seçelim." dediler.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Siz de diğer türlü olsun istiyorsunuz, öyle mi?

KOCAELİ JİMNASTİK OTİZMLİLER KULÜBÜ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL ERDOĞAN - Ben de elit de seçilsin ama bunun yanında diğerleri de olsun istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, bunu konuşmak lazım tekrar tekrar demek ki, bir şekilde neticelendirmek lazım.

Uludağ İşitme Engelliler Spor Kulübü, Musa Kızak.

Musa Bey, buyurun.

ULUDAĞ İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MUSA KIZAK - Davet ettiğiniz, bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Kültür ve spor faaliyetlerimizi yürütmeye, bütün faaliyetlerimiz içerisinde bütün projelerimizi, Avrupa'daki bütün şampiyonalarımızı; birinciliklerimiz, ikinciliklerimiz, derecelendirmelerimizin hepsinde başarılıyız. Bu başarıların arkasında herhangi bir lojistik desteğimiz yok. Bütün evraklarımı, tesislerimizle ilgili bütün bilgilerin hepsini sizlere proje hâlinde vermek isterim. Bunlarla ilgili hep başvuru yapıyoruz ama bana bir geri dönüş olmuyor bu konuyla alakalı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Nereye başvuruyorsunuz?

ULUDAĞ İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MUSA KIZAK - Bursa Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğüne.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - İl Spor Müdürü burada; Rahmi Bey, takip edelim.

BURSA İL GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRÜ RAHMİ AKSOY - Tabii, takip edelim ama şu ana kadar bize intikal eden bir talep olmadı.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Müdür Bey burada, siz Müdür Bey'le bu işi çözersiniz inşallah; olur mu Müdür Bey?

ULUDAĞ İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MUSA KIZAK - İlçe...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Hangi ilçe?

ULUDAĞ İŞİTME ENGELLİLER SPOR KULÜBÜ BAŞKANI MUSA KIZAK - Osmangazi.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Peki, İl Müdürümüz burada, o işin koordinasyonunu yapsın inşallah, tamam.

Başka bir konumuz yoksa teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

SAPANCA ENGELLİLERİ KORUMA KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI CEMİL ERTUĞ - Başkanım, öncelikle, bize bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederiz.

Başkanım, altı aylık çalışmayla Selim ağabeyle beraber, Selim Başkanımla bütün taslağımızı hazırladık, size de sunmak istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Alalım biz o zaman projeyi.

SAPANCA ENGELLİLERİ KORUMA KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI CEMİL ERTUĞ - Bütün engel gruplarını kapsayan bir çalışma, taslak hâline getirdik Selim Başkanımla yani Sakarya'daki bütün kaderdaşlarımızla bir araya geldik.

Başkanım, bir de bizim projemiz var, sizin önderliğinizde de söylemek isterim: Sağlık Bakanlığına bağlı, her yaştan engelli vatandaşımızın rahatlıkla faydalanabileceği fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezi ve hemen yanında, engelli annelerinin çocuklarını rahatlıkla bırakabileceği sosyal tesis; Büyükşehir Belediye Başkanımız da biliyor, takibini yaparsanız çok seviniriz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sakarya'dan kim var Başkan Vekili olarak, siz mi varsınız? Konuyu takip edelim o zaman.

Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

SAPANCA ENGELLİLERİ KORUMA KÜLTÜR VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI CEMİL ERTUĞ - Allah razı olsun, sağ olun; teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun, var olun.

Anadolu Otizm Federasyonu, Canan Cihan, Bursa'dan.

Buyurun.

ANADOLU OTİZM FEDERASYONU BAŞKANI CANAN CİHAN - Sayın Başkan ve Kıymetli Komisyon üyeleri; geçen hafta, Otizm Konfederasyonu olarak Meclise de gelmiştik.

Şimdi, ben merak ediyorum, güzel örnekleri var; mesela, Goncadan bahsettiniz Kocaeli'de...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Goncayı gitmeden mutlaka görmeniz lazım Canan Hanım.

ANADOLU OTİZM FEDERASYONU BAŞKANI CANAN CİHAN - Şimdi, Bakanım, bir anne olarak, ağır engelli otizm çocuk annesi ve on dört yıllık sivil toplumcu olarak biz bütün bu lokal çözümleri bir yerde toplayacak mıyız, nasıl toplayacağız? Bununla ilgili, Otizm Konfederasyonu olarak size bir kanun teklifi verdik -sanıyorum elinize ulaşmıştır- yerel yönetimlerde yerel yönetimlerin inisiyatifine bırakılmaması gerekiyor. Yani A belediye başkanı gelip konuya şey yapıyor; B geliyor, başka önceliği olabiliyor. Bunu nasıl çözeceğiz? Önce, bunun kanunla çözülmesi gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sorumluluk vermek gerekiyor bununla ilgili, evet.

ANADOLU OTİZM FEDERASYONU BAŞKANI CANAN CİHAN - Şimdi, bunun için size kanun teklifinde bulunduk Otizm Konfederasyonu olarak, yerel yönetimlerle ilgili.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bizim gündemimizde olan bir konu. Burada, zaten Goncayı dolaşırken de konuştuk bunu biz arkadaşlarımızla.

Başka konuya geçelim, buyurun.

ANADOLU OTİZM FEDERASYONU BAŞKANI CANAN CİHAN - Tamam, bu, çok güzel.

Başka konuya geçelim. İş koçu destekli istihdam modelinde de Bursa'ya da bu Komisyonu bekliyoruz çünkü 2019'da Kemal Çelik Vekilimiz de geleceklerdi, sözü vardı ama kaldı. Eker örneği var, 12 çocuğumuz altı yıldır iş koçu destekli Ekerde çok güzel çalışıyor fakat bu yine iş koçu destekli bir kanun teklifini verdik biz, sizlere ulaştırdık. Az önce arkadaşımın dediği gibi, bunun devlet eliyle yapılması gerekiyor. Yine, A, B, C özel sektörüne bırakılmaması gerekiyor ama Ekeri yerinde görmenizi iyi örnek olarak tavsiye ediyorum, Bursa'ya bekliyoruz.

Bunun dışında, bizden sonra çocuklarımızın ne olacağı konusu mola evleri, yaşam merkezleri konusuna sizler daha vakıfsınız, bunu söylüyoruz. Bir de bizim mesela, emeklilik maaşlarını erkek çocuklarına... Burada bir haksızlık var kız çocukları ile erkek çocukları arasında, engellilikte özellikle. Erkek çocukları neden maaş alamayacak, ebeveyn maaşını, yoksunluğunda? Bununla ilgili bir düzenleme gerekiyor, kanun düzenlemesi gerekiyor zannediyorum.

Bir de yine, sizin Bakanlığınız döneminde biz gençlik merkezleri ve kamplarla ilgili güzel bir çalışma yapmıştık. Bunu diğer bakanlıkların ve kurumların yerleriyle de ilgili yapabilir miyiz? Sadece bir Bakanlıkta kalmasın, bunu genişletebilir miyiz çünkü ailelerin çok ihtiyacı var bu konuda.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Geçtiğimiz günlerde bunu da konuştuk. Biz o süreçte sizlerle birlikte Bakanlığımızın kamplarını açmıştık engelli bireylerimiz için özellikle. Şimdi, diğer kamu kurumlarının misafirhaneleri noktasında bunu açıkçası gündeme getirmeyi düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun çünkü vaktimiz çok sınırlı.

MEMUR-SEN Engelliler Komisyonu, Hüsnü Bayram Kol.

Buyurun.

BURSA MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI HÜSNÜ BAYRAM KOL - Sayın Bakanım, değerli hazırun; herkese hayırlı akşamlar diliyorum, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bizlere de söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Engelli kamu görevlilerinin birkaç sorununa kısaca değinmek istiyorum. Özellikle, son dönemde yapılan değişiklikle birlikte emeklilik noktasında ciddi sıkıntılar yaşamaya başladı arkadaşlarımız. Engelli emeklilerinin değişmesi ve emekli maaşlarının bağlanma yüzdesi oranında ciddi problem yaşıyoruz. Engelli birey kamudan emekli olduktan sonra tekrar muhtaç hâle düşecek pozisyonda hayatını idame ettirmek zorunda devam ediyor. Bununla bir düzenleme yapılmasını ve bununla ilgili de daha önce sizlere belirli teklifler verdiğimizi MEMUR-SEN Genel Merkezi adına da belirtmek istiyorum.

Ayrıca, kamuda görev yapan engelli memurlarımızın da görev tanımlarında -özellikle hizmetli kadrosunda olanların- ciddi sıkıntı var. Bu arkadaşlarımızın da görev tanımları amirlerinin inisiyatifine bırakılmayacak düzeyde tanımlanırsa bu alanda görev yapan arkadaşlarımız daha rahat ve daha başarılı bir şekilde çalışmalarını yürütür.

Yine, sık sık kullandığımız bir cümle olan "tam ve eşit katılım" noktasında engelli memurlarımızın da daha önemli pozisyonlarda ve görevlerde, üst düzey görevlerde daha fazla görev alması noktasında, siyaseten ve bürokrasi gerekli mercilerin hem desteği hem de belirli yönetmeliklerin düzenlenmesi noktasında yine sizlerin katkınızı ve desteğinizi istirham ediyorum.

Bu konuları Sayın Jülide Hanım'la daha önce de genel merkezde paylaştık, kendisinin bize yaklaşımı ve bu konularda olan ilgisi ve bilgisi noktasında hem kendisine teşekkür ediyorum hem de onun bizlere vermiş olduğu o hissiyatla bu konularda daha güzel çalışmaların yapılacağına da inanıyorum.

Herkese teşekkür ediyorum.

Hayırlı akşamlar.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun.

YALOVA İL SAĞLIK MÜDÜRÜ HALİM ÖMER KAŞIKCI - Ben yasama açısından çok elzem gördüğümüz, İl Müdürü arkadaşlarımla da istişare ettiğimiz bir konuyu arz edeceğim size. Malum, biz yenidoğan safhasında Sağlık Bakanlığı olarak birçok tarama testi yapıyoruz, hem topuk kanından hem işitme tarama testi fakat şu anda, toplumda, bu tarama testlerine belli bir oranda artış gösteren bir ret söz konusu. Dolayısıyla bu ret olan çocuklarla ilgili biz yasal olarak yapmamız gerekenleri tabii ki yapıyoruz, aile mahkemelerine müracaat ediyoruz, sağlık tedbiri almaya çalışıyoruz ama elimizde bir yasal düzenleme bu konuda yok, olmadığı için de bazen kazanıyoruz mahkemeleri, bazen kaybediyoruz. Dolayısıyla bu konuda bir yasal düzenlemeye ihtiyaç var, belki Çocuk Koruma Kanunu kapsamında, belki başka bir yasal düzenleme ama bu konuda bu çocuklarımızın hepsi ileri de engelli adayı.

Bu konuyu sizlere arz ediyoruz, yardımınızı bekliyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Evet, herkesi de dinleyeceğiz uçak saatimize kadar, hiç sıkıntı yok.

Buyurun.

DÜZCE ENGELLİLER VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI MUSTAFA AKBAŞ - Sayın Başkan, ülkemizde ne kadar engelli vatandaşımız var resmî rakamlara göre; en son ne zaman istatistik yapıldı? Bunları öğrenmek istiyorum, teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Düzce Vali Yardımcımız burada mı?

DÜZCE ENGELLİLER VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI MUSTAFA AKBAŞ - Sayın Başkan, özür dilerim; genel, Türkiye geneli.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Türkiye geneli TÜİK'le çalışıyoruz. Bütün istatistiklerin içerisinde soruluyor, aldık sunumları ama genel bir veri Sağlık Bakanlığı verileri; rapor veren ve konuyla ilgili tüm verileri derleyen kurum, valiliklerimiz de Sağlık Bakanlığının ulusal veri sisteminden faydalanıyor. Tabii, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'ndaki kısıtlar sebebiyle detayları biliyorlar ama çok kapsamlı değil. Bu konu bizim gündemimizde olan bir konu. Önce istatistiği bilmemiz lazım, sayıları bilmemiz lazım ki politika üretelim.

Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

YENİHAYAT SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SELİM ÖZEN - Sakarya Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesiyim, aynı zamanda, Türkiye Bocce, Bowling ve Dart Federasyonu Paralimpik Kurul üyesiyim ve Sakarya'da Yenihayat Spor Kulübünün de Başkanlığını yapmaktayım.

Sayın Bakanım, değerli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, biliyorsunuz engellilik insanlık tarihi kadar eski. Dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanımız -çok hızlı bir şekilde geçeceğim, kusura bakmayın- 2005 yılında 5378 sayılı Yasa'yı çıkardı ve 2008 yılında 5821 sayılı Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ni taraf devlet olarak kabul ettik. Sayın Cumhurbaşkanımız engelliler konusunda önderliği alarak ilk defa bir devrim yaşattı gerçekten; kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere engelli konusunda birçok ödevleri ve görevleri tebliğ etti. Biliyorsunuz, yerel yönetimlerde 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kanun ve yönetmelikler hayata geçirildi. Bu doğrultuda, zaten kanunla herhangi bir sıkıntımız yok. Biliyorsunuz, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde eşitlik ilkesi, eşit vatandaşlık hakkı, hizmetlere eşit katılım noktasında bir düzenleme yapıldı referandumla ve biz, bu anayasal hakkı kazandık, anayasal güvence altındayız aynı zamanda. Ben empati yapılması adına söylüyorum. Toplantı başlarken bir hanımefendi çıktı, dedi ki: "Kürsüye çıkabilmemiz için bir rampa var mı?" Sayın beyefendiyi hatırlayamıyorum, arka taraftan bir rampa olduğundan bahsetti. Ben empati kurabilmek ve bizi doğru anlayabilmeniz adına soruyorum, evinize misafir geldiği zaman arka kapıdan mı alırsınız, soruyorum. Dolayısıyla siz hangi basamaktan çıkıyorsanız veya hangi alandan çıkıyorsanız bizlerin de bu düzenlemeleri bu şekilde hayata geçirerek yapıyor olmamız gerekiyor. Kamu kurum ve kuruluşlarına bu konuda kanunlarla ödevler ve görevler tebliğ edildi; yerel yönetimlerde bu var. Sakarya ilinde kürsüye çıktığımız, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımızın çıktığı yerlere siz de engelli bir birey olarak çıkabiliyorsunuz. Bu konuda bir düzenleme yapılacağı zaman sağlıklı bir bireyi esas alarak yürümeniz gerekiyor. Nasıl ki sağlıklı bir birey için bu hizmetleri sunuyorsanız bizim için de bunu yapıyor olmanız gerekiyor.

Bu doğrultuda, erişebilirlik anlamında işte birçok katılımcı burada birçok detayı söyledi. Sakarya özelinde, yerel yönetimlerle, ortak akılla birlikte çalışabiliyoruz, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız Yusuf Alemdar olsun, ilçe belediye başkanlarımız; bu konuda iyi uygulama örnekleri var. İşte, ulaşım konusunda SAKUS engelli mobil sistemi var; engelli birey evinden çıkmadan toplu taşıma aracına nereden bineceği, ne olacağı sisteme derhâl düşebiliyor. Sosyal Gelişim Merkezimiz var, engelli ve sağlıklı bireylerin birlikte eğitim aldığı bir alan, ötekileştirmeden birlikte bir yaşam kültürünü var edebileceğimiz bir ortam.

Yine, afetle ilgili bir hanımefendi dile getirmişti. Şunu dile getirmek arzusu içerisindeyim: Sakarya'da Sakarya Büyükşehir Belediyesi ve Sakarya Muhtarlar Federasyonu iş birliğiyle birlikte SEMOS sistemi var yani Sakarya'da herhangi bir mahallede engelli bir birey olduğu, hangi evde oturduğu, nerede kaldığı sisteme entegre bir şekilde İçişleri Bakanlığıyla koordine edildi ve sistemde görülebiliyor. Bu yaygınlaştırılabilir ve diğer illerimize de bu konuda bir destek ve katkı sağlanabilir.

Aynı zamanda, engelsiz taşımacılık noktasında da Sakarya 16 ilçemizde hizmet sunuyor. Engelli bireylerin kullanmış olduğu mobilite cihazlar için de tamir atölyelerimiz var. Bu 2004 yılında yapıldı yani 2005 yılında yasa çıkmadan önce bu uygulama Sakarya'da yerel anlamda var, bu düzenlemeler hayata geçirildi. Bizim mesleki anlamda ve eğitim anlamında zaten birçok düzenlememiz mevcut.

Sakarya'da bir farklılık olarak engelsiz ağız ve diş sağlığı kliniğimiz de çok yani 2011 yılında bu konuda bir çalışma yapıldı, 2015'te hayata geçirildi ve engelli bireylerin ağız ve diş sağlığı tedavilerinin gerçekleştirildiği, sedasyon ve anestezi ünitesi olan bir merkezimiz mevcut. Sağlık İl Müdürüm de buradadır kendisi, bu konuda değerlendirmede bulunacaktır.

Sayın Bakanım, engelli sağlık kurulu raporlarıyla ilgili arkadaşlar dile getirdiler ama yüzde 40'ın altında olan engelli, ne sağlıklı ne engelli, bu konuda yaşanan mağduriyetler var.

Aynı zamanda, bizler spor yapıyoruz, ben kendim sporun içerisinde aktif olan biriyim, sağlık raporu almak durumunda kalıyoruz. Benim yapmış olduğum spor dalı para-trap yani ateşli bir silah kullanıyorum. Dolayısıyla ruhsat edindirmede veya silah almaya gittiğimizde sağlık kurullarında doktorlarımız diyor ki: "Siz ateşli silah kullanıyorsunuz, rapor veremeyiz." Bu konuda bir düzenlemenin yapılması gerekiyor yani biz silahı ayağımızla kullanmıyoruz, elimizle kullanıyoruz. 2014 yılında bu çalışmaya başladık, bu trap sporuna; Türkiye'de tekiz. Bu anlamda, millî düzeyde sporcularımız var, 4 sporcumuz var Sakarya ilinde, bu konuda çalışmaları var. Bu konuda gazilerimiz özellikle bu sporu yapmak istiyorlar ama diğer illerde lisanslama konusunda ciddi anlamda sıkıntı yaşamaktadırlar.

Engelli aylıkları ve bakım kriterleri, bunları dile getireceğim ama devletimizin asgari geçim kriteri var, 7.383 lira. Bunun altında aylıklar vermekte yani bu kriterin de çok doğru olduğunu düşünmüyorum çünkü engelli bireyin nörolojik rahatsızlığı, bedensel rahatsızlığı, kronik rahatsızlığı veya ruhi rahatsızlığı bu konuda bir ölçüt olmamalıdır çünkü hayatın içerisindeki ihtiyaç ve gereksinimlerimiz çok farklı. Bu kriterin de esas alınıyor olması çok doğru değil. Bakım kriterinde evinizin rayiç değeri belirleniyor. Ben Meclis üyeliği yaptım yani Adapazarı özelinde söylüyorum, birinci dereceye giren Adapazarı'nın kırsal bir mahallesini esas alın, oradaki daire fiyatı 2 milyon, örnek veriyorum; yine, Sapanca özelinde bir yer söyleyeyim, birinci dereceye giriyor, 16-15 milyona daire var. Bu bir ölçüt değildir, bu konuda da bir düzenlemenin hayata geçirilmesi noktasında da sizlerden talepkâr olmak istiyorum. Bireyin özlük hakları yani hak temelli bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum.

Aynı zamanda, tarım ve hayvancılık alanıyla uğraşan engellilerimiz var, kırsal alanda yaşayan vatandaşlarımız var. Bunlarla ilgili bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum çünkü aynı hizmeti yapıyoruz, ben bir üreticiyim, fındık üreticisiyim. Benim yapmış olduğum fındığa maliyetim, yürüme engelimden dolayı maliyetim daha fazla oluyor; benim yakınım veya komşum aynı

oranda benden daha ucuz maliyetle ürününü elde edebiliyor. Bu konuda engelli arkadaşlarımız var yani endemik bitki üreten, süs bitkiciliği yapan, süs tohumculuğu işiyle uğraşan engelli arkadaşlarımız var. Bu konuda onların desteklenmesi ve pozitif bir ayrımcılık uygulaması yapılması gerektiği kanaatindeyim. Sosyal güvenlik konusu zaten sizin gündeminizde var Sayın Bakanım.

Yine, engelli bireylerle ilgili ÖTV'de şunu dile getirmek istiyorum: Evet, bir istismar ve suistimal var ama bu istismarı ve suistimali yapan engelliler biz değiliz yani bunu istismar ve suistimal edenler belli. Devletimizin tüm kamu kurum ve kuruluşları elinizde, bunları tespit etmek ve bulmak çok zor değil ama bireyin özürlülük durumuna göre araç temini konusunda bir sınır olmaması gerekiyor. Ben spor yapıyorum. Sayın Bakanım, Aile Bakanım Sakarya'ya gelmişti Mahinur Hanım; 1,90 boyundayım. Sayın Bakanım "Yerli üretim arabaya sığamıyorum." dedim. Sayın Bakan Mahinur Hanım'ın bana ilk sorduğu şey buydu: "Araban var mı?" Evet, ithal bir arabam var, arabamı alabilmek için on yıl para biriktirdim, spor yapıyorum ben, 2 tekerlekli sandalyemi arabama koyamıyorum ve onu kullanmak zorundayım. Araca zaten binemiyorum, dizimi açayım dedim, Sayın Bakanım, ayağımdaki yarayı görün, yedi yıldan beri bu yarayı taşıyorum ben. Dolayısıyla buradan size teklifim ve önerim: Hafif ticari araçların engelli otomobil ruhsatı alınacak şekilde -işte, Caddy, Doblo tarzı, minibüs tarzı araçların- engelli birey spor yapıyorsa bu aracı almasının önünün açılması gerektiğini düşünüyorum veya bireyin özürlülük durumuna göre bu araç tanımlamaları yapılması gerekiyor. Otistik veya Down sendromlu bir çocuğun binek bir arabaya binmesinin önünde bir sıkıntı yok, bu verilebilir ama bizim gibi aparat kullanan, tekerlekli sandalye kullanan veya spor yaparken sportif aparatları kullanan bireyler bu konuda buna ihtiyaç duymakta. Dolayısıyla bu konuda desteğinizi talep edeceğim Sayın Bakanım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Bir raporunuz var herhâlde, biz onu alalım isterseniz.

YENİHAYAT SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SELİM ÖZEN - Sayın Bakanım, ben hepinize gönderdim ama bana Komisyondan 2 milletvekilimiz döndü; Elif Esen Hanım ve Aylin Yaman Hanımefendi döndü.

Yükseköğrenim konusunda sıkıntı yaşayan engelli arkadaşlarımız var, sınav alanları, sınava girdiğimiz yerler yerleşkelere çok uzak ve aynı zamanda iki yıllık ön lisans mezunu olan engelli arkadaşlarımız daha önceden dikey geçiş sınavına girmeden lisanslarını tamamlayabiliyorlardı; bu konuda desteğinizi istiyorum. Yine, engellilerin dinî ibadetleri konusunda yaşadığı sıkıntılar var, bunlarla ilgili raporum da mevcut ama son olarak burada Sayın Bakanım...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Alabiliriz raporu.

Bize gönderdiğiniz her şey kayıtlara giriyor.

YENİHAYAT SPOR KULÜBÜ BAŞKANI SELİM ÖZEN - Tamam ben buradan size tebliğ edeceğim.

Sayın Bakanım, dinî ibadetler konusunda hac ve umre ibadetleri noktasında bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum. Milletvekilleri ve gazilere tanınan pozitif ayrımcılığın engelli vatandaşlarımıza da tanınması gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak, yerel yönetimlere, belediyelere engelli bireylerin spor yapabilmesi noktasında 5393 ve 5206 sayılı kanunlarda amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım var, bu ayni ve nakdî yardımdan yararlanmak istiyoruz çünkü bizim spor yapabilmek için kullanmış olduğumuz aparatlar çok pahalı, tekerlekli sandalyemiz 150 bin liradan başlıyor. Biz spor kulüpleri, ticari işletmeler değiliz, para kazanmıyoruz. Dolayısıyla bu konuda bir düzenleme yapılarak merkezî idarenin göndermiş olduğu, engelliler için göndermiş olduğu para bize aktarılmıyor, sosyal işlere aktarılıyor. Bir kanun değişikliği teklifiyle harcama kalem cetvelinde bir düzenleme yapılarak engelli spor kulüpleri ve bireysel sporcuların bu hizmetten yararlanmasını istiyoruz. Bunun büyükşehir ve kırsal iller için de ilimiz için de geçerli bir düzenleme olması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Komisyon üyelerimize gönderilen tüm raporları biz Komisyon uzmanlarımıza veriyoruz, inceliyorlar, ondan sonra da gönderen kişilere geri dönüş yapıyorlar; biz Başkanlık Divanı olarak öyle çalışıyoruz. Muhalefetteki o arkadaşlarımızın usulü de iyiymiş, tebrik ediyoruz onları. Buradaki herkes gelen her görüşü dikkate alıyor, tüm araştırma komisyonu üyelerimiz bu konuda hassas.

Buyurun.

KOCAELİ BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI ESRA YILMAZ - Kocaeli Barosu Engelli Hakları Merkezi olarak katılım sağladık. Burada, ayrıca, gelen diğer şehirlerdeki barolardan komisyon başkanlarımıza da söylemek istiyorum: Madem bu kadar şehir bir araya toplandık yapabileceğimiz bir şey olursa iletişim kuralım, hep beraber bir şeyler de yapalım isterim.

Şimdi, biz bunun benzeri etkinlikler yapıyoruz, böyle toplantılar yapıp saha araştırması yapmaya çalışıyoruz nasıl sorunlar, problemler var diye. Şimdi, en basitini, daha doğrusu en kısaca ben size söyleyeceğim en önemli gördüklerimi çünkü zaten hepimiz çok yorulduk. Benim bu toplantılarda gördüğüm kadarıyla engelli bireylerin ve ebeveynlerinin en büyük sorunu birincisi "engelli" ifadesi; bu ifadeye çok katılmıyorlar, bunun hakkında bir düzenleme yapılması gerektiği kanaatindeyiz, biz avukatlar olarak da bu kanaatteyiz.

İkinci olarak engelli sınırının yüzde 40 olması gerçekten büyük bir sorun teşkil ediyor, az önce bir arkadaşımız daha buna değindi zaten. Bu yüzde 40 sınırının altında kalıp, yüzde 30'larda kalıp gerçekten hayatını idame ettirmekte zorlanan engelli bireylerimiz de var. Bu sınırın tekrar düzenlenmesi ve değiştirilmesi gerektiği, daha aşağı çekilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Üçüncü olarak, zihinsel engel ile fiziksel engelin aynı muameleyi görmesinden rahatsızlık duyuyorlar çünkü en basitinden, yüzde 35 veya 40 zihinsel engelli bir birey ile yüzde 35-40 fiziksel engelli bir bireyin hayatını idame ettirmesi, hayat kalitesi aynı şekilde olmuyor maalesef. Hatta, bununla ilgili, bir toplantımızda bir ebeveynimizin şikâyeti olmuştu. Kendisinin evladı yüzde 35 zihinsel engelliydi, 18 yaşını geçmişti, artık, ebeveyninin sigortasından faydalanamıyordu, üniversiteyi zaten kazanamıyordu ve hayatının sonuna kadar bu engelinden dolayı bir yardımdan da faydalanamıyordu. Hem yardımdan faydalanamıyordu hem sigortası yoktu hem de bu zihinsel engelinden dolayı çalışan olarak kimse yanına kabul etmiyordu. Biz de sonrasında fark ettik, gerçekten bu araya sıkışmış mağdur olan bir kitle var, hiçbir şeyden yararlanamıyorlar ve geleceklerini de öngöremiyorlar. Bu yüzden, biz, öncelikle, zihinsel engel ile fiziksel engelin bir ayrımının yapılması gerektiği, farklı muameleler görülmesi gerektiği kanaatindeyiz

çünkü -tekrar, söylediğim gibi- yüzde 40 zihinsel engelli bir bireyin hayat kalitesi ile yüzde 40 fiziksel engelli bir bireyin hayat kalitesi aynı değil.

Onun dışında, son olarak da şunu söylemek istiyorum: Kocaeli'de biz bir iki sorun tespit etmiştik. Bazı ilkokullarda ve liselerde engelli bireylerin okullarda sınıflarının giriş katlarda olması gerektiği kanaatindeyiz ama buna aykırı davranan bir, iki okul vardı. Bununla ilgili hatta bazı dosyalar da takip edildi. Bu çocuklarımızın sınıflarının giriş katlarda olması çok elzem bir durum.

Bunun dışında da söyleyeceğimiz başka bir şey yok. Yapabileceğimiz bir şey olursa Kocaeli Barosu Engelli Hakları Merkezi bu konuda Türkiye'de öncü bir baro, öncü merkezlerden biri.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Dinledik Komisyonda, Barolar Birliğinden ilgili arkadaşlarımız geldiler.

Teşekkür ediyoruz çalışmalarınız için.

KOCAELİ BAROSU ENGELLİ HAKLARI MERKEZİ BAŞKANI ESRA YILMAZ - Bir de Baromuzun Yönetim Kurulu üyesi yanımda, o da bir iki bir şey söylemek istiyormuş, müsaadenizle mikrofonu vermek isterim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Buyurun.

KOCAELİ BAROSU YÖNETİM KURULU ÜYESİ MEHMET EMRE KALAYCI - Ben de görme engelliyim, Kocaeli Barosu Engelli Hakları Merkezinin de aynı zamanda kurucu ekibinde yer alıyorum. 2015 senesinde kurulan bir merkeziz ve Sertif Gökçe Başkanımızın Baro Başkanlığı zamanında kurulmuştu, şimdi de Derince Belediye Başkanımız kendisi.

Çok güzel bir hizmet olduğunun altını çizmekle birlikte, şehrimizdeki Akçaray adını verdiğimiz tramvay yolumuzda geçtiğimiz yıl zihinsel engelli bir vatandaşımız bu yolumuzun -yanlış anımsamıyorsam- ya Mehmet Ali Paşa, ya Doğukışla durağında tramvay altında kalarak, ezilerek can verdi. Ben de aktif olarak kullanmak durumundayım bu Akçaray yolumuzu ve bizim 2'nci bir adliye binamız var. Yine, Büyükşehir Belediyesinin tarafımıza tahsis ettiği Kadıköy Evlendirme Salonu binasının ve otoparkın bulunduğu binanın alt katında, ana adliyemizden bu adliyeye gitmek için Millî İrade Meydanı tramvay durağından karşıdan karşıya geçmemiz gerekiyor. Burası öyle bir durak ki 2 tramvay durağı birbirinden farklı yerde. Bazı tramvay duraklarında aynı turnike kullanıldığı zaman gidiş-dönüş oradaki görevli personelimiz gerçekten canhıraş çalışarak yardımcı olabiliyor ama bu Millî İrade durağımızda 2 tramvay yolunun arasından otoyoldan -Ankara Caddesi dediğimiz- bayağı bir işlevsel, işlek olan şehirler arası cadde geçiyor ve ben mesleğimi icra etmek için hiçbir biçimde 2 adliye arasında gidemiyorum. Gerekiyorsa 750 TL, bin TL gibi tevkil ücreti vererek başka bir meslektaşımı görevlendirerek davama sokuyorum çünkü diyorum ki: Cebimden para çıksın, canım çıkmasın, sağlığım çıkmasın. Bu hususu şu an dile getirmekte çok büyük bir gereksinim duyuyorum çünkü şehrimizde şu an metro ve yeni tramvay hattı inşaatları yapılıyor ve mümkünse şehir hastanesine, hatta Köseköy'den Körfez ilçemize kadar kesintisiz bir ulaşım olacak ve hatta yeni adliyemize 2017 yılında tahsis edilen yer de Köseköy'de. Muhtemelen bu tramvay...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Genel Sekreter Yardımcımız burada, not alıyor, sizle de bir iletişim kurulur, çözüm konusunda bir çalışın isterseniz.

KOCAELİ BAROSU YÖNETİM KURULU ÜYESİ MEHMET EMRE KALAYCI - Tabii, kendisiyle iletişim kuralım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Genel Sekreter Yardımcımız da burada, o da şey yapsın, birlikte isterseniz bu konuyu özelce...

KOCAELİ BAROSU YÖNETİM KURULU ÜYESİ MEHMET EMRE KALAYCI - Tabii.

Şöyle kapatayım ben

izniniz olursa: Yeni adliyemiz de Köseköy'de olacak ve Köseköy'e yapılan bu tramvay yolu da mutlaka planlanan bir biçimde adliyeye de ulaşımı sağlayacaktır halkımıza hizmet sunmak için. Bu, öncelikle, mevcuttaki Millî İrade durağının ulaşımının ve erişebilirliğinin düzeltilmesi ve daha sonrasında, yapılmış bir şeyin yıkılıp yeniden yapılmasının zorluğunun karşılığında yeni bir şey yapılırken onun planlanmasının daha erişilebilir olacağı hususu da göz önünde tutularak bu tür yeni tramvay duraklarının veya ulaşım ağlarının yapılırken bizlerden oluşan bir heyetin görüşünün sunulması ve birlikte sahada çalışmamız -sizin de belirttiğiniz gibi- veya uzmanlarımızın bunu planlarken bu şekilde yeni erişilebilirlik ve can kaybına varacak kazalara yol açmamasını böylesi güzel hizmetlerimizi tamamlamak adına daha kıymetli bulduğumu belirtmek istiyorum.

Bu güzel imkânı sunduğunuz için de çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

KOCAELİ BAROSU YÖNETİM KURULU ÜYESİ MEHMET EMRE KALAYCI - Genel Sekreter Beyefendi'yle iletişim kuralım toplantı sonrası.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam.

Buyurun.

BİZİMBAHÇE ŞİZOFRENİ YAKINLARI DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KAMER DOĞAN YILMAZ - Merhaba.

Şimdi 8 tane il görüyorum, bu 8 ilden yalnız Kocaeli'de şizofreni derneği var fakat orada da ismi yok. Bu sene derneğimizin yeri de yıkıldı, şu anda hastalarımız haftada bir gün terapi görüyor belediyenin gösterdiği bir yerde.

Ben şunu talep ediyorum: Bizim hastalarımız, tamam, çok ilaç içerek özel sektörde çalışamıyor ama dört saat çalışıp ücretinin yarısını alsa ve sigortasının da yarısını alsa işe katıldığı için, çalışabildiği için kendisini daha iyi hissedecek ve iyileşme oranı daha çok artacak. Ben bunu demek istiyorum çünkü benim oğlum da on yıldır şizofreni hastası, on yıldır memur olarak çalışıyor, çalıştığı için kendisini daha iyi hissediyor, iyileşmiş görüyor. Onun için, belediyelerde ve özel sektörde dörder saat çalışıp ama ücretinin yarısını versinler, bu hastalarımızın iyileşme oranı daha çok yüksek olur.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Teşekkür ederim.

Ben bütün katılımcılara, sizlere teşekkür ediyorum. Böyle çok konuşamam da sıkılıyorum. 2019'da kurmuş olduğum bu dernekte 3'üncü kez Başkanlığımı devam ettiriyorum fakat ben 2023 yılında Bilecik'te Cumhurbaşkanımızın eline -bunu neye dayanarak söylüyorum- meclis üyesi olduğum dönemde kendi elimle teslim ettim. Benim Osmaneli'de 10-15 tane akülü sandalyede gezen engellim var, buna benzemez, ayağı kesik olanlar var, tek tek olanlar var, iki ayağı kesik olanlar var. Bunlar arasında karga tulumba genç kızlarımızı kaldırıyoruz. Taşıyacak aracımız yok dedim, Cumhurbaşkanımızın eline dosyayı verdim ben kendisine fakat hiçbir yanıtla geri dönmedi bana. Aynı şekilde, Sayın Selim Yağcı Milletvekilimizin kendisiyle görüştüm, Milletvekilimiz Halil Eldemir'le görüştüm, seçimlerde yanlarındaydım...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tekerlekli sandalye talebi mi?

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Hayır, tekerlekli sandalye talebi değil, ona da geleceğim.

Benim talebim, sadece Osmaneli Belediyesine ait olarak 1 tane engelli aracı istiyoruz. Hiçbir yere gidemiyoruz, bize Eskişehir'den, jet komutanlığı hava üssünden kadro geliyor, engellilerimizi...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Vali Yardımcımız burada mı acaba?

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Evet, burada kendisi.

Onları askere götürüyorum, Osmaneli'den götürürken çok zorluk çekiyorum; her konuda, akülü sandalyeli olanlara... Bu sefer, yine, 3'üncü dönem dernek başkanlığında Belediye Başkanımızı ziyaret ettim. Özellikle, İzmit'teki şimdiki Belediye Başkanımız Tahir Büyükakın Bey'e -Bilecik Valisiydi kendisi- isteklerde bulundum, telefon ettim danışmanına, benim her sözüme, isteğime karşılık verdi kendisi, bu açıdan da kendisine teşekkür ediliyorum.

Şunu söylemek istiyorum: Benim istediğim, Osmaneli Belediyesinden engellilerimiz için bir akülü istasyonu istiyorum, çok bir para değil bu ama ne yazık ki buna bir çözüm bulamıyorum. Yeni yönetim 180 tane kaldırımlarda rampasız olan yerleri çekti, tekrar bütün eczaneleri dolandık, hiçbir engellinin giremediğini görebildik. Perşembe günü ben İznik Engelsiz Yaşam Derneğine gittim ziyaret etmeye, nasıl bir kurumdur, neler yapıyorlar diye örnek almak için çünkü bu konuda ben kulaktan dolma bilgilerle bir Başkanlık yaptım. Ben, Türkiye geneli gönüllü anne olarak başlamıştım, memleketime de yerleşince tamamıyla derneği kurdum fakat bunlardan hiçbir şekilde ben destek alamıyorum. Bu konuya da, tekerlekli sandalye konusuna gelince, biliyorsunuz, Osmaneli, Bilecik sanayi bölgesi, benim elimi attığım hiçbir fabrika benim yardım desteğimi geri çevirmedi, çok güzel bir 3 Aralık Dünya Engelliler Günü gecesi yaptım, 4 tane derneği ağırladım orada, Bilecik Altınokta Körler Derneğini, Bozüyük Engelliler Derneğini, Bilecik BİEYDER Engelliler Derneğini, Ataşehir Sevgi Çemberi Derneğini, 35 kişiyi misafir ettim, bu şekilde programlarımı yapıyorum. Dernek olarak...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Belediye Başkanı Bekir Bey herhâlde?

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Bekir Torun, Belediye Başkanımız.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Sayın Vali Yardımcım, siz de görüşün Başkanımızla, biz de Komisyon olarak...

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - İstemiş olduğum sadece 2 tane...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - 20 bin nüfusu olduğu için belki belediyemizin imkânları...

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - İmkânı yoktur, gerçekten yoktur.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Vali Yardımcımız, hani, nasıl çözülebilir, buna bakalım ama bir akü santrali yapımı belki söz konusu olabilir, biz de takip edelim.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Ben bir de şunu söylemek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Ben baktım siz konuşurken, nüfusuna falan baktım. Bizim işimiz siyasetüstü, hangi parti olursa olsun katkıyı vermek isteriz.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Tabii ki, aynen.

Bir de şunu söylemek istiyorum: Bugün, buradaki programlardan bahsettiniz, ben tek tek ezberimde tutamadığım için, yaş 70'e vurmuş, artık, tabii ki, ben de yaşlı olduğum için.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Maşallah, iyi görünüyorsunuz.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Buna karşılık da Osmaneli'de yine, Bekir Torun bize bir arsa verdi, Sakarya kenarında, mesire yerinde, inşaat şirketi de bunun binasını yapmayı garantiledi bize. Biz, şimdi buradan gittikten sonra bu programa başlayacağız ama biz bunu dernek olarak, bir engelli lokali olarak yapacağız. Esas yapacağımız proje, az önceki projeyi sunduğum gibi Cumhurbaşkanıma, ben bir daha sunacağım. Ne isteyeceğim? Şile'de engelli kampı var, duymuşsunuzdur, biliyorsunuzdur belki, öyle bir kamp şey olarak... Millî Emlaktan 10 binin üzerine Engelsiz Yaşam Köyü, içinde spor aktivitesi, el emeği, engelli ailelerin oturacağı bir yerde, yarın bir gün daha ileriye dönük yaptığımız zaman da bunun içinde diğer illerden alacağımız, yatılı olarak yapmak istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Zamanımız çok kısıtlı, bu çok özel bir şey.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Aynen, aynen.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Sorunları, ihtiyaçları ve genel olarak tüm engellilerimizin hayatını etkileyecek şekilde varsa önerilerinizi alalım.

Teşekkür ediyorum.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Bir tek, bir yazı okutacağım arkadaşımıza.

"Mira; iki buçuk aylıkken böbrek yetmezliğinden Bursa Yüksek İhtisas Hastanesinde on yedi gün yoğun bakımda yattı, on dört gün periton diyaliz aldı, böbrek yetmezliğinin nedenini bulmak için Acıbadem Labgen'de genetik testi yapıldı. Genetik testi sonucunda Lesch-Nyhan Sendromu tesadüf bulgu olarak BRCA2 mutasyon tespit edilmiştir. Çocuk on aylıkken Lesch-Nyhan Sendromu'na bağlı beyin kanaması geçirmiştir, on dört gün Bursa Şehir Hastanesinde yoğun bakımda yatmıştır. Bebeğimiz, şu an on dokuz aylık, sendroma ve beyin kanamasına bağlı geçirdiği rahatsızlıklardan dolayı Sakarya Ada Yaşam Fizik Tedavi Merkezi'nde fizik tedavi görüyor."

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Tamam.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Bu hasta çocuğumuzun da bütün raporlarını... Bu hastalığın tedavisinin Almanya'da olduğunu öğrendik, bize ulaştılar, bütün raporlarını Almanca'ya ve İngilizce'ye çevirttirip Almanya'ya gönderdim, birkaç hasta varmış. Bu çocuğumuz için devletimiz ne yapabilir?

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Vali Yardımcımız ilgilensin, bizi bilgilendirsin bu konuda. Bakalım, Sağlık Bakanlığımızla görüşelim.

OSMANELİ ENGELLİLER DAYANIŞMA VE YARDIMSEVERLER DERNEĞİ BAŞKANI ÖZDEN KARİP - Tamam, çok teşekkür ederim, çok sağ olun.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

DÜZCE MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU BAŞKANI AHMET ÖZTÜRK - Sayın Başkanım, öncelikle, böyle bir çalışma için çok teşekkür ediyorum.

Bizim engellilerimizin en büyük sorunlarından bir tanesi kamuda çalışan engelli memurların statüsüne göre yani engel durumuna göre işe girişleri ve çalıştıkları pozisyon. Bu bizim için çok önemli çünkü örnek veriyorum, ben görme engelliyim ve ben görme engelli olduğum için bilgisayarlarda ya konuşma sistemi ya da mercekli büyütme sistemi olması gerekiyor, kurumların -yani ben Düzce genelinde söylemiyorum, Türkiye genelinde söylüyorum- kendi bünyesinde çalıştırdığı engellilerin materyallerini sağlamasını istiyorum özellikle. Bunun bir kanun olarak ya da bakanlıklarda genelge olarak yayınlamasını, kurumlarda mecbur tutulmasını istiyorum çünkü bu konuda özellikle görme engelli olan arkadaşlarımız kendi materyallerini kendileri bulmaya çalışıyorlar, programlarını, materyallerini satın almaya çalışıyor. Bununla ilgili çalışma yapılmasını istiyorum; bu, bir.

İkincisi, ben Düzce Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışıyorum, oraya başlayalı yirmi yıl oldu. Hasta olarak değil tabii, genel olarak, memur olarak söylüyorum, şöyle bir sorunumuz var: Biz, atamalarda yani naklen atamalarda çok sıkıntılar yaşıyoruz. Ben görme engelliyim, başka bir kuruma gitmek istiyorum, bununla ilgili, zannedersem 611 sayılı Kanun'un 105'inci maddesinde kurumlar arası geçişlerde kolaylık sağlanacaktı fakat bunun içeriği doldurulmamıştı. Bunun tekrardan gündeme alınıp kamuda çalışan engelli personelin kurum amirlerinin inisiyatifine bırakılmadan istedikleri kuruma gidebilmelerini talep ediyorum bir engelli memur olarak.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Hanımefendi, buyurun.

BURSA BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU BAŞKANI GAMZE NUR SARĞIN - Merhaba.

Öncelikle, böyle bir Komisyonun kurulması beni çok mutlu etti. Bir trafik kazası geçirmiştim, dokuz yıldır da tekerlekli sandalye kullanıyorum, bu sebeple de Komisyonun kurulması beni mutlu etti çünkü bu problemlerin ancak Mecliste çözülebileceğini düşünüyorum ben. Evet, STK'lerin çabaları ve bizim bireysel çabalarımız çok değerli belki ama Meclisteki kanunların, mevzuatların değişmesiyle ancak asıl çözümlere ulaşabileceğini düşünüyorum; bunu söyleyeyim.

Ayrıca, en başta, STK'lerin de bakış açılarının hak temelliye dönüşmesi gerektiğini düşünüyorum. İnsan hakları temelli ve insan hakları perspektifinden bakarak engelli konularını eğer yorumlarlarsa bence daha mantıklı olur. Artık, yardım toplamak, bağış toplamak gibi konuları aşmamız gerekiyor ve engelli vatandaşlar haklarına nasıl kavuşurlar acaba gibi bir çalışmaya dönüştürülmesi gerekiyor; ben böyle düşünüyorum en azından.

Benimle alakalı söyleyebileceğim iki konu var. Öncelikle, KOSGEB'te avukat ve hukuki danışmanlık gibi bir hibe desteği yok -bilgi sahibi misiniz bilmiyorum ama- bence bunun da olması gerekiyor çünkü engelliler birçok alanda faaliyet gösterebilirler, bunu bir engel olarak kabul etmeyip hayatlarına devam edebilirler. Bu problemin çözülmesi gerekiyor diye düşünüyorum; bu, mevzuat değişikliğiyle olabilir ancak.

Yine, EKPSS'de de yüzde 40 rapor aldığınızda, sınava da girdiğinizde devlet memuru olabiliyorsunuz, böyle bir imkân var. Yine, engellilerin iş hayatında istihdam edilebilmesi için bunlar imkânlar, bunlar çok değerli, bunların yanlış olduğunu asla söylemiyorum ve olması gerektiğini de söylüyorum ancak EKPSS'de yüzde 40 ile yüzde 90 üstü engellilerin aynı şekilde değerlendirilmesi bana yanlış geliyor açıkçası çünkü dışarıda, özel sektörde iş bulmaya çalıştığında bu engelliler aynı oranda kolaylıklarla ya da zorluklarla karşılaşmıyorlar. Bu sebeple de bu atamalar yapılırken bunun dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum yani "yüzde 40 ve üzeri" ibaresinin değiştirilmesi ve engel durumlarının da göz önünde bulundurularak atamaların yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Onun haricinde, tercümanlarla alakalı konu geçti, diğer baro komisyon başkanları da söylemişti. Bununla alakalı da Bursa Barosunun bir projesi var, avukatların işaret dili eğitimleri almasıyla alakalı. Bu da bence çok değerli olur, belki Barolar Birliği de buna öncelik verebilir ve avukatlara doğrudan işitme engelli ya da engelli iletişimi kurabilmesini sağlayabilmek için bir proje gerçekleştirilebilir. Bu da mantıklı geldi bize; biz bunu bulduk, size de örnek vermek istedik.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

DÜNYA KROMOZOM KARDEŞLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANI NERİMAN AKBULUT - Biz Kocaeli'de yaşadığımız için çok şanslıyız, söylediğim gibi ilklerin şehri Kocaeli. Engelliler konusunda bize çok yollar açtı Belediye Başkanımız.

Benim şöyle bir önerim olacak: Seminerler bizlere daha çok veriliyor işte, engelli ailelerine. Ben bu seminerlerin ilköğretim, ortaokul, lise çevresindeki öğrencilerimize ve ailelerine verilmesi taraftarıyım çünkü çocuklarımızı gördüklerinde ilk gören küçük nesildeki çocuklar yadırgıyorlar, kaçıyorlar, çekiniyorlar. Onlarla kaynaştıracak eğitimler, seminerler verilirse çok sevinirim. Biz, aynı zamanda, Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Millî Eğitimle de geçen sene bir proje yaptık liseler arası, 21 Martta bir projemizi gerçekleştirdik. Bunu yayıp, tüm Türkiye'de 21 Mart, 3 Aralık, 15-16 Mayıs haftasında değerlendirip böyle seminerlerin verilmesi taraftarıyım.

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun.

DÜZCE BAROSU ENGELLİ HAKLARI KOMİSYONU TEMSİLCİSİ NİSA UZUN - Teşekkür ederim.

Öncelikle, engelli bireylerin yaşam koşullarının kimsenin vicdanına ve merhametine bırakılmaması gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda bizler hangi haklara sahipsek diğer bireyler engelli bireylerin de aynı haklara sahip olması gerektiğini düşünüyorum. Bizler kapıdan rahatça çıkabilecekken özellikle yatalak hastalar ya da yürümek için başkasının yardımına ihtiyaç duyan bireyler bu imkâna sahip olamıyorlar. Engellilerin sosyalleşme açısından daha çok desteğe ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Özellikle, bu konuda psikolojik olarak grup terapileri düzenlenebilir.

Buna ek olarak bir de işte, fıtık hastaları, skolyoz hastaları için özel... Bunlar hani engelli olarak değerlendirilmiyorlar direkt yüzde 40'ın altında olduğu için ama bu kişiler fizyoterapiste ihtiyaç duyuyor ve bununla ilgili de sosyal devlet anlayışı gereği özellikle fizyoterapiye erişimin sağlanmasını... Çünkü gerçekten ücretleri çok yüksek; fizyoterapist eşliğinde pilates vesaire...

OTURUM BAŞKANI JÜLİDE SARIEROĞLU - Konuştuk Komisyonda, evet, fizyoterapistlerimizle bir aradaydık.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Buyurun.

KOCAELİ GÖRME ENGELLİLER VE AİLELERİ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI DURSUN KARAMAN - Merhabalar.

Sayın Valim, çok değerli sayın vekillerim; ben, Kocaeli'de Görme Engelliler ve Aileleri Yardımlaşma Derneği Başkanı olarak öncelikle, şehrimizin dışından gelen kurum müdürlerimize, SSK temsilcilerimize ve dernek başkanlarıma onların yol arkadaşı olarak hoş geldin diyorum.

Biz yıllardır bağımsız eğitimlerimizi, saha çalışmalarımızı gönülden yaparken öncelikle, erişebilirlik ilk iş diyoruz; her zaman her yerde söylediğim budur. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan Engelli Komisyonu herkes için hayırlı olduğundan bizim de çok önemsediğimiz gruptur. Ancak, çözüm noktası olan bizler, Kocaeli'de olsun, tüm illerdeki dernek başkanlarımıza ve sivil toplum örgütlerine sesleniyorum: Bizim, Türkiye genelinde Türkiye Sakatlar Konfederasyonumuz var, aynı anda federasyonumuz var. Özellikle, illerimizdeki, federasyona bağlı olmayan dernek başkanlarımıza sesleniyorum: Öncelikle, kendi aramızda bir platform oluşturalım. İlimizdeki tüm engelli eğitim, istihdam ve diğer sorunları kendi içimizde çözerek, bir liste olarak federasyonumuza ve konfederasyonumuza gönderelim. 5378 sayılı Yasa çıktı, evet, 2005 yılında çıkmış. Ben, aynı zamanda, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Erişebilirlik Komisyonu üyesiyim. Yıllardır sahada, alanda, açık alanda, kapalı alanda çeşitli denetimler yapıyoruz. Kocaeli'nde erişilebilirlikle ilgili bazı sorunlar var ama tabii ki bunlar her ilde var olduğu gibi Kocaeli'nde de var.

Bizim temel hedefimiz nedir? Öncelikle, yaşanabilir bir şehir istiyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan Komisyonun daha aktif hale gelmesini ve -benim düşüncem budur- öncelikle, Türkiye nüfusunun yüzde 12,29'u olan engelli grubunun bir an önce kanun üzerinde... Bakanlık kurulmasını arz ediyorum. Kocaeli'de de, büyük illerimizde de, ilçelerimizde de engelli komisyonu birimleri, daire başkanlığı kurulmasını... İlimizde bulunan valiliğimizin bünyesinde altı ayda bir en azından tüm dernekler bir araya gelerek istihdam alanındaki çalışmalarımızı gözden geçirelim. Biz, her yıl 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde, 10-16 Mayıs Haftası'nda çeşitli etkinlikler yapıyoruz ama hiçbir zaman oturup derneklerle, kurumlarla yüz yüze gelerek ne istihdamı ne ulaşımı ne eğitimi karşımızdaki yetkililerle görüşemiyoruz, tartışamıyoruz. Oysa, Kocaeli'nin ayrı güzelliği var. Bu Komisyon içerisinde de bir milletvekilimiz var. Kocaeli Büyükşehirde olmak ayrı bir ayrıcalıktır bana göre çünkü başımızdaki Belediye Başkanımızın ve çeşitli müdürlerimizin hep desteğini aldığımızdan dolayı. Gonca Yaşam Merkezini -yıllardır özlemle beklediğimiz- geçen sene hizmete sunduk. Biz de kendimiz gittik, orada engelli, görmeyle ilgili ne sorunlar varsa... Oraya görme engeli bir öğretmenimizin atanmasına da çok mutlu oldum çünkü bizden biri, her zaman orada sorunlar yaşıyorduk. Tüm engelli gruplara hizmet veriyor.

Aynı zamanda, istihdamla ilgili, Kocaeli'de kurulan Bizimköy ve Gülen Yüzler projesini de yakından takip ediyorum. Kocaeli'nde ve bazı illerimizde bu gibi işlerin artırılmasını arz ediyoruz. Kocaeli'nde eğitim sorunu varsa, istihdam sorunu varsa, sosyal yaşam sorunu varsa tüm illerde de aynı şey geçerlidir.

Özellikle, şehrimizin dışından gelen dernek başkanlarımız, müdürlerimiz, hepiniz; burada sizi görmekten çok mutlu oldum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de size teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Buyurun.

TÜRKİYE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ BALIKESİR ŞUBE BAŞKANI ŞAHABETTİN GÖKTEN - Kamu sektöründe çalışıyorum, sağlık sektöründe şehir hastanesinde görev yapıyorum. Bütün arkadaşlarımız birçok konulara değindiler ama özellikle değinilmesi gereken, çok dikkatimi çeken, bu konuda şikayet aldığım ya da öneri aldığım bir konu var. Sağlık kurulu raporlarının sadece tek bir oranla değerlendirilmemesini, iş gücü kaybının ayrı, engel durumunun ayrı olarak değerlendirilmesi hususunun dikkate alınıp, çalışılmasını istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

+1 FARK İLE GÖLCÜK DOWN SENDROMLULAR DERNEĞİ BAŞKANI BELGİN ABANOZ - Merhaba.

Yaklaşık on yıl oldu derneği kuralı, derneği kurarken sürdürülebilir projelerdi hedefimiz ve bu şekilde hareket ettik. Kocaeli'de kurulan ilk Down kafelerin kurucusuyum. Şu anda erişilebilir kafe olarak 2 yerde, Gölcük ve Başiskele ilçelerinde, erişilebilir kafelerde öğrenciler, Down sendromlu, otizmli, aynı zamanda, zihinsel engelli yetişkin gruplarımız günlük yaşam becerileri, toplumsal beceri derslerini orada uygulamalı olarak görüyor. Sonrasında, tabii, bu Down kafelerde çocuklarımızın durumunu

gördükçe bir engelsiz yaşam köyü kurmak istedik ve yine, Kocaeli Büyükşehir Belediyesiyle beraber bir protokol gerçekleştirerek Nüzhetiye köyünde 7 dönüm arazide bir köy kurduk. Bu köyün 3 dönümünde öğrenciler hasat yapıyorlar; biberiye, melisa ve kekik ekerek ve serada çalışarak tarım yapıyorlar. Yine, aynı zamanda, bir eğitim binamız var, bu eğitim binasında da öğrencilerimiz bireysel ve grup eğitimlerini alarak aynı zamanda eğitimlerine de devam ediyorlar. Yine, aynı zamanda, spor derslerini, el sanatları derslerini, müzik derslerini burada görerek tüm gün hem anne babaların yükünü alıyoruz hem de öğrencilerin sosyalleşmesini sağlamaya çalışıyoruz. Buradaki sivil toplum kuruluşlarına bunu niye anlatıyorum? Bunun sebebi, ne yaptığımızı anlatmak değil, sivil toplum kuruluşları olarak aslında hedefinize yönlendiğinizde ve yerel yönetimlerle doğru iletişimler kurup...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Neler başarılabileceğini göstermek.

+1 FARK İLE GÖLCÜK DOWN SENDROMLULAR DERNEĞİ BAŞKANI BELGİN ABANOZ - Evet, göstermek.

Mesela, şöyle: Bir engelsiz yaşam köyü kurduk fakat bunun sürdürülebilirliliği nasıl olacak? Özel eğitim uzmanımız var, 12 özel eğitim uzmanıyla çalışıyoruz; bu özel eğitim uzmanlarını bir gün gönüllü getirebilirsiniz, iki gün gönüllü getirebilirsiniz. Biz bunu şöyle yaptık: İktisadi işletme açarak, Millî Eğitime bağlı bir rehabilitasyon merkezi kurarak devletten aldığımız destekle oranın tüm giderlerini karşılayan bir kurum olduk. Böylelikle ne yerel yönetimlerimize yük oluyoruz... Ha, evet, yine, bize sonsuz destek veriyor, ki Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükakın zaten her zaman destek; yine, Sadettin Hocamızın kızı Betül Hanım çizmişti projesini.

Burada, şu anda 120 öğrenciye yaklaştık, 120 öğrenciyi 12 ilçeden Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin araçlarıyla, servisleriyle getirip götürüyoruz ve en önemli özelliği de anne, babaların gelmeden çocukların tüm gün, haftada iki gün bizden eğitim görüyor olmaları. Bir gün Goncaya gidiyorlar, iki gün bize geliyorlar ve böylelikle ailenin üç günü biz ailenin üzerinden o yükü alarak hem anne, babanın birlikte vakit geçirmesini sağlamaya çalışıyoruz hem sağlık sorunlarıyla, başka işleriyle ilgilenmelerini sağlamaya çalışıyoruz. Biz, tabii, sadece öğrencilerimizin kısmındayız ama her dernekten burada şu anda kuruluş var, herkes kendi alanıyla ilgili birtakım çalışmalar yaptığı zaman, elini taşın altına koyduğu zaman bu çalışmalar güzel bir şekilde yürüyor. Daha çok eksiğimiz var, tabii ki yapacak çok şeyimiz var ama tabii, bu da çok çalışarak oluyor.

Teşekkür ederim.

Gelen herkese de tekrar hoş geldiniz demek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Öncelikle, hoş geldiniz Kocaeli'mize.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Sağ olun.

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Sayın Bakanım, şimdi, hiç değinilmeyen konulara değinmek istiyorum, kayıtlara geçsin diye konuşuyorum.

Öncelikle, şu eksiğimiz var bizim: Engelli vatandaşlar olarak kullandığımız medikal malzemelerin birçoğu yurt dışından ithal ediliyor. Şöyle: Bir teşvik olsa, yerli üretim...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - O konu gündemimizde.

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Çünkü yerli ve millî savunmada ne kadar güçlüysek en azından bu alanda da o kadar güçlü olmamız lazım.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Bu konuyu konuştuk.

Başka?

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Engelli memurların konusu da konuşuldu ama yardımcı hizmette olup da görevde yükselme sınavı açılmıyor uzun zamandır, bunları da..

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Onu da kayda alıyoruz.

Başka?

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Son olarak da Sayın Bakanım, Türkiye'de engelli vatandaşların sayısı ve niteliği bilinmiyor, o da konuşuldu zannedersem.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Tabii, o da önemli bir konu, çok önemli; en başından beri konuştuğumuz bir konu da o.

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Bu da kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Devlette devamlılık esastır konusu konuşuldu. Yıllar önce -Sayın Murat Bey Yalova'dan konuştu- başlattığımız... Ben o zaman 22 yaşındaydım,

şu anda 34 yaşındayım, hâlâ aynı konuları konuşuyoruz. Maalesef, bir dokunup bin ah işittiğiniz bir toplulukla berabersiniz. Bizler var olduğumuz sürece bu sorunların değişmesi... Hem zamanın ruhunu yakalamak için her anda yeni sorunlar gündeme geliyor, Allah kolaylık versin. İstişare bereketlidir Sayın Bakanım, Trabzon'daydınız, o bölgeyi konuştunuz, ondan sonra da buraya geldiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Yok, Trabzon'daydık, sonra deprem bölgesine gittik, daha sonra Ege Bölgesi'ne gittik; dün İstanbul'daydık, bugün buradayız, Marmara Bölgesi, pazartesi de inşallah Erzurum'da olacağız Doğu Anadolu için.

KOCAELİ MEMUR-SEN ENGELLİ KOMİSYONU TEMSİLCİSİ FURKAN EŞİTTİ - Sayın Bakanım, afet konusu çok önemli, o da konuşuldu ama orada da -bu, kayda girsin- şuna dikkatinizi çekmek istiyorum ben: AFAD'da her 50 engelliye, 100 engelliye -çünkü sayımız çok- bir görevlinin atanmasının ve o anda bizi takip edebilmesinin sağlanması lazım. Her ili de başka bir ilin takip etmesi lazım ki yoğunluğa karışmaması, kaybolmaması için; bu konu da önemli.

Teşekkür ediyorum.

Tekrar hoş geldiniz.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz teşekkür ediyoruz.

Kocaeli Otistik Çocuklar Dernek Başkanı, Necdet Gümüş.

Buyurun.

KOCAELİ OTİSTİK ÇOCUKLAR DERNEĞİ BAŞKANI HÜSEYİN NECDET GÜMÜŞ - Sayın Bakanım, Sayın Komisyonumuz; ilimize hoş geldiniz.

Ben, öncelikle, Tahir Büyükakın Başkanımıza, Sayın Valimiz İlhami Aktaş'a Otizm Eylem Planı'ndaki katkılarından dolayı, Gonca Engelsiz Yaşam Merkezinden dolayı teşekkür edeceğim. Benim otizmle ilgili söyleyeceğim en önemli şeylerden bir tanesi ÇÖZGEM'ler, ilimizde bir an önce ÇÖZGEM'lerin hayata geçmesini diliyorum. Toplum ve ruh sağlığı merkezlerinden otizmli çocuklarımızın da faydalanabilmesinin önünün açılmasını istiyorum.

Ayrıca, Kocaeli Üniversitemiz bünyesinde, psikiyatri başta olmak üzere diğer çoklu disiplinlerin de yer alacağı, otizmli çocuklara hizmet veren bir merkezin açılmasını istiyorum, diliyorum.

Teşekkür ederim; sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

SAKARYA MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU ÜYESİ ALİ ÇEKEN - Sayın Bakanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle, bu Komisyondaki emeğiniz için hepinize, tüm Komisyon üyelerine tek tek teşekkür ediyorum.

Millî Eğitimde görme engelli öğretmenim, ben de kendi çapımda... Birçok konuya değinildi, tabii, arkadaşların, hepsinin bilgileri, emekleri çok değerli, tüm katılımcılara teşekkür ediyorum. Yorulduk artık, ben de çok uzatmak istemiyorum, birkaç konu var kendi yaşadıklarımla ilgili, kısa kısa anlatmak istiyorum. Okulda ben de lise düzeyinde öğrencilere engellilik konusunda farkındalık eğitimi veriyorum, hani içli dışlıyım; kendileri soruyorlar, ben onlara bu konularla ilgili farkındalık eğitimi... Hatta engellilerle dayanışma kulüplerimiz var bizim, bu kulübün koordinatörlüğünü yapıyorum, farklı engel gruplarıyla ilgili okullarda farkındalık eğitimi yapıp işte, o konunu uzmanlığıyla ilgili okullara çeşitli seminerler sağlamaya çalışıyorum; sağ olsunlar, güzel de gelişmeler oluyor. Bu "beyaz baston"la alakalı bir taslak, bir yasa tasarısı, "beyaz baston"un yurt dışındaki örnekleri, orada trafikteki durumu. Mesela, bunu gördükleri zaman yurt dışında direkt duruyorlar, bizde artık, ışıkta bile geçiyorlar yani o konuda çok sıkıntı yaşıyoruz. İşte, kılavuz yollarımız tahrip ediliyor, üzerine esnaf arkadaşların koyduğu çeşitli ürünler, saksılar; düşmeler oluyor, kırılmalar oluyor vesaire. Bir "beyaz baston" yasası konusunda Komisyon bunu not alırsa çok sevinirim; Sayın Jülide Bakanım, sayın arkadaşlarımız da. Bu, önemli.

Bunun dışında, ellerinizden öper 2 oğlum var. 5'inci sınıf Türkçe müfredatında görme engelli bir kangurunun hikâyesi çok hoşuma gitti, özellikle kendi okudu "Baba bak, burada bir kanguru var, görme engelli." dedi. Onunla ilgili müfredatta çalışmalar olursa, özellikle ortaokul kısmında. Seçmeli derslerde yine engellilikle alakalı müfredatta bir çalışma olursa...

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mutlaka kayda geçirelim arkadaşlar yani kayda geçiyor zaten ama yakın takip edelim bu iki konuyu. Latif Hocam da bir eğitimci olarak bunu not aldı.

SAKARYA MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU ÜYESİ ALİ ÇEKEN - Çok hoşuma gitti. Bununla alakalı, eğitimde, sosyal medyada, basında -sosyal medyayı çok kullanıyor- belediyelerimizde, billboardlarda özellikle bir gün, Engelliler Günü'nde böyle bir çay, kahvaltı, sohbet değil de tüm hayatın alanında bilgilendirme afişleriyle desteklenmesini talep ediyorum, işte, otobüslerde vesaire. Sakarya Büyükşehir Belediyemizin SAKUS projesi var ulaşımla alakalı, biz orada da arka planda destekledik; sağ olsun ödül aldı Cumhurbaşkanımızdan. Buna benzer, ulaşımla ilgili, eğitimle alakalı birçok alanda sorunlarımız var, arkadaşlar dile getirdi.

Çok teşekkür ediyorum emeğiniz için, çok mutlu oldum kendi adıma.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Biz de teşekkür ediyoruz katkılarınız için.

SAKARYA MEMUR-SEN ENGELLİLER KOMİSYONU ÜYESİ ALİ ÇEKEN - Ben teşekkür ederim.

Bir de Sayın Bakanım, gençlik merkezleriyle ilgili kısa bir şey de anlatayım. Gençlik merkezlerimizin her yerde etkinlikleri var, siz takip ediyorsunuz yakından. Burada da goalball oynayarak empati... Ben kendim Sapanca ilçesindeyim, burada etkinlikler yaptık öğrencilerle, gözleri kapatıp, bunu yaşayarak goalball oynadık. Goalball de sağ olsun, Sayın Ayhan Yıldırım'ın, Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanımızın da çok desteği var bize, biz de kulüp olarak da çalışmalar yapıyoruz. Bunda da görenlerin gözlerini kapatıp bu farkındalık etkinliklerini yapıyoruz ara ara. İnşallah, güzel çalışmalara etki ediyoruzdur, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz, sağ olun, var olun.

Hanımefendi, buyurun.

BURSA İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEYNEP AKTAN - Teşekkürler Bakanım, çok sağ olun.

Aynı zamanda, ben bir CODA'yım yani annem ve babam işitme engelli. On yıldır da Bursa İşitme Engelliler Derneğinde gönüllü olarak tercümanlık yapıyorum.

Bizim en büyük sorunlarımızdan bir tanesi maalesef ki eğitim. Herhangi bir yaştaki çocuklarımız eşit yaşta olduğu çocuklarla hiçbir şekilde okuma yazmada eşit değiller. 10 yaşında, 15 yaşında veya liseden mezun olan işitme engelli ve sağır öğrencilerimiz hiçbir şekilde okuma yazmada yaşıtlarıyla aynı şekilde okuyup anlayamayabiliyorlar. Ayrıca, biz CODA'lar için -evet, biz büyüdük artık ama özellikle küçüklerimiz için- anne, babalarımız duymadığı için biz ayrıca ailelerimizden destek göremiyoruz okul döneminde. Bu sebeple, sağır çocuklara ve CODA çocuklara özel ders ve okul destek programları talep ediyoruz.

Onun dışında, çok önemli bir şey: EKPSS ve üniversite sınavları gibi önemli sınavlarda Türk işaret dili desteği yok. Zaten anlamaları çok düşük seviyede, gramerleri çok düşük seviyede. Anlamadıkları hâlde sınava girmeye çalışıyorlar, üniversiteyi bir şekilde kazanmaya çalışıyorlar ama Türk işaret dili desteği yok sınavlarda. Bunların kesinlikle olmasını istiyoruz. Yüz yirmi saat, artı iki yüz saat işaret dili eğitimiyle tercümanlık ve işaret dili öğretmenliğinin önüne geçilmesini istiyoruz çünkü İngilizce, Fransızca gibi tüm diller uzun seneler boyunca iki, dört ve üstüne, işte, formasyon gibi çok büyük gereklilikler getirirken bizde sadece üç yüz yirmi saatle dil öğretmeni ve tercümanı olunabiliyor. Biz bunun tamamen kaldırılmasını istiyoruz ya da TİDYeS gibi önemli bir sınava girip ondan sonrasında bu belgenin verilmesini istiyoruz.

İşitme engellilere ehliyet alırken tertibat ekliyorlar diyorlar ki: "Sen otomatik vites kullanabilirsin, düz vites kullanamazsın. İşte, senin aynan olması gerekiyor. Senin kameran olması gerekiyor." birçok kod ekliyorlar ama ÖTV indirimi isterken hiçbir şekilde "Sen ağır engelli değilsin, ÖTV indirimi alamazsın." diyorlar. Biz bunların da göz önünde bulundurulmasını istiyoruz.

"Koklear implant" diye bir ameliyat var, biliyorsunuzdur. Anne, babası sağır diye çocuklarımızdan -ki var- koklear implant ameliyatı olan çocuklarımız var; doktorların zorlaması sebebiyle olan var. Biz bu koklear implantın önüne geçilmesini, çok detaylandırılarak ameliyat edilmesini, çok büyük tetkikler sonrasında koklear implant ameliyatı olmasını istiyoruz çünkü koklear implant beyne takılan bir şey, bildiğiniz beyin ameliyatı ve riski ölüme kadar götürüyor, felce, ölüme kadar götürüyor.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Mutlaka ciddi tetkikler yapılıyordur diye düşünüyorum.

BURSA İŞİTME ENGELLİLER DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ZEYNEP AKTAN - Ya, anne, babası sağır olduğu için işiten çocuğa test yapılmış ama anne, babasının söylemesine göre duyan çocuk... Hani şöyle: Bunu yapıyoruz biz ve çocuğun duyup duymadığını bir şekilde anlayabiliyoruz. Ona rağmen "Senin annen, baban sağır, ameliyat edilmesi gerekiyor." gibisinden böyle bir şey olmuş, Van'da yaşanmış böyle bir olay.

Onun dışında, bizim işitme engelliler artık duymaya para vermek istemiyorlar. İşitme cihazları iki, üç asgari ücret fiyatında. Ayrıca, bozulduğu zaman bunu tamir parası aynı şekilde. Pil almak istiyorlar ama bu piller aynı şekilde, sürekli pil yenileniyor biliyorsunuz ve bunların ücretleri... "Duymak için biz para ödemek istemiyoruz." diyorlar. Ayrıca, bir de şöyle bir şey söylemek istiyorum: İşitme engelliler öğretmenliği diye bir bölüm yok üniversitede, işaret diliyle alakalı herhangi bir üniversitede bir bölüm yok. Biz Millî Eğitim Bakanlığından işaret dili veya işitme engellilerle alakalı bir bölüm oluşturulmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim bizi buraya davet ettiğiniz için; sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUHARREM KASAPOĞLU - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Komisyon üyelerimizin bir kısmı uçağa yetişiyor; Jülide Bakanımız olsun, Ömer Faruk Bey olsun, Latif Hocam olsun. Biz kendilerine teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Ben geri kalan misafirlerimizle devam edeceğim.

Latif Hocam gitmeden bir şey ekleyecek.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) - Arkadaşlar, bir öneri olarak bir hususu belirteyim: Memur arkadaşlarımız "görevde yükselme sınavı" dediler, Millî Eğitim Bakanlığında, düzenli bir şekilde, üç yılda bir görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavı yapılıyor. Bu, her sene yapılmaz yani dışarıdan da atanacak insanlar var.

Bu, istihdamla ilgili arkadaşlar, İŞKUR'la -siz sivil toplum kuruluşları temsilcilerisiniz- ilgili kurumlarla yakın bir yol içerisinde çalışmanız gerekiyor. Millî Eğitimle ilgili yine halk eğitim kurslarında eskiden sınırsız kurs açılabiliyordu fakat geçen sene Anayasa Mahkemesi iptal etti bunu, onun için de sınırlı kurs açma imkânı var. Bu imkândan yararlanmak için mutlaka halk eğitimden sorumlu...

Kapanma Saati:19.22